

„Jestem synem narodu, który przetrzymał najstraszliwsze doświadczenia dziejów, którego wielokrotnie sąsiedzi skazywali na śmierć — a on pozostał przy życiu i pozostał sobą. Zachował własną tożsamość i zachował pośród rozbiorów i okupacji własną suwerenność jako naród — nie w oparciu o jakiejkolwiek inne środki fizycznej potęgi, ale tylko w oparciu o własną kulturę, która okazała się w tym wypadku potęgą większą od tamtych potęg”.

św. Jan Paweł II

Przemówienie do przedstawicieli świata kultury w kościele Świętego Krzyża – Warszawa – 1987 rok

SPIS TREŚCI

Miesiąc Pamięci Narodowej – M. Sapor

Działania Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „S”

- Komunikat z Prezydium KSN w dn. 13.03.2025 r.
- Komunikat z Rady KSN w dn. 14.03.2025 r.
- Komunikat z Prezydium KSN w dn. 11.04.2025 r.
- Informacje z Komisji ds. Uczelni Artystycznych
  - spotkanie w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego
  - Prezydencka Rada o publ. artystycznym szkolnictwie wyższym
- Informacje z Komisji ds. Szkoleń – podsumowanie szkoleń:
  - „Asertywność w działalności związkowej”
  - „Układy zbiorowe pracy”

Ze strony Komisji Krajowej NSZZ „S”

- Komunikat ws. czynności CBA w siedzibie Regionu Gdańskiego
- Zwolnienia i protesty w Polsce
- Debata „Zielony Ład to nieudany projekt biznesowy”
- Solidarność tegoroczną laureatką Nagrody Społecznej im. błogosławionego Kardynała Stefana Wyszyńskiego
- Obrady Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”
- 25. Ogólnopolska Droga Krzyżowa Ludzi Pracy
- Strona społeczna RDS przeciwko łamaniu zasad dialogu społecznego przy procedowaniu obniżenia składki zdrowotnej
- Krajowy Zjazd Delegatów

Ze strony MNiSW

- Posiedzenia Sejmowej Komisji Edukacji i Nauki
- Nowa strategia rozwoju szkolnictwa wyższego i zmiany w składzie Komitetu Polityki Naukowej

- Nowy program Inicjatywa Doskonałości – Instytut Naukowy PAN
- Ustanowienie programu „Doktorat wdrożeniowy 2025”
- Początek prac nad nową ewaluacją
- Problem zdrowia psychicznego w środowisku akademickim
- Blisko 300 mln zł na współpracę nauki z biznesem

Rocznice – m.in.:

- 20. rocznica śmierci św. Jana Pawła II Wielkiego
- 15. rocznica katastrofy smoleńskiej
- 500. rocznica Hołdu Pruskiego
- 85. rocznica Zbrodni Katyńskiej
- 1000. rocznica koronacji pierwszego króla Polski

Modlitwa za Polskę – ks. Jerzy Popiełuszko

- Msza Święta za Ojczyznę 25 września 1983 r.

Ratował rodaków – dr Roman Pabis – Wojciech Pillich

Trochę historii

- Antoni Abraham – Król Kaszubów – Krzysztof Weiss

Nadesłane przez Czytelników

- Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych – Kraków
- Marsz z okazji 1000-lecia Królestwa Polskiego Kraków-Warszawa
- Apel Regionalnej Sekcji Nauki Regionu Śląsko-Dąbrowskiego ws. wyborów Prezydenta RP

Wybory w Niemczech – Wojciech Pillich

Imigranci a wybory, ku rozważdze – Wojciech Pillich

Wodospady Iguazú. Brazylia-Argentyna – Antoni Winiarski

Wybrane wydarzenia – Ewa Sobieszczkańska

Papież Franciszek w pamięci NSZZ „Solidarność”

Miesiąc Pamięci Narodowej

O pamięci narodowej papież św. Jan Paweł II w książce „Pamięć i tożsamość” tak pisał: *Pamięć jest spoiwem każdej ludzkiej wspólnoty. Pamięć narodowa jest spoiwem narodu. Tak było, jest i tak będzie dopóki istnieć będzie ten szczególny rodzaj społeczności mający oparcie w ojczyźnie i zanurzony we własnej kulturze, dzięki której odróżnia się od innych narodów.*

Naczelnik Państwa Polskiego Józef Piłsudski mówił: *Naród, który traci pamięć, przestaje być narodem – staje się jedynie zbiorem ludzi, czasowo zajmujących dane terytorium.*

Kwiecień jest już w tradycji polskiej miesiącem pamięci narodowej. Historia Polski tak się potoczyła, że w kwietniu wydarzyło się wiele ważnych dla naszego narodu wydarzeń. Jest to więc okazja do przypomnienia niektórych z nich. Większość tych wydarzeń była tragiczna, okupiona ofiarą tysięcy Polaków. Należy o nich pamiętać i oddać hołd bohaterom, ginącym za wolność i niepodległość Polski. Do najważniejszych wydarzeń należy zaliczyć: Chrzest Polski (14 kwietnia 966 r.), Hołd Pruski (10 kwietnia 1525 r.), a także rocznicę wymordowania tysięcy polskich jeńców wojennych (wojskowych, policjantów, inteligencji) przywiezionych do obozów w Katyniu, Kozielsku, Ostaszkowie, Starobielsku (13 kwietnia – Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej), czy tragiczną katastrofę w Smoleńsku (10 kwietnia 2010 r.).

Cofnijmy się jednak pamięcią do tych najdalszych, a zwłaszcza tych, które odegrały w historii Polski duże znaczenie, z których możemy być dumni i które miały wpływ również na rozwój Europy. Niewątpliwie jednym z najważniejszych wydarzeń była koronacja Bolesława Chrobrego na pierwszego króla Polski, która odbyła się najprawdopodobniej 18 kwietnia 1025 roku. Był to początek Królestwa Polskiego, polskiej państwowości, kraju suwerennego. Zanim doszło do koronacji, był rok 966. Książę Mieszko I poślubił czeską księżniczkę Dobrawę i przyjął, za pośrednictwem Czech, Chrzest. Mieszko I po przyjęciu Chrztu stał się równy władcom europejskim. Mógł zawierać przyjaźnie i sojusze. Oddalił od Polski niebezpieczeństwo uzależnienia, bądź podbicia jej przez Niemcy przez cesarza Ottona I, który stwarzał realne zagrożenie. Przyjęcie chrześcijaństwa miało także ogromny wpływ na rozwój kulturalny, polityczny i społeczny Polski. Od przyjęcia chrztu Polska stała się częścią składową Europy, chrześcijańskiej Europy. Jak czytamy w książce papieża św. Jan Paweł II „Pamięć i tożsamość” – *My Polacy, współtworzyliśmy Europę, uczestniczyliśmy w rozwoju historii naszego kontynentu, broniąc go również zbrojnie. [...] Również na płaszczyźnie kultury Polska wniosła własny wkład w tworzenie Europy...*

Za panowania Bolesława Chrobrego, syna Mieszka I, nastąpiło ugruntowanie w Polsce chrześcijaństwa, wzmocnienie państwowości, a także nastąpił ogólny rozwój państwa – rozpoczęto budowę wielu monumentalnych kościołów, pałaców, zaczęła rozwijać się oświata. Wiele lat przed koronacją, w marcu 1000 roku, Chrobry współorganizował zjazd gnieźnieński. Zjazd ten miał ogromne znaczenie dla historii Polski, ponieważ nie tylko umocnił pozycję Polski, ale również przyczynił się do uniezależnienia polskiego Kościoła od wpływów niemieckich. Jednak Bolesław Chrobry został koronowany na króla Polski najprawdopodobniej 18 kwietnia 1025 roku, kiedy minęły niebezpieczeństwa mogące przeszkodzić tej koronacji, zwłaszcza ze strony Niemiec. Niestety, król zmarł niespełna dwa miesiące po koronacji – 17 czerwca 1025 roku, ale zostawił Polskę silną, suwerenną, rozwijającą się, mającą wpływ na wiele wydarzeń europejskich. Od tego wydarzenia zaczęła kształtować się polska państwowość jako królestwa, zaczęła się tworzyć polska tożsamość oraz Naród polski. Pierwsze królestwo polskie po wodzą Bolesława Chrobrego było silnym państwem w ówczesnej Europie. Musimy o tym pamiętać, szczególnie w roku 1000-lecia Królestwa Polskiego. To również powód do dumy, że jesteśmy Polakami, że należymy już 1000 lat do chrześcijańskiej cywilizacji Europy.

Nasz wielki rodak, św. Jan Paweł II, którego 20. rocznicę śmierci obchodzimy w tym roku, też w kwietniu, pisał: *Jestem synem narodu, który przetrwał najstraszliwsze doświadczenia dziejów, którego sąsiedzi wielokrotnie skazywali na śmierć – a on pozostał przy życiu i pozostał sobą. Zachował własną tożsamość i zachował pośród*

rozbiorów i okupacji własną suwerenność jako naród – nie biorąc za podstawę przetrwania jakichkolwiek innych środków fizycznej potęgi, jak tylko własną kulturę, która okazała się w tym przypadku potęgą większą od tamtych potęg.

Podtrzymywanie pamięci o polskiej historii, nie tylko w kwietniu, jest naszym obowiązkiem, bo *naród, który nie szanuje swej przeszłości, nie zasługuje na szacunek teraźniejszości i nie ma prawa do przyszłości (J. Piłsudski).*

Wielki marsz, który odbył się 12 kwietnia br. w Warszawie, a także marsze, które odbyły się w innych miastach Polski, były potwierdzeniem, że my, Polacy, mamy powód być dumni z naszej wspaniałej tysiącletniej historii i tradycji. Zaś podtrzymywanie polskiej historii jest naszym obowiązkiem wobec przyszłych pokoleń.

Maria Sapor

Ojczyzna – kiedy myślę –
wówczas wyrażam siebie i zakorzeniam,
mówi mi o tym serce,
jakby ukryta granica,
która ze mnie przebiega ku innym,
aby wszystkich ogarniać
w przeszłość dawniejszą niż każdy z nas:
z niej się wyłaniam...
gdy myślę Ojczyzna –
by zamknąć ją w sobie jak skarb.
Pytam wciąż,
jak go pomnożyć,
jak poszerzyć tę przestrzeń,
którą wypełnia.

KAROL WOJTYŁA
POEMAT "MYŚLĄC OJCZYZNA"

KRAJOWEJ SEKCJI NAUKI NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Komunikat z posiedzenia Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” posiedzenie w trybie zdalnym, 13.03.2025 r.

W posiedzeniu Prezydium KSN NSZZ „Solidarność” wzięło udział 10 członków Prezydium, 2 członków Komisji Rewizyjnej oraz 2 pracownice biura KSN. Posiedzenie odbyło się w formie zdalnej.

Podstawowe sprawy poruszane na posiedzeniu Prezydium dotyczyły następujących kwestii:

1. Sprawozdanie z wykonania budżetu w 2024 roku – skarbnik KSN kol. M. Sapor przedstawiła informację o wykonaniu budżetu w roku 2024 r. Zwróciła uwagę na malejące wpływy z odpisu branżowego 2%, na który ma wpływ liczba członków organizacji zrzeszonych w KSN. Poinformowała, że maleje liczba komisji zakładowych, a także wpłaty składek z komisji zakładowych są nieregularne. Z uzyskanych informacji wiadomo, że w 5 jednostkach nie istnieją już (zostały wyrejestrowane) organizacje „Solidarność”. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej kol. Tadeusz Kolenda przedstawił protokół z kontroli budżetu z końcowym wnioskiem o przyjęcie sprawozdania. Prezydium podjęło uchwałę rekomendującą Radzie przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu Sekcji w roku 2024.
2. Preliminarz wpływów i wydatków na rok 2025 – skarbnik KSN kol. M. Sapor przedstawiła propozycję preliminarza w zakresie wpływów i wydatków w 2025 roku. Skarbnik M. Sapor przedstawiła zgłoszone przez komisje problemowe zapotrzebowanie na środki finansowe w związku z prowadzoną działalnością. Prezydium podjęło uchwałę dotyczącą rekomendacji Radzie KSN preliminarza wpływów i wydatków na rok 2025.
3. Informacja o zwiększeniu wynagrodzeń pracowników od 1 stycznia 2025 r. – Przewodniczący KSN kol. D. Szczukocki poinformował, że 25 lutego br. ukazał się Komunikat Ministra Nauki o zwiększeniu wysokości subwencji ze środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz potencjału badawczego przyznanych na rok 2025. Przyznane środki finansowe przeznaczone są na podwyższenie wynagrodzeń zasadniczych wszystkich pracowników uczelni publicznych. Przypomnieć należy, że kwoty zwiększeń subwencji naliczone są na poziomie 5% w odniesieniu do wynagrodzeń na 31.12.2023 r. (co nie obejmuje podwyżek wynagrodzeń w 2024 roku). W tych kwotach są również środki na podwyższenie wynagrodzeń zasadniczych pracowników, których wynagrodzenia były niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę obowiązujące od 1 stycznia 2025 r. (4 666 zł) oraz na wszystkie pochodne od wynagrodzeń. Niektóre uczelnie podpisały już porozumienia w sprawie podziału środków na podwyższenie wynagrodzeń.
4. Informacje z działalności członków Prezydium Rady KSN:
  - a) Przewodniczący KSN kol. D. Szczukocki poinformował, że 10 lutego br. brał udział w konferencji pt. „Zielony ład zagrożeniem dla polskiej gospodarki”, która odbyła się w Łodzi. Podczas konferencji prezentowane było stanowisko NSZZ „Solidarność” na temat Zielonego Ładu.
  - b) Przewodniczący KSN 20 lutego 2025 r. brał udział w posiedzeniu Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W posiedzeniu brał udział także kol. B. Dołęga. Posiedzenie poświęcone było planowanym zmianom w ustawie o nauce i szkolnictwie wyższym.

- c) Przewodniczący KSN kol. D. Szczukocki poinformował, że 26 lutego br. odbyło się posiedzenie Rady Sekretariatu Nauki i Oświaty.
- d) W dniu 4 marca br. odbyło się posiedzenie Sejmowej Komisji Edukacji i Nauki, w której uczestniczył kol. T. Kulik.
- e) Kol. K. Pszczółka poinformował, że 4 marca br. odbyło się szkolenie poświęcone komunikacji asertywnej. Materiały podsumowujące szkolenie zostały udostępnione na stronie WWW KSN. Natomiast 4 kwietnia br. odbędzie się szkolenie na temat układów zbiorowych pracy.
- f) Kol. M. Kaczyńska poprosiła o weryfikowanie informacji opublikowanych na stronie WWW KSN dotyczących poszczególnych struktur Związku oraz zgłaszanie konieczności aktualizacji tych treści np. w związku ze zmianą nazwy czy linku do strony organizacji.
- g) Kol. M. Kaczyńska poinformowała o możliwości udziału w warcie przy grobie ks. Jerzego Popiełuszki. Różne organizacje związkowe z NSZZ „Solidarność” od pogrzebu ks. Jerzego uczestniczą w warcie, która dla jednej grupy trwa 24 godziny. Przedstawiciele KSN w 2014 i 2016 r. już uczestniczyli w warcie. Teraz jest propozycja ponownego zorganizowania warty. Po ustaleniu terminu warty, informacja zostanie przesłana do członków Rady.
- h) Kol. I. Jędrzychowska rozmawiała z przedstawicielem w Ministerstwie Zdrowia w sprawie podwyżek i uzyskała informację, że zasady będą podobne jak dla pozostałych uczelni podległych Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
- i) Kol. I. Jędrzychowska poinformowała, że we Wrocławiu odbyła się konferencja rektorów uczelni medycznych w sprawie ewaluacji.
- j) Kol. K. Winkler poinformowała, że dla szkół artystycznych nie ma jeszcze komunikatu w sprawie podwyżek wynagrodzeń. Poinformowała też, że po wysłaniu listu do Narodowej Rady Rozwoju, informującego o sytuacji w uczelniach artystycznych nie ma jeszcze odzewu. Planowane jest spotkanie z wiceministrem S. Rogowskim w dniu 14 marca br. Ponadto został wysłany list otwarty, sygnowany przez wiele organizacji związkowych działających w uczelniach artystycznych, do rektorów uczelni artystycznych zawierający 5 postulatów. Głównym problemem uczelni artystycznych jest duża liczba różnych organizacji związkowych, ale liczebność ich jest bardzo niska.
- k) Kol. Z. Zawitowski poinformował, że na Politechnice Poznańskiej zostało już zawarte porozumienie w sprawie podwyżek wynagrodzeń zasadniczych. Podwyżki zostały podzielone procentowo np. grupa NNA otrzymała 4,9%, a grupa NA otrzymała 6,6% kwoty wynagrodzenia na dzień 1.01.2025 r. Uczelnia dołożyła własne środki na podwyższenie wynagrodzeń zasadniczych pracowników. W dyskusji poruszono problem podnoszenia wynagrodzenia procentowo oraz kwotowo. Według dyskutantów podwyżka kwotowa jest bardziej sprawiedliwa.
- l) Kol. M. Sawicki poinformował, że na Uniwersytecie Jagiellońskim zostało podpisane porozumienie dotyczące podwyżek. Na UJ podwyżki są kwotowe i mieszczą się w zakresie od 300 zł do 380 zł dla NNA i do 530 zł dla NA.

Opracowanie: M. Sapor, M. Kaczyńska

***

**Komunikat z posiedzenia
Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
posiedzenie w trybie zdalnym, 14.03.2025 r.**

W posiedzeniu Rady KSN NSZZ „Solidarność” wzięło udział 21 członków Rady, 3 członków Komisji Rewizyjnej oraz 2 pracownice biura KSN.

Przedmiotem obrad były następujące zagadnienia:

1. Sprawozdanie z wykonania budżetu w 2024 roku – skarbnik KSN kol. Maria Sapor przedstawiła informację o wykonaniu budżetu w roku 2024 r. Podstawowe źródła przychodu to składki od komisji zakładowych oraz odpis branżowy 2% przekazywany przez Sekretariat. Skarbnik zwróciła uwagę na malejące wpływy z odpisu branżowego 2%, na który ma wpływ liczba członków organizacji zrzeszonych w KSN oraz sposób jego podziału przez Sekretariat. Poinformowała, że maleje liczba komisji zakładowych, a także wpłaty składek z komisji zakładowych są nieregularne. Z uzyskanych informacji wiadomo, że w 5 jednostkach nie istnieją już (zostały wyrejestrowane) organizacje „Solidarność”. Jeśli chodzi o koszty, to w wyniku utrzymania dyscypliny finansowej i, między innymi, niecałkowitego zrealizowania planowanego zakupu sprzętu IT oraz delegacji międzynarodowych, koszty zostały znacząco ograniczone. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej kol. Tadeusz Kolenda przedstawił protokół z kontroli budżetu z końcowym wnioskiem o przyjęcie sprawozdania. Rada KSN podjęła uchwałę o przyjęciu sprawozdania z wykonania budżetu Sekcji w roku 2024.
2. Preliminarz wpływów i wydatków na rok 2025 – skarbnik KSN kol. M. Sapor przedstawiła propozycję preliminarza w zakresie wpływów i wydatków na rok 2025. Skarbnik M. Sapor przedstawiła zgłoszone przez komisje problemowe zapotrzebowanie na środki finansowe w związku z prowadzoną działalnością. Rada KSN podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia preliminarza wpływów i wydatków w roku 2025.
3. Informacja o zwiększeniu wynagrodzeń pracowników od 1 stycznia 2025 r. – Przewodniczący KSN kol. Dominik Szczukocki poinformował, że ukazał się Komunikat Ministra Nauki o zwiększeniu wysokości subwencji ze środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz potencjału badawczego przyznanych na rok 2025. Przyznane środki finansowe przeznaczone są na podwyższenie wynagrodzeń zasadniczych wszystkich pracowników uczelni publicznych. Przypomnieć należy, że kwoty zwiększeń subwencji naliczone są w odniesieniu do wynagrodzeń na 31.12.2023 r. W tych kwotach są również środki na podwyższenie wynagrodzeń zasadniczych pracowników, których wynagrodzenia były niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę obowiązujące od 1 stycznia 2024 r. (4 666 zł) oraz na wszystkie pochodne od wynagrodzeń. Niektóre uczelnie podpisały już porozumienia w sprawie podziału środków na podwyższenie wynagrodzeń. Przewodniczący KSN zwrócił się z prośbą o nadsyłanie podpisanych Porozumień do biura KSN w celu analizy ich realizacji na poszczególnych uczelniach. Przedstawiciele różnych uczelni podzielili się stopniem zaawansowania realizacji podwyżek na swoich uczelniach, a także poinformowali, że Rektorzy często zwiększają pulę środków finansowych przeznaczonych na bieżące podwyższenie wynagrodzeń.
4. Informacje z działalności członków Prezydium i Rady KSN:
  - a) Przewodniczący KSN kol. D. Szczukocki poinformował, że 10 lutego br. brał udział w konferencji pt. „Zielony ład zagrożeniem dla polskiej gospodarki”, która odbyła się w Łodzi. Podczas konferencji prezentowane było stanowisko NSZZ „Solidarność” na temat Zielonego Ładu.
  - b) Przewodniczący KSN 20 lutego br. brał udział w posiedzeniu Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W posiedzeniu brał udział także kol. B. Dołęga. Posiedzenie poświęcone było planowanym zmianom w ustawie o nauce i szkolnictwie wyższym. Jednak, z informacji Ministra wynika, że przynajmniej do września br. nie będzie zmiany w ustawie, a propozycje zgłoszone podczas kadencji ministra D. Wierczoka, zostały wycofane.

- c) Przewodniczący KSN kol. D. Szczukocki poinformował, że 26 lutego br. odbyło się posiedzenie Rady Krajowego Sekretariatu Nauki i Oświaty.
- d) W dniu 4 marca br. odbyło się posiedzenie Sejmowej Komisji Edukacji i Nauki, w której uczestniczył kol. Tadeusz Kulik. Komisja rozpatrzyła informację na temat raportów Unii Europejskiej („The future of European competitiveness” oraz „Align, Act, Accelerate. Research, Technology and Innovation to boost European competitiveness”), a perspektywy polskiej nauki i szkolnictwa wyższego. Raport „The future of European competitiveness” (Przyszłość konkurencyjności Europy) sporządzony został we wrześniu 2024 r., a jego autorem jest prof. Mario Draghi.
- e) Kol. Krzysztof Pszczółka poinformował, że 4 marca br. odbyło się szkolenie poświęcone komunikacji asertywnej. Materiały podsumowujące szkolenie zostały udostępnione na stronie WWW KSN. Natomiast 4 kwietnia br. odbędzie się szkolenie na temat układów zbiorowych pracy.
- f) Kol. Małgorzata Kaczyńska poinformowała o inicjatywie Komisji ds. Komunikacji, jaką jest propozycja zorganizowania warty przy grobie ks. Jerzego Popiełuszki. Od dnia pogrzebu ks. Jerzego, różne organizacje związkowe z NSZZ „Solidarność” uczestniczą w warcie, która trwa 24 godziny dla jednej grupy. Przedstawiciele KSN w 2014 i 2016 roku już uczestniczyli w takiej warcie. Teraz jest propozycja ponownego zorganizowania warty. Po ustaleniu terminu warty, informacja zostanie przesłana do członków Rady celem zgłaszania udziału.
- g) Kol. Iwona Jędrzychowska poinformowała, że rozmawiała z przedstawicielem w Ministerstwie Zdrowia w sprawie podwyżek i uzyskała informację, że zasady będą podobne jak dla pozostałych uczelni podległych Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
- h) Kol. I. Jędrzychowska poinformowała, że we Wrocławiu odbyła się konferencja rektorów uczelni medycznych w sprawie ewaluacji.
- i) Kol. Katarzyna Winkler poinformowała, że dla szkół artystycznych nie ma jeszcze komunikatu w sprawie podwyżek wynagrodzeń. Poinformowała też, że w dniu 14 marca br. odbyło się spotkanie z wiceministrem Sławomirem Rogowskim, na którym przedstawiono najważniejsze problemy występujące w uczelniach artystycznych. Ponadto poinformowała, że został wysłany list otwarty, sygnowany przez wiele organizacji związkowych działających w uczelniach artystycznych, do rektorów uczelni artystycznych zawierający 5 postulatów. Jednakże, problemem uczelni artystycznych jest duża liczba różnych organizacji związkowych, których liczebność jest jednak bardzo niska.
- j) Kol. Zbigniew Zawitowski poinformował, że poprzez Zarząd Regionu Wielkopolskiego otrzymał pismo z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, podpisane przez Przewodniczącego i wiceprzewodniczącego organizacji zakładowej w sprawie zwołania Nadzwyczajnego Zjazdu Delegatów. W dyskusji zauważono, że pismo nie spełnia podstaw prawnych określonych w Statucie NSZZ „Solidarność” w sprawie zwołania NZD, wobec czego Rada KSN nie ma podstaw do podjęcia działań w tym kierunku.
- k) Kol. Aniela Tejchman w dniach 12 i 13 marca była na dwudniowym spotkaniu Komitetu ds. Szkolnictwa Wyższego i Nauki Education International w Brukseli. Sprawozdanie zostanie przygotowane w najbliższych dniach.

Opracowanie: M. Sapor, M. Kaczyńska

***

Komunikat z posiedzenia
Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
posiedzenie w trybie zdalnym, 11.04.2025 r.

W posiedzeniu Prezydium KSN NSZZ „Solidarność” wzięło udział 9 członków Prezydium, 3 członków Komisji Rewizyjnej oraz 2 pracownice biura KSN. Posiedzenie odbyło się w formie zdalnej.

Spotkanie prowadził kol. Marek Kisilowski, zastępca przewodniczącego KSN. Podstawowymi sprawami omawianymi na posiedzeniu Prezydium były:

1. Kol. M. Kisilowski oraz Kol. K. Winkler poinformowali, że w dniu 3 kwietnia br., na wniosek KSN NSZZ „Solidarność” skierowany do Narodowej Rady Rozwoju działającej przy Prezydencie RP, odbyło się posiedzenie Rady do spraw Szkolnictwa Wyższego, Nauki i Innowacji poświęcone funkcjonowaniu publicznego artystycznego szkolnictwa wyższego. W posiedzeniu wzięło udział Minister Andrzej Dera oraz ze strony KSN NSZZ „S” dr hab. Marek Kisilowski, który prowadził spotkanie, oraz przewodnicząca Komisji ds. Uczelni Artystycznych KSN kol. Katarzyna Winkler, a także przedstawiciel uczelni filmowych kol. Jakub Gogolewski. Przedstawiciele KSN przedstawili problemy artystycznego szkolnictwa wyższego, w szczególności zasady jego finansowania z budżetu państwa, w tym np. braku finansowania szkół doktorskich, braku grantów naukowo-badawczych dla uczelni artystycznych. Zdaniem zaproszonych ekspertów polskie szkolnictwo artystyczne na poziomie wyższym jest ogólnie niedofinansowane, szczególnie uwzględniając specyfikę tych uczelni (np. małe liczebności grup studenckich, co jest regułą dla tych uczelni). W rezultacie może to prowadzić do ograniczenia mistrzowskiego kształcenia indywidualnego na rzecz zajęć grupowych. Ponadto trudności finansowe negatywnie wpływają na rozbudowę oraz utrzymanie infrastruktury i sprzętu, a także na dostęp do najnowszych technologii. Podczas dyskusji wskazano również na wiele innych elementów, które wymagają pilnych korekt, w tym niedopasowany do specyfiki aktywności artystycznej system ewaluacji, niski poziom wynagrodzeń kadr czy też brak środków na utrzymanie szkół doktorskich. Jako podsumowanie spotkania ma zostać przygotowane memorandum dla Prezydenta RP. Należy nadmienić, że w Polsce funkcjonuje 19 publicznych uczelni artystycznych obejmujących akademie muzyczne, akademie sztuk pięknych, uczelnie teatralne oraz filmowe. Organizacyjnie i administracyjnie podlegają one Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego, natomiast dotacje pozyskują z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
2. Kol. Krzysztof Pszczółka poinformował, że 7 kwietnia odbyło się szkolenie dotyczące zakładowych układów zbiorowych pracy. W szkoleniu on-line brało udział ponad 90 osób. W czerwcu br. planowane jest szkolenie dotyczące dobrostanu uczelni. Ponadto poinformował również, że Sekcja Oświaty planuje zorganizować badania dotyczące stanu psychofizycznego nauczycieli. Jest możliwość włączenia się KSN do badań dotyczących nauczycieli akademickich. Kol. M. Kisilowski poinformował, że pojawił się raport przeglądowy z badań dotyczących stanu psychicznego środowiska akademickiego.
3. Kol. Małgorzata Kaczyńska, przewodnicząca Komisji ds. Komunikacji i Rozwoju Związku, poinformowała, że został ustalony termin warty przy grobie ks. Jerzego Popiełuszki dla członków KSN: od niedzieli 11 maja od godz. 12.00 do poniedziałku 12 maja 2025 r. do godz. 12.00. Dotychczas zgłosiło się 5 osób. W dalszym ciągu można się zgłaszać do udziału w warcie.
4. Kol. Marek Sawicki poinformował, że wstępny termin zorganizowania Forum Uczelni i Instytutów Badawczych ustalono na wrzesień. Forum odbędzie się w Białymstoku. Organizatorem jest Politechnika Białostocka. Dokładny termin zostanie podany w najbliższym czasie.

Opracowanie: M. Sapor, M. Kaczyńska

Informacje z Komisji ds. Uczelni Artystycznych

14 marca 2025r. odbyło się spotkanie w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w którym uczestniczyli: Sławomir Rogowski (MKiDN), Agnieszka Wawraszek-Łoś (MKiDN), Marek Kisilowski (KSN), Katarzyna Winkler (KSN), Jakub Gogolewski (KSN), Tomasz Stefaniak (KSN). Na spotkaniu poruszono tematy: powołanie rady przy Ministerstwie, w skład której weszłyby m. in. związki zawodowe działające w uczelniach artystycznych, pominięcie tychże uczelni w rozdzielaniu obligacji, brak finansowania szkół doktorskich, brak pełnej wypłaty podwyżek w kwocie obiecanej przez Premiera RP, objaśnienia do komunikatów dotyczących finansowania tak, by były zbieżne lub takie same jak w MNiSW, włączenie pracowników biorących czynny udział w procesie dydaktycznym (pracownicy nie będący nauczycielami akademickimi) do algorytmu podziału subwencji. Przedstawiciele KSN otrzymali zapewnienie, że komunikat MKiDN dotyczący zwiększenia wysokości subwencji na 2025 rok ukaże się do końca marca br. i powinien zawierać tożsame objaśnienia jak w MNiSW.

Prezydencka Rada o publicznym artystycznym szkolnictwie wyższym

Na wniosek KSN NSZZ „Solidarność” skierowany do Narodowej Rady Rozwoju działającej przy Prezydencie RP, w dniu 3 kwietnia 2025 r. odbyło się posiedzenie Rady do spraw Szkolnictwa Wyższego, Nauki i Innowacji poświęcone funkcjonowaniu publicznego artystycznego szkolnictwa wyższego. W posiedzeniu wziął udział Minister Andrzej Dera oraz ze strony KSN NSZZ „S” dr hab. Marek Kisilowski, który prowadził spotkanie, oraz przewodnicząca Komisji ds. Uczelni Artystycznych KSN kol. Katarzyna Winkler.

W Polsce funkcjonuje 19 publicznych uczelni artystycznych obejmujących akademie muzyczne, akademie sztuk pięknych, uczelnie teatralne i filmowe.

Organizacyjnie i administracyjnie podlegają one Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego, natomiast dotacje pozyskują z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Celem edukacji artystycznej jest wspieranie pracy twórczej i kreatywności. Aby zapewnić studentom unikalny proces rozwoju, kształcenie odbywa się w małych grupach lub w ramach indywidualnej współpracy z wykładowcą. Przeciętnie na jednego wykładowcę w szkolnictwie artystycznym przypada 4,5 studenta. Takie indywidualne podejście jest kosztochłonne i wymaga adekwatnego finansowania.

Zdaniem zaproszonych ekspertów polskie szkolnictwo artystyczne na poziomie wyższym jest niedofinansowane. W rezultacie może to prowadzić do ograniczenia mistrzowskiego kształcenia indywidualnego na rzecz zajęć grupowych. Ponadto trudności finansowe negatywnie wpływają na rozbudowę oraz utrzymanie infrastruktury i sprzętu, a także na dostęp do najnowszych technologii.

Podczas dyskusji wskazano również na wiele innych elementów, które wymagają pilnych korekt, w tym niedopasowany do specyfiki aktywności artystycznej system ewaluacji, niski poziom wynagrodzeń kadr czy też brak środków na utrzymanie szkół doktorskich.

fot. Przemysław Keler/KPRP [04.04.2025]

***

Informacje z Komisji ds. Szkoleń

Podsumowanie szkolenia „Asertywność w działalności związkowej”, które odbyło się 4 marca 2025 r.

W psychologii asertywność oznacza posiadanie i wyrażanie własnego zdania oraz bezpośrednie wyrażanie emocji i postaw w granicach nienaruszających praw i psychicznego terytorium innych osób oraz własnych, bez zachowań agresywnych, a także obrona własnych praw w sytuacjach społecznych. Jest to umiejętność nabyta. Asertywność **nie musi być stosowana w każdej sytuacji, nie stanowi** bowiem **gwarancji sukcesu, ale daje**

satisfakcję z wyrażania własnych uczuć po to, żeby komunikować się z ludźmi bez poczucia winy i nie-szczerości. **Zachowanie asertywne** rozpatruje się obok zachowań **agresywnych**, zachowań **uległych** oraz zachowań **bierno-agresywnych** (tj. ukrytej wrogości: cichego bojkotowania, pozornej zgody, sarkazmu i złośliwości, braku zaangażowania).

Osoba asertywna: ma świadomość swoich praw osobistych i korzysta z nich. Najważniejsze z nich to **prawo do istnienia (do bycia sobą)** i oznacza to, że może dysponować **swoim** czasem, energią i dobrami materialnymi oraz układać sprawy osobiste według własnej woli i **zgodnie z własnym interesem – tak jak go pojmuję** (nie naruszając prawa do bycia sobą innych osób). Inne prawa osobiste formułowane są w toku doświadczeń człowieka, kiedy uczy się siebie samego, tego co, jest dla niego ważne, zgodne z jego hierarchią wartości, osadzone w kontekście życia. Przykładowe prawa osobiste: mam prawo do błędów; mam prawo spędzania czasu tak, jak lubię; mam prawo wyboru znajomych i przyjaciół. W kontekście działalności związkowej można wskazać następujące prawa wspierające postawę asertywną: mam prawo korzystać ze swoich uprawnień pracowniczych/związkowych; mam(y) prawo do wglądu do informacji innej zakładowej organizacji związkowej o liczbie członków składanej na podstawie art. 25¹ 2 Ustawy o związkach zawodowych; mam prawo nie podpisywać tego dokumentu „tu i teraz”; mam prawo nie podpisać dokumentów, które powstały bez mojego udziału.

ASERTYWNOŚĆ W DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKOWEJ

DR AGNIESZKA LENATROWICZ-ŁYSIK

4.03.2025

GODZ. 9:00-11.30

szkolenie online - platforma ClickMeeting

ZAREJESTRUJ SIĘ
DECYDUJE KOLEJNOŚĆ ZGŁOSZEŃ

1. ASERTYWNOŚĆ – WPROWADZENIE.
2. BUDOWANIE I WZMACNIANIE PODSTAW WŁASNEJ ASERTYWNOŚCI.
3. KOMUNIKACJA ASERTYWNA W MIEJSCU PRACY I W DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKOWEJ

Ważnymi elementami budowania postawy asertywnej są również: poznanie własnego potencjału, swoich mocnych stron; tworzenie asertywnego monologu wewnętrznego; budowanie i umacnianie głosu „Dorosłego”.

Techniki pomocne w komunikacji asertywnej: „**zdarta płyta**”; **komunikat JA**; „**jestem słoniem**”; „**jujitsu**”.

- Komunikacja asertywna: odmawianie

Model: (zmiękczenie np. *Przykro mi, ale* + słowo NIE + informacja o decyzji + obiektywna przyczyna odmowy)

„*Przykro mi, ale nie – nie zastąpię Cię jutro w pracy, bo mam inne plany na jutro*”. Przy asertywnym odmawianiu nie używamy **nie mogę** lub **nie chcę** – to prowokuje proszącego do szukania argumentów. Również unikamy usprawiedliwiania się lub wyrażania pretensji.

- Komunikacja asertywna: konfrontacja przekonań

Wzajemne zrozumienie nie polega na ujednoliceniu poglądów, ale na ich prezentacji, wysłuchaniu i wzajemnym poszanowaniu. Pogląd nie jest obiektywnym opisem faktów, ale jest subiektywnym wnioskiem – rozmówca może myśleć o świecie inaczej niż Ty i ma do tego prawo. **Model:** wyrażenie własnego poglądu – zidentyfikowanie poglądu rozmówcy – podkreślenie różnic między poglądami – zakończenie rozmowy – (gdy rozmówca jest uparty i chce przekonać cię, że ma rację): „Zdarta płyta” i powtórzenie różnic.

- Komunikacja asertywna: reagowanie na krytykę

Celem rozmowy z przekazem krytycznym jest szybkie i skuteczne rozwiązanie zaistniałego problemu. Asertywna reakcja na krytykę to: niezaprzeczanie faktom wskazującym na błędy; nieprzyjmowanie zarzutów w bierny sposób – pytanie o oczekiwania; jeśli to możliwe, wykorzystanie informacji zawartych w komunikacie krytycznym do rozwiązania problemu.

Model: Krytyka, z którą się zgadzamy: Mam podobne zdanie na swój temat; Podobnie o sobie myślę.

Krytyka, z którą się nie zgadzamy: Mam inne zdanie na swój temat. Inaczej o sobie myślę.

(ewentualnie: model asertywnej konfrontacji przekonań, jeśli rozmówca chce dalej dyskutować).

- Komunikacja asertywna: obrona przed atakiem werbalnym

Atak werbalny to forma krytyki wyrażona w sposób agresywny, z intencją naruszenia godności drugiego człowieka. Narzędzia to m.in: epitety; złośliwości; ironiczne uwagi; krzyk, napieranie ciałem, machanie rękami przed nosem, robienie min, przysuwanie twarzy do twarzy. Nieasertywną metodą obrony jest agresywny kontratak, unikanie czyli „schodzenie z drogi agresora”. Asertywna reakcja to nie wchodzenie w rolę ofiary: kogoś biednego, słabego, przestraszonego, co na ogół potęguje agresywność drugiej strony. Nie unikamy. Nie usprawiedliwiamy się. Ustanawiamy wyraźną granicę między „pozwalam” i „nie pozwalam”, i reagujemy już na pierwszy sygnał o naruszeniu godności. Nie odwołujemy reakcji: doprowadzić albo do uległości i braku obrony, lub do kumulacji napięcia i wybuchu agresji. Bądźmy konsekwentni – nie rezygnujemy z asertywnego stylu obrony: zachowujemy się cierpliwie, nie ulegamy pokusie wybuchu agresją.

Model: dopóki w przekazie partnera występują elementy agresywne, reagujemy wyłącznie na formę przekazu, nie na treść. Zaznaczamy, że sposób zwracania się do nas nie spełnia warunków kontaktu, o jaki nam chodzi: *Nie krzycz na mnie, nie lubię tego; Proszę Cię, nie zwracaj się do mnie w ten sposób; To, jak mówisz, jest dla mnie bardzo przykre. Proszę, abyś zmienił formę.* Używamy techniki „zdartej płyty” jak długo będzie trzeba, by warunki kontaktu uległy zmianie. Gdy warunki kontaktu są już do przyjęcia, możemy zapytać: *Słucham Cię, co chciałeś mi powiedzieć.*

W ramach budowania postawy asertywnej staraj się wystrzegać niektórych zachowań takich jak:

1. Ocenianie osoby (oceniaj zachowanie, do niego się odnoś);
2. Udzielanie rad, moralizowanie, prawienie kazań, zalewanie potokiem słów;
3. Uogólnianie sytuacji i sprowadzanie zachowań do stwierdzeń typu: „Ty zawsze...”, „Ty nigdy...”
4. Unikanie odpowiedzialności za to, co zrobiłeś, jak powiedziałeś (zwłaszcza jeśli było to zbyt mocno wyrażone albo za mało wyraźnie);
5. Zbieranie argumentów przeciwko drugiej osobie;
6. Kontrolowanie zachowania drugiego człowieka, ograniczanie jego wyborów i przejmowanie odpowiedzialności za niego;
7. Kumulowanie napięcia i zranień (reaguj na bieżąco);
8. Pozostawienie spraw niedokończonych między Tobą a inną osobą;
9. Rezygnowanie z prób bycia asertywnym z powodu czyjegoś zachowania (to twój wybór, nie czyjś).

Polecana literatura:

Gromnicka Dorota, „Asertywność w praktyce”, Samo Sedno, 2017.

Król-Fijewska Maria, „Stanowczo łagodnie bez lęku dziś”, Bookolika 2023.

Król-Fijewska Maria, Fijewski Piotr, „Asertywność menedżera”, PWE 2013.

Kozak Agnieszka, Wasilewski Jacek, „Uwięzieni w słowach rodziców”, Onepress 2022.

***

Podsumowanie szkolenia:

„Układy zbiorowe pracy – obecnie obowiązujące przepisy oraz perspektywy zmian”

Szkolenie odbyło się 7 kwietnia 2025 r. Prowadząca szkolenie – Jadwiga Piechocka

W trakcie szkolenia zostały omówione następujące zagadnienia:

1. Źródła prawa pracy – omówiony został art. 9 kodeksu pracy, który wskazuje źródła prawa pracy, a także różnice w tym zakresie pomiędzy prawem pracy a innymi gałęziami prawa. Zgodnie z art. 9 kp źródłami prawa pracy są akty powszechnie obowiązujące – kodeks pracy i inne ustawy oraz akty wykonawcze określające prawa i obowiązki pracowników i pracodawców, a także autonomiczne źródła prawa pracy, tj. układy zbiorowe pracy, porozumienia zbiorowe oparte na ustawie, regulaminy i statuty określające prawa i obowiązki stron stosunku pracy (akty wewnątrzzakładowego prawa pracy). Podkreślone zostało, że akty prawa wewnątrzzakładowego prawa pracy nie mogą być mniej korzystne niż akty powszechnie obowiązujące, a jeżeli są takie przepisy mniej korzystne, to, zgodnie z zasadą uprzywilejowania pracownika (art. 18 kp), stosuje się przepisy korzystniejsze.

2. Rodzaje układów zbiorowych pracy i tryb ich zawarcia – zgodnie z kodeksem pracy rozróżnia się ponadzakładowe układy zbiorowe pracy i zakładowe układy zbiorowe pracy. Ponadzakładowe układy zbiorowe pracy są zawierane dla pracowników zatrudnionych u dwóch lub więcej pracodawców, natomiast zakładowe układy zbiorowe pracy obejmują pracowników zatrudnionych u jednego pracodawcy. Układy zawierane są w trybie rokowań. Układ ponadzakładowy jest zawierany przez właściwy statutowo organ ponadzakładowej organizacji związkowej i właściwy statutowo organ organizacji pracodawców. Przez organizację pracodawców należy rozumieć związki, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców. Natomiast zakładowe układy zbiorowe pracy zawierają pracodawca i wszystkie zakładowe organizacje związkowe, które prowadziły rokowania nad tym układem, bądź przynajmniej wszystkie reprezentatywne organizacje związkowe, w rozumieniu art. 253 ust. 1 lub 2 ustawy o związkach zawodowych, uczestniczące w rokowaniach. Układy zbiorowe pracy są zmieniane w drodze protokołów dodatkowych, które są zawierane w tym samym trybie co układy. Treść postanowień układu wyjaśniają wspólnie jego strony.

UKŁADY ZBIOROWE PRACY

JADWIGA PIECHOCKA

7.04.2025

GODZ. 9:00-11.30

szkolenie online - platforma ClickMeeting

[ZAREJESTRUJ SIĘ](#)
[DECYDUJE KOLEJNOŚĆ ZGŁOSZEŃ](#)

1. ŹRÓDŁA PRAWA PRACY
2. RODZAJE UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY I TRYB ICH ZAWARCIA
3. ZAKRES PODMIOTOWY I PRZEDMIOTOWY UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY
- PERSPEKTYWY ZMIAN REGULACJI PRAWNYCH DOTYCZĄCYCH UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

3. Zakres podmiotowy i przedmiotowy układów zbiorowych pracy – kodeks pracy stanowi, że układ zbiorowy pracy jest zawierany dla wszystkich pracowników zatrudnionych przez pracodawców objętych jego postanowieniami, chyba że strony postanowią inaczej.

Układ określa:

- warunki, jakim powinna odpowiadać treść stosunku pracy (warunki wynagradzania),
- wzajemne zobowiązania stron układu, w tym dotyczące stosowania układu i przestrzegania jego postanowień (np. okresowa ocena układu, obowiązki stron w zakresie informowania o treści układu, procedura rozwiązywania konfliktów związanych z interpretacją i stosowaniem postanowień układu).

Układ może również określać np.:

- kwestie, które regulowane są w regulaminach pracy (np. czas pracy, urlopy, organizacja pracy),
- zakładowy fundusz świadczeń socjalnych,
- zasady współpracy pomiędzy pracodawcą a związkami zawodowymi.

4. Perspektywy zmian regulacji prawnych dotyczących układów zbiorowych pracy w świetle Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych

w Unii Europejskiej – w związku z przyjęciem ww. dyrektywy, państwa członkowskie UE są zobowiązane do implementacji jej przepisów do krajowego porządku prawnego. Dyrektywa 2022/2041 zobowiązuje państwa członkowskie do ustanowienia rozwiązań wspierających i wzmacniających rokowania zbiorowe w celu zawarcia umów zbiorowych (w Polsce są to układy zbiorowe pracy). 20 czerwca 2024 r. został przyjęty projekt ustawy o układach zbiorowych pracy i porozumieniach zbiorowych. Zgodnie z tym projektem rozszerzony zostałby zakres przedmiotowy układów, np. o przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym zagrożeń psychospołecznych, przeciwdziałania naruszaniu godności oraz innych dóbr osobistych pracownika. Projekt ustawy również nakłada na pracodawcę, u którego działa co najmniej jedna organizacja związkowa, zatrudniającego co najmniej 50 osób wykonujących pracę zarobkową i który nie jest objęty układem zbiorowym pracy, obowiązek podjęcia raz na dwa lata rokowań w celu zawarcia układu. Zgodnie z projektem ustawy układy zbiorowe pracy zawierane będą na czas określony (ponadzakładowy na okres nie dłuższy niż 10 lat, zakładowy na okres nie dłuższy niż 5 lat), przy czym czas ich obowiązywania może być przez strony wydłużony.

ZE STRONY KOMISJI KRAJOWEJ NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

www.solidarnosc.org.pl

Komunikat ws. czynności CBA w siedzibie Regionu Gdańskiego

12 marca Region Gdański NSZZ „Solidarność” opublikował komunikat w sprawie przeprowadzenia przez funkcjonariuszy CBA czynności w siedzibach Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność” i jednej z organizacji międzyzakładowych Związku.

W komunikacie czytamy: *W odniesieniu do dzisiejszego komunikatu Prokuratora Regionalnego w Gdańsku informujemy, że wbrew niektórym doniesieniom prasowym czynności funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego dotyczą jednej z organizacji międzyzakładowych zarejestrowanych w Regionie Gdańskim NSZZ „Solidarność”. W żadnym wypadku nie dotyczą całego Związku.*

Obecność funkcjonariuszy w siedzibie jednej z organizacji międzyzakładowych, a także w siedzibie Regionu Gdańskiego jako organu rejestracyjnego dla tej organizacji ma związek ze wszczętym w dniu 02.08.2024 r. przez Prokuratora Rejonowego w Łęborku, a następnie przejętym do dalszego prowadzenia przez Prokuraturę Regionalną w Gdańsku śledztwem.

Przedstawiciele Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność” współpracują z Prokuraturą Regionalną w Gdańsku oraz Centralnym Biurem Antykorupcyjnym w zakresie, w jakim jest to konieczne dla wyjaśnienia sprawy.

***

ZWOLNIENIA I PROTESTY W POLSCE

Poczta Polska

7 marca protestujący w centrali Poczty Polskiej otrzymali od pracodawcy pismo wzywające ich do opuszczenia sali, w której przebywali, protestując od 12 lutego. Tym samym należy rozumieć, że wyrzucono protestujących z NSZZ „Solidarność” w budynku centrali spółki przy ul. Rodziny Hiszpańskich w Warszawie.

Protestujący poinformowali: *Nie jesteśmy awanturnikami. Nie będziemy wdawać się w przepychanki. Szkoda energii na szarpaninę, skoro możemy ją lepiej wykorzystać. Opuszczamy salę, ale nie oznacza to rezygnacji – wręcz przeciwnie.*

Pocztowcy opuścili salę, ale nie zrezygnowali z protestu. O dalszej formie protestu podejmą decyzję.

fot. T. Gutry / tysol.pl

***

Zwolnienia grupowe w Fabryce Łożysk Tocznych w Kraśniku

W fabryce Łożysk Tocznych w Kraśniku 25 marca rozpoczęła się procedura zwolnień grupowych. W ich wyniku pracę może stracić nawet 350 osób z nieco ponad tysiąca zatrudnionych. W pierwszym etapie zwolnionych będzie ponad 100 osób.

Jak poinformował przewodniczący organizacji NSZZ „Solidarność” w FŁT już w lutym tego roku związki zawodowe w zakładzie otrzymały informację od zarządu o planowanej redukcji zatrudnienia. Jako przyczynę podał trudną sytuację ekonomiczną spółki, spowodowaną radykalnym wzrostem cen mediów zwłaszcza energii elektrycznej i ciepłej, wzrostem cen kluczowych surowców i materiałów

do produkcji łożysk, spadkiem sprzedaży produktów i zmniejszeniem prognozy zakupów przez klientów w 2025 roku oraz podwyżką płacy minimalnej od 1 stycznia 2025 r.

Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Kraśniku, Krzysztof Grzegorzczak, poinformował, że do urzędu wpłynęło zgłoszenie o planowanych zwolnieniach grupowych obejmujących 110 pracowników, co stanowi około 10,5% całej załogi. Większość z tych osób, bo aż 90, to pracownicy produkcyjni. Z informacji uzyskanych od pracodawcy wynika, że około 40 osób z tej grupy nabywa prawa do świadczeń przedemerytalnych lub emerytury.

fot. solidarnosc.org.pl

Debata „Zielony Ład to nieudany projekt biznesowy”

20 marca w warszawskiej Ludwik Cafe rozmawiano o tym, jakie szanse, a jakie wyzwania stawia przed nami Zielony Ład. Debata „Zielony Ład – szanse i wyzwania” została zorganizowana przez Instytut Katolickiej Nauki Społecznej oraz Fundację Civitas Christiana. Transformacja energetyczna to jedno z największych wyzwań gospodarczych naszych czasów. Unijna strategia znana pod nazwą Europejskiego Zielonego Ładu budzi ogromne kontrowersje i niepokoje związane przede wszystkim z kosztami, jakie dotyczą sektory energetyki, przemysłu, transportu czy rolnictwa.

W dyskusji wzięli udział dr Robert Szewczyk, koordynator ds. polityki klimatycznej i transformacji energetycznej KK NSZZ „Solidarność”, Rafał Woś, zastępca redaktora naczelnego „Tygodnika Solidarność”, oraz Sławomir Sowiński, politolog i profesor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Dr Robert Szewczyk mówił o zagrożeniach związanych z obecną polityką klimatyczną UE. Podkreślił, że umowa Mercosur jest jednym z przykładów tego, jak Komisja Europejska, zakładając białe rękawiczki, a tak naprawdę bardzo brudne rękawiczki, eksportuje emisję poza nasz kontynent, udając, że my mamy tutaj taką radosną czystość, w ogóle bez karbonizacji, która sama sobie wzbudza wewnętrzny opór bardzo wielu grup i bardzo wielu środowisk. Zdaniem dr. Roberta Szewczyka, nie ma najmniejszych wątpliwości, że to jest projekt w największym stopniu biznesowy, a w dużo mniejszym stopniu mający na celu ochronę planety. To olbrzymie przepływy grantów, olbrzymie przepływy budżetowe. Strona biznesowa jest tutaj ewidentna. Jest tylko kwestia tego, czy społeczeństwo, publiczność, czyli ci, którzy obserwują te wszystkie procesy, są w stanie dostrzec to, że właśnie finansują wielkie korporacje, wielkie przedsiębiorstwa, czyli tych, którzy czerpią z tego bezpośrednio – dodał.

Zdaniem Rafała Wosia, obecni władcy Europy postawili bardzo dużo na tego „zielonego konia”. Właściwie wszystkie swoje zasoby polityczne. W ostatnich latach odkryli jednak z wielkim zaskoczeniem, że zielone technologie prawdopodobnie nie przyniosą konkurencyjności, wręcz przeciwnie, podminują ją w całej części eu-

ropejskiej gospodarki, że błędna była ta diagnoza, w której Europa jest rodzajem awangardy technologicznej, jeśli chodzi o zielone technologie w skali światowej. Nie potwierdziło się także przekonanie, że wystarczy świat skierować na te teorie – stworzyć na świecie potrzebę ekologii – to znaczy jakby wymyślić chorobę, będąc świadomym, że ma się na nią lekarstwo jako jedyny, i że cały świat przyjdzie do nas po to lekarstwo... Dodał, że obietnica minimalizacji kosztów polityk klimatycznych nie została dotrzymana.

Z kolei prof. Sławomir Sowiński mówił o ekologii i transformacji energetycznej z punktu widzenia etyki i społecznej nauki kościoła.

***

„Solidarność” tegoroczną laureatką Nagrody Społecznej im. błogosławionego Kardynała Stefana Wyszyńskiego

fot. P. Kęska / ekai.pl

Głównym punktem programu gali było uroczyste wręczenie tegorocznych Nagród Społecznych im. błogosławionego Kardynała Stefana Wyszyńskiego, przyznanych powstałemu w 1980 r. Ruchowi Społecznemu „Solidarność”, **„za obudzenie w Polakach nadziei, która pomogła zorganizować się Narodowi wokół wartości stanowiących od wieków główny nurt naszej kultury społecznej, aby z czasem stanowić najważniejszy motor odrzucenia narzuconego nam siłą ustroju i odzyskania przez Polaków niepodległości”**, oraz pani Ewie Tomaszewskiej i panu Waldemarowi Bartoszowi za to, że osoby te **„szczególnie zasłużyły się w realizacji celów społecznych Ruchu, takich jak prawa ludzi pracy, dialog społeczny czy oparta na katolickiej nauce społecznej polityka społeczna, realizowanych w ramach i w imieniu Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego «Solidarność»”**.

Organizatorzy podkreślili, że chcieliby, aby przyznanie Nagrody Ruchowi „Solidarność” stało się asumptem do szerszej debaty na temat podjęcia dziś na nowo dziedzictwa „Solidarności”, inspirującego nas wszystkich do budowania przyszłej Polski na zasadach ten Ruch charakteryzujących.

Kolejnym krokiem, po uroczystym wręczeniu Nagród, będzie organizacja Kongresu: **„Solidarność. Jak budować Polskę”**. Jego pierwsza, wstępna część, poświęcona przypomnieniu przesłania „S” oraz postawieniu pytań o współczesne wyzwania stojące przed nami jako świadomym społeczeństwem, odbędzie się niebawem. Drugą zaś część, zawierającą już przesłanie zasadnicze, przygotowane przez zespoły Rady Programowej i środowiska współpracujące, planuje się przeprowadzić w sierpniu, w 45. rocznicę wydarzeń, które uwolniły wówczas naród polski i pozwoliły mu wokół „Solidarności” się zorganizować.

Istnieją także plany utworzenia Akademii Kapitału Społecznego. Byłaby to placówka założona przez różne organizacje o profilu zbieżnym z ideami „Solidarności”, która, jak przekazują organizatorzy, zajmowałaby się wspieraniem nieformalnych szkoleń realizowanych przez organizacje i instytucje terenowe, głównie dla młodych ludzi wchodzących w życie zawodowe, szczególnie na stanowiskach kierowniczych.

Nagroda przyznawana jest za rozwój katolickiej myśli społecznej i wynikającej z niej praktycznej działalności. Pierwsza edycja Nagrody, wówczas jeszcze Nagrody Społecznej ODISS, odbyła się w 1973 roku, a laureatem

został prof. Czesław Strzeszewski, twórca polskiej szkoły KNS. Gościem uroczystości był wówczas prymas Stefan Wyszyński. Prymasa jako patrona Nagrody przyjęto od 1984 roku.

***

Obrady Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”

W dniach 18 i 19 marca w Spale obradowała Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”. Obrady w dużej części były poświęcone obecnej sytuacji na rynku pracy.

Rozmowy toczyły się wokół problemów związanych ze zwolnieniami grupowymi i negocjacjami z pracodawcami. Dyskutowano o sytuacji pracowników, w sposób szczególny o tym, co dzieje się obecnie w Poczcie Polskiej. Poruszono także temat zwolnień grupowych i restrukturyzacji przeprowadzanej w PKP Cargo.

Przewodniczący Piotr Duda omówił także ostatnie prace, jakie toczyły się w ramach Rady Dialogu Spo-

łecznego, w tym podczas posiedzenia plenarnego, które pod koniec lutego odbyło się w Pałacu Prezydenckim z udziałem Prezydenta RP Andrzeja Dudy.

Poruszono także kwestię nadchodzącego Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” oraz zmian w Statucie NSZZ „Solidarność”, które mają być przedmiotem kwietniowych obrad zjazdu delegatów.

Komisja Krajowa NSZZ „S” powołała także Kapitułę Tytułu Zasłużony dla NSZZ „Solidarność” i Honorowy Członek NSZZ „Solidarność”.

Podczas obrad członkowie Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przyjęli stanowisko, w którym upamiętnili bł. Natalię Tułasiewicz, patronkę polskich nauczycieli, zamordowaną w obozie Ravensbrück 80 lat temu. W stanowisku napisano: „W 45. rocznicę powstania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Komisja Krajowa NSZZ Solidarność składa hołd błogosławionej Natalii Tułasiewicz, nauczycielce, patriotce, emisariuszce polskiego państwa podziemnego, która poniosła męczeńską śmierć w niemieckim obozie koncentracyjnym Ravensbrück 31 marca 1945 roku”. W rocznicę męczeństwa Bł. Natalii Tułasiewicz członkowie Komisji Krajowej NSZZ „S” wezwali do upamiętnienia tej wybitnej postaci poprzez uroczystości, modlitwę i refleksję nad dziedzictwem, które pozostawiła.

fot. NSZZ „Solidarność” Śląsk Opolski/FB

***

25. Ogólnopolska Droga Krzyżowa Ludzi Pracy

11 kwietnia 2025 roku o godz. 17.00 w kościele św. Stanisława Kostki rozpoczęła się XXV Ogólnopolska Droga Krzyżowa Ludzi Pracy. Hasłem tegorocznej Drogi Krzyżowej była myśl błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki:

Przez krzyż do zmartwychwstania.

Innej drogi nie ma.

Uczestnicy modlili się w intencji ludzi pracy.

W drodze krzyżowej udział wzięli przedstawiciele NSZZ „Solidarność” z Bartłomiejem Mickiewiczem na czele. Obecne były poczty sztandarowe, w tym sztandary Komisji Krajowej i Krajowej Sekcji Pożarnictwa.

„Bez względu na to, jaki wykonujesz zawód, jesteś człowiekiem” – te słowa bł. ks. Jerzego Popiełuszki towarzyszyły uczestnikom XXV Ogólnopolskiej Drogi Krzyżowej Ludzi Pracy.

Rozważania stacji pasyjnych przygotowali przedstawiciele Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność”. Krzyż podniesiony z grobu bł. Jerzego Popiełuszki niosły delegacje: prawników, górników, stoczniowców, służby zdrowia, kolejarzy, pocztowców, strażaków, nauczycieli, a także Rycerzy Jana Pawła II, ruchów obrony życia i środowisk hospicyjnych, wspólnoty kobiet, duchowieństwa, Regionu Mazowsze NSZZ „Solidarność” oraz Komisji Krajowej NSZZ „S”. Na koniec hutnicy położyli krzyż na grobie ks. Jerzego.

Wydarzenie organizowane zostało przez NSZZ „Solidarność” Regionu Mazowsze, Komisję Krajową NSZZ „S” i sanktuarium Bł. Ks. Jerzego Popiełuszki.

fot. tysol.pl

***

Strona społeczna RDS przeciwko łamaniu zasad dialogu społecznego przy procedowaniu obniżenia składki zdrowotnej

W dniu 16 kwietnia br. strona pracowników i pracodawców Rady Dialogu Społecznego w przyjęła uchwałę w sprawie: „Opiniowanie przez stronę pracowników i stronę pracodawców Rady Dialogu Społecznego projektów aktów prawnych, szczególnie dotyczących istotnych społecznie spraw na podstawie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego jest kluczowe dla prowadzenia dialogu społecznego”.

Strona pracowników i pracodawców Rady Dialogu Społecznego wskazuje, że uchwalona przez Sejm w dniu 4 kwietnia 2025 r. ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 838), zgodnie z treścią OSR nie podlegała prekonultacjom, pominięto etap konsultacji publicznych i opiniowania. Takie działania są łamaniem zasad dialogu społecznego. Strona pracowników i strona pracodawców Rady Dialogu Społecznego sprzeciwia się procedowaniu projektów ustaw z pominięciem ustawowych kompetencji RDS-u i organizacji partnerów społecznych do przedstawienia opinii. Strony partnerów społecznych zaapelowały do strony rządowej oraz Parlamentu o poszanowanie roli partnerów społecznych w procesie stanowienia prawa w Polsce.

***

Krajowy Zjazd Delegatów

W dniach 24-25 kwietnia w Kołobrzegu odbył się XXXII Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” pod hasłem „Tylko Razem”.

Zjazd rozpoczął obchody 45. rocznicy powstania NSZZ „Solidarność”, ale także był okazją do podziękowania Prezydentowi RP Andrzejowi Dudzie, który był gościem zjazdu, za współpracę ze Związkiem „Solidarność”.

W swoim przemówieniu Prezydent podziękował „Solidarności” za dwie kadencje współpracy. Prezydent wymienił inicjatywy, które w czasie jego dwóch kadencji udało się we współpracy z NSZZ „Solidarność” wprowadzić w życie: obniżenie wieku emerytalnego, ustawa o ograniczeniu handlu

w niedzielę, program Rodzina 500 plus (aktualnie 800 plus), likwidacja tzw. syndromu pierwszej dniówki, ustanowienie przepisów określających minimalną stawkę godzinową, wyłączenie z wymiaru płacy minimalnej dodatku nocnego i stażowego, wyłączenie z wymiaru płacy minimalnej dodatku za szczególne warunki pracy, wydłużenie urlopu rodzicielskiego, wprowadzenie urlopu opiekuńczego, wprowadzenie prawa do zwolnienia

od pracy z powodu siły wyższej, uregulowanie kwestii pracy zdalnej, ustanowienie swobód zrzeszania się w policji, straży granicznej i służbie więziennej, Rada Dialogu Społecznego.

W kontekście zbliżającego się końca prezydenckiej służby Prezydent Andrzej Duda zaapelował do członków NSZZ „Solidarność”: „Pilnujcie Polski, jak zawsze do tej pory to robiliście. „Solidarność” jest predestynowana, żeby tej Polski pilnować, żeby cały czas była Polską wolną, suwerenną, gdzie prawa są przestrzegane, gdzie nie zamyka się ludzi do więzienia, bo należą do ugrupowania, które nie podoba się władzy, gdzie media, które nie wychwalają bezkrytycznie aktualnej władzy, nie są zamykane tak, jak to się próbuje robić ostatnio, żebyśmy nie dali sobie wydrzeć wolności słowa. Bo wiecie, co się stanie? Po tym, jak odbiorą nam wolność słowa okaże się, że „Solidarność” jest organizacją przestępczą i trzeba ją zlikwidować. Proszę, żebyście pilnowali Polski, którą kiedyś odzyskaliście, bo macie na to siłę”.

Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Piotr Duda wyraził przekonanie, że warto organizować zjazdy krajowe nie tylko po to, aby spotkać się, podyskutować oraz podjąć konieczne decyzje, ale także po to, aby powrócić do przeszłości i na nowo się w niej zakorzenieć.

Podczas XXXII Sesji Krajowego Zjazdu Delegatów Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda wręczył odznaczenia państwowe zasłużonym działaczom związkowym i społecznym.

Warto wspomnieć, że nasz Kolega Tomasz Wójcik z NSZZ „Solidarność” Politechniki Wrocławskiej podczas tego zjazdu został odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski „za wybitne zasługi w podejmowanej z pożytkiem dla kraju działalności zawodowej, związkowej i społecznej, za wspieranie przemian demokratycznych w Polsce”.

W drugim dniu obrad Prezes IPN dr Karol Nawrocki w imieniu kapituły medalu „Reipublicae Memoriae Meritum” wręczył to odznaczenie NSZZ „Solidarność”. Medalem „Reipublicae Memoriae Meritum” Instytut Pamięci Narodowej honoruje instytucje, organizacje i osoby fizyczne działające na rzecz trwałego upamiętniania wydarzeń i postaci z historii Narodu Polskiego w latach 1917–1990 oraz wspierające IPN w działalności edukacyjnej, naukowej i wydawniczej.

Prezes IPN i obywatelski kandydat na prezydenta RP dr Karol Nawrocki, z którym „Solidarność” w lutym br. podpisała umowę programową, zaznaczył, że „jest to odznaczenie dla organizacji, ale i dla poszczególnych osób, które budują Rzeczpospolitą wspólną, świadomą swojej przeszłości, ale i pełną planów na przyszłość”. Ponadto podkreślił, że związek zawodowy „Solidarność” „wciąż jest potrzebny, bo gospodarka jest dla ludzi, a nie ludzie dla gospodarki”. Otrzymując zaś pamiątkowy prezent na 45-lecie „Solidarności” powiedział: „Ten medal jest dla tych, którzy budują republikę pamięci, Rzeczpospolitą wspólną, świadomą swojej przeszłości, ale też Rzeczpospolitą gotową do budowania swojej przyszłości. To odznaczenie dla tych, którzy mają świadomość, że bez znajomości samych siebie, naszej wspólnoty narodowej, naszych narodowych wartości, bez świadomości tego, kim jesteśmy i kim powinniśmy zostać nie uda się zbudować naszej przyszłości. Chcę Polski ambitnej, która mówi «Po pierwsze Polska, po pierwsze Polacy»”.

Pamiątkowy prezent na 45-lecie „Solidarności” otrzymali także Ewa Tomaszewska i Tomasz Sakiewicz.

Ewa Tomaszewska była aktywnym członkiem „Solidarności” od początku jej powstania na Uniwersytecie Warszawskim. Za swoją działalność w 2010 roku została odznaczona przez Prezydenta Lecha Kaczyńskiego Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski „za wybitne zasługi na rzecz przemian demokratycznych w Polsce”. Ewa Tomaszewska przez wiele kadencji była delegatem na Walny Zjazd Delegatów KSN NSZZ „Solidarność”.

fot. Marek Borowski/KPRP [25.04.2025]

ZE STRONY MINISTERSTWA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

<https://www.gov.pl/web/nauka>

Posiedzenia Sejmowej Komisji Edukacji i Nauki

4 marca odbyło się posiedzenie Sejmowej Komisji Edukacji i Nauki (KEN), z udziałem podsekretarza stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Marii Mrówczyńskiej, podczas którego rozpatrzono informację na temat raportów Unii Europejskiej: „The future of European competitiveness” oraz „Align, Act, Accelerate. Research, Technology and Innovation to boost European competitiveness”, a perspektywy polskiej nauki i szkolnictwa wyższego.

Raport „The future of European competitiveness” (Przyszłość konkurencyjności Europy) sporządzony został we wrześniu 2024 r., a jego autorem jest prof. Mario Draghi. Raport zawiera krytyczną analizę przyszłości Europy pod względem gospodarczym w obliczu konkurencji z USA i Chinami oraz przedstawia propozycje działań mitygujących. Zidentyfikowano w nim główne obszary działania w celu ponownego pobudzenia wzrostu. Wśród barier w dziedzinie nauki pojawia się zarzut, że w Unii Europejskiej nie ma wystarczającej liczby instytucji akademickich osiągających najwyższy poziom doskonałości, a droga od innowacji do komercjalizacji jest słaba. Nauka w raporcie jest istotnym elementem. Postrzegana jest ona jako nieodzowny czynnik innowacji, a współpracę przemysłu z badaczami uznaje się za istotną w dalszym rozwoju Europy. W raporcie proponuje się m.in.: dokonanie zmian w zakresie ewaluacji działalności naukowej, promowanie krótkich form kształcenia, stworzenie realnych i skutecznych warunków komercjalizacji badań naukowych.

Raport „Align, Act, Accelerate. Research, Technology and Innovation to Boost European Competitiveness” (Dostosuj, działaj, przyspieszaj. Badania, technologia i innowacje w celu zwiększenia konkurencyjności Europy) to dokument opracowany przez niezależną grupę ekspertów ds. oceny śródkresowej programu „Horyzont Europa”. Wskazano w nim, że silne publiczne i prywatne inwestycje w badania i innowacje są niezbędne dla przyszłości Europy jako kluczowe czynniki napędzające produktywność i dobrobyt. Dokument zawiera szereg rekomendacji dla Europy w zakresie badań, technologii i innowacji. Pokazuje, że konieczne jest zwiększenie inwestycji w badania i innowacje, a Polska powinna dążyć do podniesienia poziomu finansowania badań i rozwoju zarówno ze środków publicznych, jak i prywatnych. Podczas dyskusji poruszono m.in. kwestie nowelizacji polityki naukowej państwa, zwiększenia finansowania badań, ze szczególnym uwzględnieniem badań podstawowych, uproszczenia procedur oraz udziału Polski w negocjacjach dotyczących nowej perspektywy „Horyzont Europa”.

W posiedzeniu uczestniczyła podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Maria Mrówczyńska.

***

5 marca odbyło się posiedzenie Sejmowej Komisji Edukacji i Nauki (KEN) podczas którego przeprowadzono pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o Instytucie imienia Wincentego Witosa. Projekt dotyczy utworzenia Instytutu imienia Wincentego Witosa jako instytutu badawczego nadzorowanego przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, którego celem działalności ma być popularyzacja wiedzy o Wincentym Witosie, prowadzenie badań historycznych oraz szerzenie świadomości o zbrodniach totalitarnych XX wieku. Uzasadnienie projektu przedstawiła poseł Bożena Żelazowska (PSL-TD). Po zakończeniu pierwszego czytania Komisja powołała podkomisję nadzwyczajną, do której został skierowany ww. projekt. W posiedzeniu uczestniczyli sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Henryk Kiepusa oraz podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Adam Nowak.

***

18 marca odbyło się posiedzenie Sejmowej Komisji Edukacji i Nauki (KEN), podczas którego przeprowadzono pierwsze czytanie i rozpatrzono rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Centrum Nauki. Uzasadnienie projektu przedstawili dyrektor Narodowego Centrum Nauki Krzysztof Józwiak oraz sekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Karolina Ziło-Pużuk. Projekt ma na celu zastąpienie regulacji zawartych w dotychczasowych przepisach wykonawczych dotyczących upoważnienia dla ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków wynagradzania zastępców Dyrektora Narodowego Centrum Nauki, Koordynatorów Dyscyplin oraz pracowników Biura Narodowego Centrum Nauki. Komisja przyjęła poprawkę mającą na celu uspołnienie nazwy regulaminu wynagradzania w ustawie o Narodowym Centrum Nauki oraz wskazanie, że Dyrektor Centrum określi w tym regulaminie warunki wynagradzania.

***

Nowa strategia rozwoju szkolnictwa wyższego i zmiany w składzie Komitetu Polityki Naukowej

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego Marcin Kulasek dokonał zmian w składzie Komitetu Polityki Naukowej w kadencji 2022–2027.

Nowy, powołany z dniem 17 marca 2025 roku, zespół będzie liczyć 12 ekspertów, autorytetów w różnych dziedzinach nauki. Ministerstwo tworzy też nowe gremium – **Zespół do spraw opracowania projektu strategii rozwoju szkolnictwa wyższego**,

zgodnie z oczekiwaniami środowiska naukowego, który zajmie się przygotowaniem długofalowego planu rozwojowego dla szkół wyższych. Powołania wręczyły wiceministra Karolina Ziło-Pużuk oraz wiceminister Maria Mrówczyńska.

Nowe wyzwania, które stoją przed polską nauką w jej dzisiejszym i przyszłym kształcie, wymagają przemyślnych korekt i odpowiedzi na rodzące się ryzyka i szanse. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w pełni popierając postulaty środowiska naukowego, podejmuje działania na rzecz zwiększenia różnorodności jego reprezentacji. Powołany **Zespół do spraw opracowania projektu strategii rozwoju szkolnictwa wyższego** ma m.in. wskazać kluczowe kompetencje dla przyszłych pokoleń studentów, określić powiązania między uczelniami a gospodarką i społeczeństwem. Poza wskazaniem priorytetów i długofalowych wyzwań strategia powinna stać się narzędziem, które będzie wartością dla państwa. Strategia ma ułatwić projektowanie programów wsparcia, finansowania i rozwoju kadr. W skład Zespołu wejdą: przewodnicząca Agnieszka Dardzińska-Głębocka, Agnieszka Bieńkowska, Jakub Brdulak, Adrian Chabowski, Michał Doligalski, Grzegorz Gardocki, Zuzanna Hazubska, Stanisław Kistryn, Krzysztof Korotkich, Wojciech Łużny, Grzegorz Mazurek, Marek Michajłowicz, Robert Musiałkiewicz, Benedykt Ody, Dariusz Surowik, Anna Szcześniak, Katarzyna Śledziwska.

Równolegle do utworzenia Zespołu do spraw opracowania projektu strategii rozwoju szkolnictwa wyższego, minister zdecydował o powołaniu sześciu nowych członków **Komitetu Polityki Naukowej**.

Skład organu pomocniczego Ministerstwa zasilą naukowcy reprezentujący szeroką gamę specjalizacji, co wpisuje się w strategię resortu i jednocześnie jest odpowiedzią na postulaty formułowane przez samo środowisko naukowe. Komitet Polityki Naukowej odgrywa kluczową rolę w analizie dotychczasowych działań i rekomendowaniu kierunków rozwoju polskiej nauki. Ewaluacja polityki naukowej państwa nie może być celem samym w sobie – musi przekładać się na realne zmiany, które wspierają polską naukę, gospodarkę oraz przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa narodowego, co w obecnych czasach ma dla nas wszystkich szczególne znaczenie.

Nowo powołani członkowie Komitetu Polityki Naukowej:

- prof. dr hab. Robert Hołyst reprezentujący Instytut Chemii Fizycznej Polskiej Akademii Nauk, którego zainteresowania badawcze obejmują fizykę i chemię;

- dr hab. inż. Andrzej Klepka reprezentujący AGH, którego zainteresowania badawcze obejmują inżynierię mechaniczną i robotykę;
- prof. dr hab. Mariusz Piskula reprezentujący Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN, którego zainteresowania badawcze obejmują nauki rolnicze – biochemię oraz technologię żywności;
- dr hab. Izabela Skórzyńska reprezentująca UAM, której zainteresowania badawcze obejmują nauki humanistyczne – historię;
- dr hab. Inż. Anna Sylwia Tarczyńska reprezentująca UWM, której zainteresowania badawcze obejmują technologię żywienia oraz nauki o zarządzaniu i jakości;
- dr hab. Joanna Zajkowska reprezentująca UKSW, której zainteresowania badawcze obejmują nauki humanistyczne – literaturoznawstwo.

Skład Komitetu Polityki Naukowej kadencji 2022–2027 tworzą również:

- dr hab. Piotr Bajor reprezentujący Uniwersytet Jagielloński,
- prof. dr hab. n. med. Jakub Fichna reprezentujący Uniwersytet Medyczny w Łodzi,
- prof. dr hab. Ewa Gruza reprezentująca Uniwersytet Warszawski,
- prof. dr hab. inż. Wojciech Wolański reprezentujący Politechnikę Śląską,
- dr hab. Joanna Wolszczak-Derlacz reprezentująca Politechnikę Gdańską,
- dr hab. inż. Jacek Wróbel reprezentujący Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie.

Komitet Polityki Naukowej jest organem pomocniczym ministra nauki i szkolnictwa wyższego ds. polityki naukowej państwa. KPN powołano w 2010 roku, a członkowie pierwszej kadencji rozpoczęli prace rok później. Od 2018 roku gremium to działa w oparciu o ustawę z dnia 20 lipca 2018 roku – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

***

Przyszłość Polskiej Akademii Nauk

26 marca na zaproszenie ministra Marcina Kulaska i ministrowi Karolinie Ziolo-Pużuk w siedzibie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego gościli przedstawiciele Polskiej Akademii Nauk – prezes profesor Marek Konarzewski, wiceprezysi prof. Aleksander Welfe i prof. Natalia Sobczak wraz z dyrektorami instytutów PAN i reprezentacją związków zawodowych. Przedmiotem spotkania była dyskusja wokół wznowionych prac nad nowelizacją ustawy o PAN.

W pierwszej turze rozmów uzgodniono, że procedowane nie będą wcześniej zgłoszone propozycje, a punktem wyjścia będzie aktualnie obowiązujący dokument. Po stronie MNiSW w rozmowach udział wzięli także przedstawiciele Departamentu Prawnego oraz Departamentu Nauki. Kolejne spotkanie zaplanowano na 16 kwietnia br.

PAN to instytucja o fundamentalnym znaczeniu dla rozwoju i integracji nauki w Polsce, dlatego stworzenie ram prawnych, w których Akademia będzie mogła dobrze funkcjonować i rozwijać się, jest kwestią priorytetową. Ustawa o Polskiej Akademii Nauk z kwietnia 2010 roku ma już piętnaście lat i w tym czasie otoczenie, zarówno to naukowe, jak i społeczno-gospodarcze, przeszło poważne zmiany. Reprezentanci MNiSW zgodnie podkreślali, że jest to możliwe w nieodległej perspektywie, ale tylko poprzez dialog można będzie nadać ustawie ostateczny kształt. Na społeczny kontekst wypracowywanych zmian zwróciła uwagę sekretarz stanu w MNiSW, Karolina Ziolo-Pużuk. Jej zdaniem, ważny jest aspekt czysto ludzki ponieważ PAN to jednostka różnorodna, w ramach której funkcjonują środowiska mające nieraz nieco inny punkt widzenia. Dlatego z równą uwagą będą traktowane głosy wszystkich zainteresowanych stron, w tym również reprezentacji związków zawodowych.

***

Nowy program Inicjatywa Doskonałości – Instytut Naukowy PAN (IDIN)

21 marca Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego Marcin Kulasek zapowiedział uruchomienie nowego strumienia finansowania nauki w postaci **programu Inicjatywa Doskonałości – Instytut Naukowy PAN (IDIN)**. Szef resortu nauki zaznaczył, że na wsparcie instytutów naukowych PAN planuje się przeznaczyć 50 mln zł rocznie. Informując o nowych inicjatywach, minister Marcin Kulasek w rozmowie z PAP podkreślił, że Inicjatywa Doskonałości – Instytut Naukowy (IDIN) to naturalna reakcja na docierające do MNiSW głosy pracowników Polskiej Akademii Nauk.

Program IDIN w założeniu ma stać się odpowiednikiem bardzo cenionego przez środowisko akademickie programu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza (IDUB), który od 2019 roku znacznie przyczynia się do podnoszenia jakości kształcenia i pracy naukowej. Odpowiedzią na pozytywny odbiór IDUB było rozpoczęcie prac nad IDIN. Nowy program mający na celu wsparcie instytutów naukowych PAN ma mieć budżet sięgający 50 mln zł rocznie i poza laureatami, będzie promował inicjatywę wszystkich uczestników. Program zakłada, że w trybie konkursowym zostanie wyłonionych 10 laureatów, którzy otrzymają finansowanie zwiększone o 10 proc. Żeby zachęcić instytuty PAN do uczestnictwa, zdecydowano, że dofinansowanie wyższe o 2 proc. dostaną wszyscy pozostali uczestnicy konkursu, którzy będą uprawnieni do udziału i złożą plan rozwoju swojego instytutu. Zdaniem Ministra, przyjęty system zachęt ma na celu pokazanie, że MNiSW zauważa i nagradza tych, którzy stawiają na rozwój.

Do udziału w konkursie będą uprawnione instytuty naukowe PAN, które mają kategorię A lub A+ w co najmniej połowie dyscyplin naukowych, w których prowadzą działalność naukową – analogicznie jak ma to miejsce w programie IDUB. Takie zasady oznaczają, że w IDIN będzie mogło wziąć udział aż 51 z 67 instytutów PAN. Wnioski konkursowe, zawierające części opisową i wskaźnikową, oceni międzynarodowy zespół ekspertów. Każda z edycji programu ma trwać cztery lata, z czego trzy lata będą przeznaczone na realizację planu, a rok – na utrzymanie jej efektów. IDIN ma ruszyć w 2026 r.

W odniesieniu do programu IDUB, pierwsza edycja programu została zorganizowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2019 roku. Celem programu jest wyłonienie i wsparcie uczelni, które są w stanie skutecznie konkurować z najlepszymi ośrodkami akademickimi w Europie i na świecie. Zwycięskie 10 uczelni dostaje corocznie w latach 2020-2026 subwencję zwiększoną o 10 proc., pozostałe uczelnie, które wzięły udział w konkursie, ale nie znalazły się w pierwszej dziesiątce, również otrzymują wsparcie – subwencję zwiększoną o 2 proc. Program przyczynia się do podniesienia poziomu jakości działalności naukowej i poziomu jakości kształcenia. Jego celem jest również podniesienie międzynarodowego znaczenia działalności uczelni. Ewaluacja końcowa pierwszej edycji programu i drugi konkurs w ramach programu IDUB odbędą się w 2026 roku.

***

Ustanowienie programu „Doktorat wdrożeniowy 2025”

8 kwietnia ukazał się komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie ustanowienia programu „Doktorat wdrożeniowy 2025”. Nabór wniosków o finansowanie w ramach tego programu zostanie uruchomiony 28 kwietnia 2025 r. Wnioski można będzie składać do 31 maja br. w systemie OSF.

***

Początek prac nad nową ewaluacją

8 kwietnia Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego Marcin Kulasek powołał Zespół do spraw opracowania założeń do nowego modelu ewaluacji jakości działalności naukowej. Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami, w skład nowo powołanego Zespołu weszli przedstawiciele MNiSW oraz szeroka reprezentacja ekspertów ze środowiska naukowego. Planowane na najbliższe miesiące prace mają przynieść nowe zasady oceny działalności naukowej w kolejnych latach. Najważniejszym celem rozpoczynającego się procesu zmian jest stworzenie takiego systemu oceny, który będzie skuteczniej wspierał innowacyjność oraz promował interdyscyplinarność polskich badań naukowych. Ministerstwo stawia na dialog i jest otwarte na sugestie środowiska.

Zdaniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Marcina Kulaska, ewaluacja powinna zostać przeprowadzona transparentnie i rzetelnie, a zadaniem powołanego Zespołu do spraw opracowania założeń do nowego modelu ewaluacji jakości działalności naukowej będzie w szczególności ocena merytoryczna zgłoszonych postulatów dotyczących zmian w zakresie ewaluacji oraz sporządzenie i przedłoże-

nie Ministerstwu propozycji rozwiązań i założeń do nowego modelu ewaluacji.

Powołano 16-osobowy Zespół, który podczas pierwszego posiedzenia omówił sposób realizacji zadań merytorycznych, związanych z wypracowaniem nowych zasad oceny działalności naukowej.

Ewaluacja jakości działalności naukowej to kluczowe narzędzie wspierające rozwój polskiej nauki w następujących po sobie cyklach. Dostosowana do współczesnych wyzwań, pozwoli na miarodajną ocenę efektywności badań oraz ich wpływu na społeczeństwo i otoczenie gospodarcze. Przyczynia się także do transparentnego i sprawiedliwego rozdziału środków, które trafiają do polskich naukowców. Nowy model ewaluacji jest odpowiedzią na potrzeby zgłaszane przez środowisko naukowe i ma przynieść nową jakość – odbiurokratyzowanie procesu czy brak dostosowania kryteriów oceny do specyfiki poszczególnych dyscyplin. To jedne z najczęściej wskazywanych wad obecnego systemu.

Zasady nowej ewaluacji będą znane wszystkim zainteresowanym przed okresem objętym oceną i niezmiennie w trakcie jego trwania. To zapewni pełną transparentność, która do tej pory była kwestionowana. Zespół skupi się również na poprawie elastyczności procesu – system oceny ma uwzględniać specyfikę różnych dyscyplin naukowych i działalności artystycznej. Mocniej wspierane będą innowacyjność oraz interdyscyplinarność projektów. Wreszcie, system powinien stać się przyjaźniejszy administracyjnie, co przyczyni się do zmniejszenia obciążeniami biurokratycznymi uczelni i instytutów badawczych.

Skład Zespołu do spraw opracowania założeń do nowej ewaluacji jakości działalności naukowej:

- **Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – Liczba ekspertów: 2**

dr Karolina Zioło-Pużuk (sekretarz stanu, nauki humanistyczne, językoznawstwo)

dr inż. Kinga Kurowska-Wilczyńska (z-ca dyrektora Dep. Nauki, nauki społeczne, nauki o zarządzaniu i jakości)

- **Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego – Liczba ekspertów: 2**

dr hab. Marcin Pałys, prof. UW (Uniwersytet Warszawski, nauki ścisłe i przyrodnicze, nauki chemiczne),

prof. dr hab. Stanisław Kistryn (Uniwersytet Jagielloński, nauki ścisłe i przyrodnicze, nauki fizyczne)

- **Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich – Liczba ekspertów: 2**

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk (Politechnika Śląska, nauki inżynierijno-techniczne, inżynieria mechaniczna)

prof. dr hab. Jacek Popiel (Uniwersytet Jagielloński, nauki humanistyczne, nauki o sztuce, literaturoznawstwo)

- **Konferencja Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych – Liczba ekspertów: 1**

prof. dr hab. Jerzy Nitychoruk (Akademia Bialska im. Jana Pawła II, nauki ścisłe i przyrodnicze, nauki o Ziemi i środowisku, inżynieria lądowa, geodezja i transport)

- **Krajowa Reprezentacja Doktorantów i Rada Młodych Naukowców – Liczba ekspertów: 1**

mgr inż. Kamil Kucharski (Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza, nauki inżynierijno-techniczne, inżynieria mechaniczna)

- **Komisja Ewaluacji Nauki – Liczba ekspertów: 2**

prof. dr hab. inż. Adam Woźniak (Politechnika Warszawska, nauki inżynierijno-techniczne, inżynieria mechaniczna)

dr hab. inż. Rafał Stanisławski (Politechnika Opolska, nauki inżynierijno-techniczne, informatyka techniczna i telekomunikacja)

- **Polska Akademia Nauk – Liczba ekspertów: 2**

prof. dr hab. inż. Andrzej Jajszczyk (członek rzeczywisty PAN, nauki inżynieryjno-techniczne, informatyka techniczna i telekomunikacja)

dr hab. Adam Kubas (Instytut Chemii Fizycznej Polskiej Akademii Nauk, nauki ścisłe i przyrodnicze, nauki chemiczne)

- **Rada Główna Instytutów Badawczych – Liczba ekspertów: 1**

prof. dr hab. n. med. Henryk Skarżyński (Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, nauki medyczne i nauki o zdrowiu)

- **Eksperti MNiSW – Liczba ekspertów: 3**

prof. dr hab. Ewa Krogulec (Uniwersytet Warszawski, nauki ścisłe i przyrodnicze, nauki o Ziemi i środowisku)

prof. dr hab. inż. Błażej Skoczeń (Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki, nauki inżynieryjno-techniczne, inżynieria mechaniczna)

prof. dr hab. inż. Zbigniew Kąkol (Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie, nauki ścisłe i przyrodnicze, nauki fizyczne)

***

Problem zdrowia psychicznego w środowisku akademickim

10 kwietnia 2025 r. zorganizowano w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego konferencję prasową, podczas której sekretarz stanu w MNiSW Karolina Ziolo-Pużuk oraz przedstawicielki Ministerstwa Edukacji Narodowej – podsekretarz stanu Paulina Piechna-Więckiewicz i Uniwersytetu SWPS w Warszawie – dr Magdalena Nowicka, zaprezentowały wyniki raportu dotyczącego zdrowia psychicznego i jakości życia społeczności akademickiej w Polsce. Alarmujące dane mają być przyczynkiem do działań podejmowanych przez Ministerstwo. Raport „Analiza badań nad zdrowiem psychicznym i jakością życia w środowisku akademickim” zrealizowany we współpracy z Uniwersytetem SWPS wskazuje na poważne wyzwania stojące przed studentami, doktorantami, kadrą administracyjną oraz naukową. Problemy, z którymi borykają się na co dzień akademicy, wymagają pełnego zaangażowania Ministerstwa i władz szkół wyższych.

Raport ujawnił alarmujące dane dotyczące zdrowia psychicznego w środowisku akademickim. Wśród studentek i studentów aż 50 proc. odczuwa codzienny stres, a ponad 20 proc. doświadcza objawów depresji. Doktoranci zmagają się z przewlekłym stresem, niepokojem oraz trudnościami w pogodzeniu pracy naukowej z życiem prywatnym. Dokument wskazał także na codzienne bóle kadry akademickiej i pracowników administracyjnych.

Wyniki raportu wskazują też na niewystarczający dostęp do wsparcia psychologicznego na uczelniach – aż 67 proc. studentów oceniło działania swoich uczelni w tym zakresie jako nieefektywne. To zagadnienie będzie jednym z głównych tematów poruszanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w trakcie kolejnych spotkań z władzami szkół wyższych.

Zdaniem Ministerstwa, nie można ignorować problemów, które dotyczą tak wielu członków społeczności akademickiej. Zdrowie psychiczne jest fundamentem efektywnego kształcenia i pracy naukowej. Dlatego MNiSW, po zapoznaniu się z wynikami raportu i jego rekomendacjami, włącza się w podejmowane na rzecz studentów i kadry akademickiej działania naprawcze. Będą to działania na rzecz zwiększenia finansowania uczelnianych centrów wsparcia psychologicznego, aby zapewnić dostępność usług dla wszystkich potrzebujących. Postulat niezmiennie podnoszony przez MNiSW – 3 proc. PKB na naukę nie ma wyłącznie technicznego wymiaru. Większe finansowanie wspomaga uczelnie w walce z problemem. Konieczne jest także wprowadzenie systemowych zmian mających na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych oraz poprawę równowagi między życiem zawodowym a prywatnym w przypadku pracowników szkół wyższych. Będzie to element prac związanych z nowelizacją ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*. Ponadto Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację w roku 2025 zadania publicznego „Organizowanie i animowanie działań na rzecz środowiska akademickiego”. Wśród najważniejszych zadań w tegorocznej edycji znalazły się m.in.:

- Realizacja działań na rzecz dobrostanu studentów i doktorantów, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki zdrowia psychicznego;
- zapobieganie zjawiskom nierównego traktowania i dyskryminacji studentów i doktorantów w środowisku akademickim oraz wyrównywania szans osób ze szczególnymi potrzebami;
- wsparcie studentów na wczesnym etapie studiowania.

MNiSW zobowiązało się do regularnego monitorowania postępów wdrażania działań naprawczych i zaapeloowało do władz uczelni oraz członków społeczności akademickiej o pełne zaangażowanie się w realizację działań naprawczych.

***

Blisko 300 mln zł na współpracę nauki z biznesem

17 kwietnia 2025 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego Marcin Kulasek oraz Minister Funduszy i Polityki Regionalnej Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz podpisali Porozumienie na realizację projektu pn. „Science4Business – Nauka dla Biznesu” FENG 02.05.

Dokument o dofinansowaniu projektu niekonkurencyjnego podpisano w siedzibie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Projekt jest realizowany w ramach działania 02.05 Programu **FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA NOWOCZESNEJ GOSPODARKI 2021-2027 (FENG)**.

„Science4Business – Nauka dla biznesu” to projekt partnerski, którego realizację zaplanowano do końca 2029 roku. Dotacja z Unii Europejskiej i całkowita wartość projektu wynosi 296 700 000 zł. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego pełni w nim rolę Beneficjenta oraz Partnera Wiodącego odpowiedzialnego za koordynację, monitoring i nadzór nad prawidłową realizacją działań przez Partnerów. Projekt zakłada realizację 3 zadań, a każde z nich realizowane jest w innym partnerstwie. Są to:

- Zadanie 1 **„Inkubator Rozwoju”**, w którym Partnerami jest 86 organizacji badawczych z całej Polski, w tym m.in. uczelnie, instytuty badawcze oraz spółki celowe uczelni,
- Zadanie 2 **„Kadry transferu technologii”**, w którym rolę Partnera oraz realizatora zadania pełnić będzie Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,
- Zadanie 3 **„Portal innowacji”**, w którym Partnerem i realizatorem będzie Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy.

Celem głównym projektu jest zwiększenie efektywności działań Centrów Transferu Technologii i Spółek Celowych należących do organizacji badawczych w zakresie współpracy z biznesem, w tym poprzez komercjalizację wyników badań naukowych i prac rozwojowych (B+R).

Podpisanie Porozumienia stanowi ważny krok na drodze do jeszcze ściślejszej i pełniejszej współpracy pomiędzy środowiskiem naukowym a biznesowym.

ROCZNICE

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych „Solidarność” ku czci Żołnierzy Wyklętych

Po raz czternasty 1 marca obchodzono Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”. Święto zostało ustanowione w 2011 roku i upamiętnia żołnierzy antykomunistycznego podziemia niepodległościowego, którzy po II wojnie światowej stawiali opór sowietyzacji Polski i podporządkowaniu jej ZSRR. Inicjatorem ustanowienia 1 marca Narodowym Dniem Pamięci Żołnierzy Wyklętych był śp. Prezydent Lech Kaczyński. Od tego czasu związkowcy „Solidarności” licznie uczestniczą w obchodach Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, które odbywają się w wielu miejscach na terenie całego kraju. Święto obchodzone jest 1 marca, bowiem w tym dniu 1951 roku w mokotowskim więzieniu

komuniści strzałem w tył głowy zamordowali przywódców IV Zarządu Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość – Łukasza Cieplińskiego i jego towarzyszy walki, którzy tworzyli kierownictwo ostatniej ogólnopolskiej konspiracji kontynuującej po II wojnie światowej dzieło AK.

W tym roku warto przypomnieć pamięć niezłomnych kapłanów. Jednym z nich jest ks. Bolesław Stefański (1910-1964) – działacz Stronnictwa Narodowego i żołnierz Armii Krajowej, uczestnik antykomunistycznej konspiracji niepodległościowej, komendant Pogotowia Akcji Specjalnej Okręgu Warszawskiego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego. Jest pierwszym kapłanem skazanym na śmierć w komunistycznej Polsce. Podczas uroczystości została odsłonięta i poświęcona tablica pamięci ks. Stefańskiego, ufundowana przez Oddziałowe Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Warszawie (fot. warszawa.ipn.gov.pl). W ceremonii licznie uczestniczyła rodzina kapłana, a także przedstawiciele Instytutu Pamięci Narodowej, duchowieństwo oraz wierni. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda uhonorował kapłana Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. W ramach wydarzenia głos zabrał także dr Tomasz Łabuszewski, dyrektor Oddziału IPN w Warszawie, który podkreślił znaczenie przywracania pamięci o duchownych niezłomnych i ich ofierze dla wolnej Polski. W swoim wystąpieniu zaznaczył, że ks. Stefański jest symbolem niezłomnej postawy wobec komunistycznego terroru.

***

87. rocznica ogłoszenia Prawd Polaków spod Znak Rodła

Prawdy Polaków spod Znak Rodła zostały proklamowane na Kongresie Polaków w Berlinie 6 marca 1938 r. Były swoistym katechizmem narodowym, „małym dekalogiem” polskości, wyznaniem polskości i miłości do Ojczyzny. Te pięć Prawd Polaków stało się ogólnonarodowym dobrem i międzypokoleniowym testamentem:

- 1 Jesteśmy Polakami!
- 2 Wiara Ojców naszych jest wiarą naszych dzieci!
- 3 Polak Polakowi bratem!
- 4 Co dzień Polak Narodowi służy!
- 5 Polska Matką naszą, nie wolno mówić o Matce źle! – to zdania wciąż aktualne, mądre, uniwersalne, ponadczasowe i bardzo potrzebne dzisiejszym pokoleniom Polaków w Polsce i poza jej granicami.

***

1025. rocznica zjazdu gnieźnieńskiego

Najprawdopodobniej 7 marca przypada 1025. rocznica zjazdu gnieźnieńskiego. Zjazd gnieźnieński z 1000 r., będący spotkaniem Bolesława Chrobrego z cesarzem Ottonem III, miał ogromne znaczenie dla historii Polski. Wydarzenie to, odnotowane w kronikach Thietmara i Galla Anonima, nie tylko umocniło pozycję Polski w Europie, ale również przyczyniło się do uniezależnienia polskiego Kościoła od wpływów niemieckich poprzez utworzenie arcybiskupstwa w Gnieźnie. Symboliczne nałożenie diademu przez Ottona III na głowę Chrobrego wskazywało na jego aspiracje do korony królewskiej, co ostatecznie zrealizował w 1025 r., stając się pierwszym królem Polski. Zjazd ten stanowi ważny rozdział w procesie kształtowania się państwowości polskiej i jej roli w średniowiecznej Europie.

fot. Bolesław Chrobry w koronie koronacyjnej królów polskich – obraz Marcellego Bacciarellego (1770)/ pl.wikipedia.org

***

20. rocznica śmierci św. Jana Pawła II Wielkiego

2 kwietnia 2025 roku minęła 20. rocznica śmierci św. Jana Pawła II. W Polsce, w Warszawie oraz w innych miastach Polski odbyły się uroczystości religijne, koncerty oraz wykłady, które nawiązywały do duchowego dziedzictwa papieża Polaka. Również w innych krajach odbyło się wiele uroczystości upamiętniających pamięć o św. Janie Pawle II.

Centralne obchody 20. rocznicy śmierci św. Jana Pawła II odbyły się w archikatedrze św. Jana Chrzciciela w Warszawie. Po uroczystej Mszy św. zaprezentowane zostało oratorium „14 Encyklik” Stanisława Szczecińskiego, przygotowane specjalnie na tę okazję przez Warszawski Chór i Orkiestrę im. św. Jana Pawła II. Na zakończenie uroczystości o godz. 21.37 wszyscy zebrani odśpiewali pieśni „Abba Ojczy”.

Ponadto 2 kwietnia w Belwederze odbyła się uroczysta gala wręczenia nagród w konkursie „Prowadź nas św. Janie Pawle II”. Ogólnopolski konkurs plastyczny i filmowy, zorganizowany z okazji 105. rocznicy urodzin papieża i 20. rocznicy jego śmierci przez Parlamentarny Zespół ds. Dziedzictwa św. Jana Pawła II, został rozstrzygnięty 21 marca. Konkurs został objęty honorowym patronatem Prezydenta RP. Wpłynęło ponad 300 prac plastycznych i ponad 200 filmów z całej Polski od dzieci w wieku przedszkolnym po młodzież licealną. Wszystkie prace były na wysokim poziomie artystycznym i merytorycznym.

W Krakowie, na Franciszkańskiej 3, wokół Okna Papieskiego zebrało się wiele osób, aby uczcić pamięć św. Jana Pawła II. Budynek krakowskiej kurii spowił mapping, czyli pokaz obrazów z okazji 20. rocznicy śmierci papieża Jana Pawła II. Po godz. 22.00 na Pałacu Biskupim w Krakowie (po zakończeniu Akademickiej Drogi Krzyżowej) pojawiły się obrazy 3D pod hasłem „Życie”. Wieczorem w środę przed Oknem Papieskim zebrał się tłum wiernych.

fot. PAP/Łukasz Gągulski

20. rocznicę śmierci św. Jana Pawła II uczcił również Senat Rzeczypospolitej Polskiej, podejmując poniższą uchwałę:

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
z dnia 26 marca 2025 r.
w 20. rocznicę śmierci Ojca Świętego Jana Pawła II

2 kwietnia 2005 r. o godzinie 21:37 Ojciec Święty Jan Paweł II wrócił do domu Ojca.

Nasz wybitny Rodak uczył, jak żyć, podążając drogą ofiarnej służby i odpowiedzialności za drugiego człowieka. Był autorytetem moralnym naszych czasów. Pielgrzym, budowniczy mostów między ludźmi, człowiek miłosierdzia – św. Jan Paweł II. W duchu pojednania wskazywał człowiekowi, niezależnie od jego poglądów, wyznawanej religii i pochodzenia, drogę prawdy w cywilizacji życia. Podkreślał, że Dekalog, a nade wszystko Przykazanie Miłości, odnoszące się do Boga i bliźniego, są fundamentami łączącymi ludzi i narody.

W polskim parlamencie 11 czerwca 1999 r. wybrzmiały ważne słowa: „Gdy troska o ochronę godności człowieka jest zasadą wiodącą, z której czerpiemy inspirację, i gdy wspólne dobro stanowi najważniejszy cel dążeń, zostają położone mocne i trwałe fundamenty pod budowę pokoju. Kiedy natomiast prawa człowieka są lekceważone lub deptane i gdy wbrew zasadom sprawiedliwości interesy partykularne stawia się wyżej niż dobro wspólne, wówczas zasiane zostaje ziarno nieuchronnej destabilizacji, buntu i przemocy”. Nauczał, że służba narodowi musi być skierowana ku dobru wspólnemu, zabezpieczając jednocześnie dobro każdego Polaka.

Oddajemy hołd przewodnikowi duchowemu, świadkowi wiary, niosącemu pokój Papieżowi Nadziei, Wielkiemu Synowi Narodu Polskiego. Wierzimy, że pozostawiona nam przez Niego misja budowania cywilizacji miłości opartej na uniwersalnych wartościach, takich jak wolność, sprawiedliwość, pokój i solidarność, stanie się podstawą naszych działań. Te prawdy, głęboko zakorzenione w sercach Polaków, powinny charakteryzować nasze postępowanie zarówno w Ojczyźnie, jak i w przestrzeni międzynarodowej.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej, upamiętniając osobę i dzieło św. Jana Pawła II, równocześnie apeluje do wszystkich, którym bliski jest, zawarty w świadectwie życia Papieża Polaka, nieprzemijający wzór wierności wartościom, o jego propagowanie i kierowanie się nimi w życiu osobistym oraz służbie wspólnocie narodowej.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

MARSZAŁEK SENATU
Małgorzata KIDAWA-BŁOŃSKA

Jan Paweł II w swoim nauczaniu wielokrotnie odwoływał się do ważnych spraw Ojczyzny, *której na imię Polska.*

Proszę was, abyście całe to duchowe dziedzictwo, któremu na imię „Polska”, raz jeszcze przyjęli z wiarą, nadzieją i miłością taką, jaką zaszczerpia w nas Chrystus na Chrzcie Świętym – abyście nigdy nie zwątpili i nie znużyli się, i nie zniechęcili, – abyście nie podcinali sami tych korzeni, z których wyrastamy.

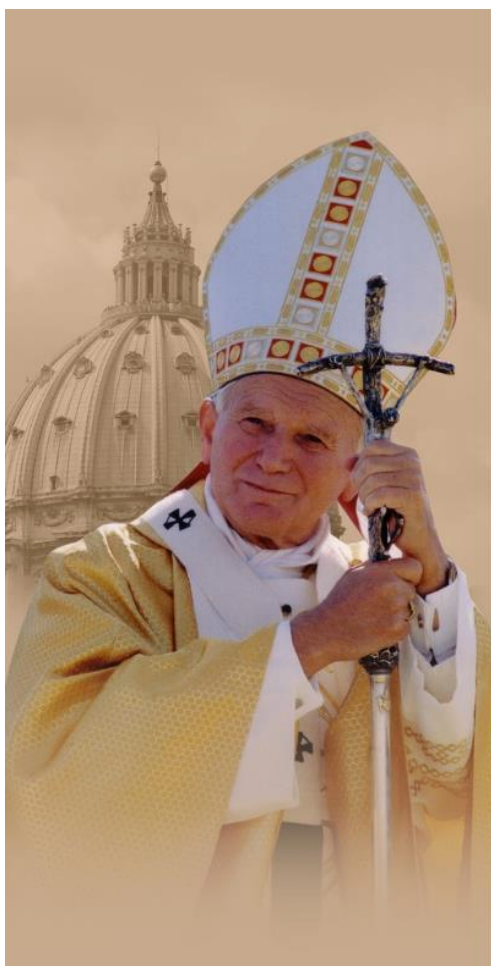
– z homilii wygłoszonej na Krakowskich Błoniach – Kraków – 10 czerwca 1979 r.

Nauczanie papieskie odegrało fundamentalną rolę w tworzeniu i działaniach NSZZ „Solidarność”, który, odrzucając ideową podstawę marksizmu i liberalizmu, opowiedział się za solidaryzmem społecznym, odwołującym się do katolickiej nauki społecznej.

Czy jest miejsce bardziej stosowne, gdzie by można o tym mówić, jak nie tu, w Gdańsku. W tym bowiem mieście przed dziewiętnastu laty narodziła się «Solidarność». Było to przełomowe wydarzenie w historii naszego Narodu i dziejach Europy. «Solidarność» otworzyła bramy wolności w krajach zniewolonych systemem totalitarnym, zburzyła mur berliński i przyczyniła się do zjednoczenia Europy rozdzielonej od czasów drugiej wojny światowej na dwa bloki. Nie wolno nam tego nigdy zatrzeć w pamięci. To wydarzenie należy do naszego dziedzictwa narodowego. Słyszałem wtedy w Gdańsku od was: **«Nie ma wolności bez solidarności»**.

Dzisiaj wypada powiedzieć: «nie ma solidarności bez miłości». Więcej! Nie ma przyszłości człowieka i narodu bez miłości, bez tej miłości, która przebacza, choć nie zapomina, która jest wrażliwa na niedolę innych, która nie szuka swego, ale pragnie dobra dla drugich; tej miłości, która służy, zapomina o sobie i gotowa jest do wspaniałomyślnego dawania. Jesteśmy wezwani, drodzy Bracia i Siostry, do budowania przyszłości opartej na miłości Boga i bliźniego. Do budowania «cywilizacji miłości». Dzisiaj potrzeba Polsce i światu ludzi mocnych sercem, którzy w pokorze służą i miłują, błogosławią, a nie złorzeczą i błogosławieństwem ziemię zdobywają. Przyszłości nie da się zbudować bez odniesienia do źródła wszelkiej miłości, do tego źródła jakim jest Bóg, Bóg który «tak umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, aby każdy, kto w Niego wierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne» (J 3, 16).

Cytat z homilii wygłoszonej na sopockim hipodromie podczas VII pielgrzymki do Polski; Sopot, 5.06.1999 r.
Tekst na podstawie nagrania ze zbiorów Polskiego Radia S.A. – <https://bit.ly/4j7Nlpe>

«Nie ma wolności bez
solidarności!»
Dzisiaj wypada powiedzieć:
nie ma solidarności
bez miłości. Więcej!
Nie ma przyszłości
człowieka i narodu
bez miłości...
(Homilia, Sopot, 1999 r.)

ŚW. JAN PAWEŁ II

***

15. rocznica katastrofy smoleńskiej

Wszyscy pamiętamy dzień 10 kwietnia 2010 roku, kiedy w drodze do Smoleńska na obchody 70. rocznicy Zbrodni Katyńskiej miała miejsce katastrofa polskiego samolotu, na pokładzie którego znajdowało się 96 osób, w tym Prezydent RP Lech Kaczyński z Małżonką oraz Prezydent RP na uchodźctwie Ryszard Kaczorowski.

Od tamtego tragicznego dnia mija już 15 lat. Wydarzenie to pozostaje w pamięci i sercach członków NSZZ „Solidarność”, a także wielu Polaków.

fot. Grzegorz Jakubowski/KPRP – prezydent.pl [16.04.2025]

***

500. rocznica Hołdu Pruskiego

10 kwietnia 1525 roku Wielki mistrz Zakonu Krzyżackiego Albrecht Hohenzollern złożył hołd lenny polskiemu królowi Zygmuntowi Staremu. Hołd pruski miał oddalić zagrożenie ze strony państwa krzyżackiego. Polska miała bowiem problemy z Zakonem Szpitala Najświętszej Marii Panny Domu Niemieckiego w Jerozolimie od chwili sprowadzenia go na ziemie polskie w roku 1226.

Podobno to właśnie ewangelicki reformator Marcin Luter miał przekonać wielkiego mistrza, aby porzucił zakonny płaszcz i zlikwidował państwo krzyżackie, przekształcając je w świeckie księstwo i przyjmując wiarę lutezańską. Pomysł ten Albrecht przedstawił polskiemu królowi Zygmuntowi I Staremu, który pomysł zaakceptował pod warunkiem, że wielki mistrz złoży mu hołd lenny, którego do tej pory odmawiał.

***

85. rocznica Zbrodni Katyńskiej

fot. Łukasz Błasikiewicz/KPRP–prezydent.pl [14.04.2025]

13 kwietnia br. obchodzimy Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej. W tym dniu świat dowiedział się o odkryciu masowych grobów polskich jeńców wojennych w Katyniu. W 2007 roku Sejm RP ustanowił ten dzień Dniem Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej.

W tym roku przypadła 85. rocznica Zbrodni Katyńskiej. Po sowieckiej agresji na Polskę 17 września 1939 r. w niewoli znalazło się 250 tysięcy polskich jeńców, w tym ponad 10 tys. oficerów. Decyzja o wymordowaniu jeńców zapadła 5 marca 1940 roku. Przewieziono ich do obozów w Katyniu, Kozielsku, Ostaszkowie, Starobiel-

sku. Wśród ofiar było (za IPN) 14,5 tys. jeńców wojennych – oficerów i policjantów oraz ponad 7,5 tys. więźniów aresztowanych na terenach okupowanych przez ZSRR.

W całym kraju odbyły się uroczystości upamiętniające tę zbrodnię.

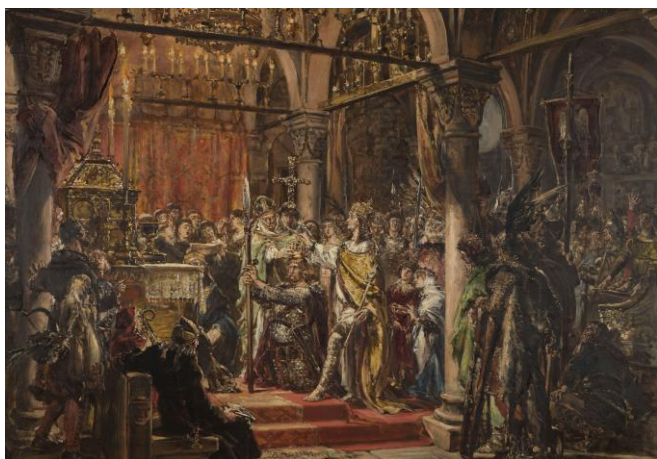
***

1059. rocznica Chrztu Polski

14 kwietnia jest symboliczną datą przyjęcia chrztu przez Mieszka I. W tym dniu obchodzone jest Narodowe Święto Chrztu Polski, który miał miejsce w 966 r. Od tego wydarzenia kraj Piastów wszedł do rodziny chrześcijańskich krajów Europy. Mieszko I po przyjęciu chrztu stał się równy władcom europejskim. Mógł zawierać przyjaźnie i sojusze. Oddalił od Polski niebezpieczeństwo całkowitego uzależnienia bądź podbicia jej przez Niemcy lub inne państwa. To już 1059. rok jak Polska jest krajem katolickim. Przyjęcie chrześcijaństwa miało ogromny wpływ na rozwój kulturalny, polityczny i społeczny Polski. Podczas obchodów podkreślane są wartości patriotyczne i chrześcijańskie Narodu Polskiego.

***

1000. rocznica koronacji pierwszego Króla Polski

18 kwietnia 1025 roku, najprawdopodobniej w Niedzielę Wielkanocną, Bolesław Chrobry został koronowany na pierwszego króla Polski w archikatedrze w Gnieźnie. Choć dokładna data koronacji nie jest pewna, Wielkanoc 1025 roku jest powszechnie przyjmowana jako prawdopodobny dzień tej historycznej chwili. Wkrótce po tym wydarzeniu, w czerwcu 1025 roku król Bolesław Chrobry zmarł, najprawdopodobniej w wieku 58 lat. Koronacja jego następcy, Mieszka II Lamberta, odbyła się w tej samej świątyni 25 grudnia 1025 roku.

fot. cyfrowe.mnw.art.pl (domena publiczna)

Polska z księstwa stawała się królestwem, a jej władza — niezależna i uświęcona — zyskała sakralny wymiar. Korona, która ozdobiła skronie Bolesława Chrobrego, niosła ważne przesłanie: Polska nie tylko należy do Christianitas, ale jest jednym z najważniejszych członków tej wspólnoty narodów chrześcijańskich, ugruntowanej na wierze katolickiej i łacińskim dziedzictwie cywilizacyjnym.

Koronacja ta miała charakter nie tylko polityczny, ale przede wszystkim duchowy. Był to akt o wielkiej wadze symbolicznej. W dobie, gdy Europa budowała swoją jedność wokół Kościoła, Polska nie była już marginalnym bytem – stała się pełnoprawnym uczestnikiem ładu chrześcijańskiego.

Królewskie namaszczenie Bolesława Chrobrego było wyrazem uznania suwerenności naszego państwa oraz jego duchowych i kulturowych aspiracji. Władza królewska została ugruntowana również w wymiarze symbolicznym i cywilizacyjnym – jako służba narodowi i odpowiedzialność wobec chrześcijańskiego dziedzictwa.

Korona Chrobrego była przechowywana wraz z innymi regaliami na Zamku Królewskim na Wawelu, skąd została zrabowana w październiku 1795 roku przez wycofujących się z Krakowa żołnierzy armii pruskiej.

MODLITWA ZA POLSKĘ – KS. JERZY POPIEŁUSZKO

Msza Święta za Ojczyznę 25 września 1983 r.

Ojczyzna to wspólnota rodzimej kultury, jej dzieje, historia bardziej radosna lub bolesna. To bogactwo języka, bogactwo dzieł sztuki i kultury muzycznej, to jej religia i obyczaje.

Chciałbym, abyśmy w dzisiejszych naszych rozważaniach, zatrzymali się nad słowem „kultura”. Zdaję sobie sprawę, że jest to temat rzeka. W tych kilkunastu minutach chciałbym tylko zasygnalizować, zaledwie dotknąć niektórych problemów związanych z tym pojęciem.

Ojciec Święty Jan Paweł II, podczas pierwszej pielgrzymki do Ojczyzny, przemawiając do młodzieży, powiedział, że „Kultura jest wyrazem człowieka. Jest potwierdzeniem człowieczeństwa. Człowiek tworzy kulturę i przez kulturę tworzy siebie... Kultura jest dobrem wspólnym narodu...”

Kultura polska jest dobrem, na którym opiera się dobro duchowe Polaków. Ona stanowi o nas przez cały ciąg dziejów Ojczyzny bardziej niż siła materialna czy granice polityczne. Dzięki kulturze naród pozostał sobą pomimo wieloletniej utraty niepodległości. Duchowo zawsze był niepodległy, ponieważ miał swoją wspaniałą kulturę.

Kultura polska od początku nosi wyraźne znamiona chrześcijańskie. Chrześcijaństwo zawsze znajdowało swój oddźwięk w dziejach myśli, twórczości artystycznej, w poezji, muzyce, dramacie, plastyce, malarstwie, rzeźbie. Kultura polska przez wieki brała swoje natchnienie z Ewangelii. Adam Mickiewicz, nasz wieszcz narodowy w *Księgach pielgrzymstwa polskiego* napisał, że cywilizacja prawdziwie godna człowieka musi być chrześcijańska.

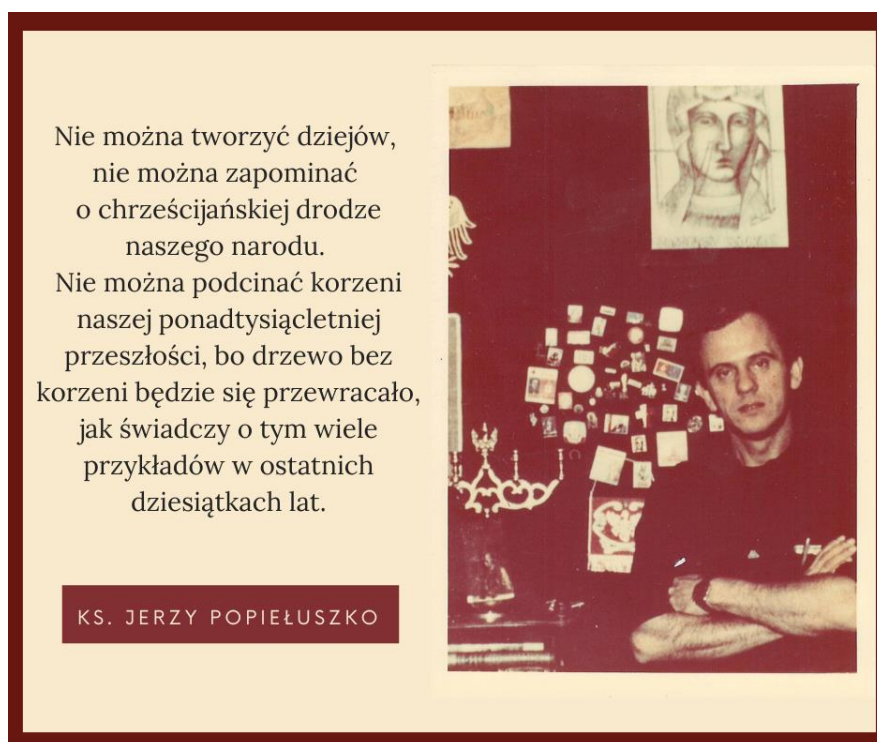
Dzięki chrześcijaństwu jesteśmy powiązani z kulturą Zachodu i dlatego mogliśmy się w historii opierać wszelkim innym kulturom ludów barbarzyńskich. Mogliśmy się oprzeć kulturom narzucanych nam przez wrogów czy przyjaciół.

W Polsce powojennej postanowiono, że Boga i Ewangelii nie będzie w życiu narodu, że szczególnie młode pokolenie będzie wychowywane bez Boga. Ale zapomniano, że Bóg wcale nie ma obowiązku stosować się do czyichkolwiek uchwał.

Dzisiaj potrzeba nam odważnego upominania się dla narodu o prawo do Boga, do miłości, do wolności sumień, do kultury i dziedzictwa rodzimego. Nie można tworzyć dziejów, nie można zapominać o chrześcijańskiej drodze naszego narodu. Nie można podcinać korzeni naszej ponadtysiącletniej przeszłości, bo drzewo bez korzeni będzie się przewracało, jak świadczy o tym wiele przykładów w ostatnich dziesiętkach lat.

Nie można sprowadzić narodu na poziom zaczniania od początku. Nie wolno milczeć, gdy na ostatni plan wychowania szkolnego spychana jest rodzima kultura, literatura i sztuka, gdy wypróbowaną moralność chrześcijańską zastępuje się tak zwaną moralnością socjalistyczną, gdy nauczyciele w szkołach warszawskich informują chrześcijańskich rodziców, że ich dzieci będą wychowywali w duchu laickim. Odsuwanie dzieci od prawdy chrześcijańskiej, która od wieków jest związana z polskością, jest odsuwaniem ich od polskości, jest po prostu procesem wynarodowienia. Szkoła musi dać dzieciom i młodzieży miłość do Ojczyzny, dumę z kultury rodzimej. Nie może być instytucją nadrzędną nad narodem, nastawioną tylko na dziś. Musi być łąčeniem ojczystego wczoraj z ojczystym jutro. Skoro szkoła tego zadania nie spełnia, tym większe zadanie ciąży na chrześcijańskich rodzicach.

Kultura narodu to również moralność. Naród chrześcijański musi kierować się sprawdzoną przez wieki moralnością chrześcijańską. Narodowi chrześcijańskiemu nie jest potrzebna tak zwana moralność laicka, bo jest ona bez oblicza i bez nadziei, jak mówił zmarły Prymas Tysiąclecia. Stwarza zagrożenie dla wartości duchowych narodu i osłabia te siły, które stanowią o jego jedności. Naród nie dał się zniszczyć mimo rozbiorów, przegranych powstań i Sybiru, mimo wynarodowiania, rusyfikacji i Kulturkampfu, bo miał mocno zapuszczone korzenie w poprzednich wiekach dziejów ojczystych. Nie dał się zniszczyć, bo żywił się historią i kulturą poprzednich wieków.

A czym pożywi się naród w niedalekiej przyszłości z dzisiaj tworzonej historii i kultury? Czy będzie mógł pożywić się kłamliwymi artykułami z „Rzeczpospolitej”, „Trybuny Ludu” czy „Argumentów”? Obdzieraniem dusz młodzieży z kultury narodowej, z własnych, przepojonych chrześcijaństwem wspaniałych dziejów, przemilczaniem faktów historycznych, czy pożywi się opluwaniem „Solidarności” i fałszywymi zarzutami stawianymi jej przywódcom, demokratycznie wybranym przez naród, czy pożywi się wyrzucaniem krzyży ze szkół i fabryk, o czym z niepokojem mówią w dzisiejszym komunikacie biskupi polscy?

Wszystko, co byłoby czynione przeciwko kulturze narodowej w kraju chrześcijańskim, styl rządzenia i władania przeciwny chrześcijańskim obyczajom czy też prawom osoby ludzkiej i rodziny – nie sprzyja rozwojowi kultury.

Tylko naród wolny duchowo i miłujący prawdę może trwać i tworzyć dla przyszłości tak, jak tworzyli przyszłość powstańcy, padając na polach bitew, czy wieszczowie, którzy patrzyli daleko w przyszłość, jak Słowacki, który, żyjąc na wygnaniu, zdołał wypatrzyć w przyszłości Polski – której przecież wtedy nie było na mapie Europy – Polaka na tronie świętego Piotra. Tylko naród, który ma zdrowego ducha i czułe sumienie, może tworzyć śmiałą przyszłość. Dlatego dbajmy o wolność naszego ducha, nie dajmy się zniewolić przez lęk i zastraszenie. Nie pozwalajmy w najdrobniejszych nawet sprawach zatruwać ducha narodu, przed czym ostrzegał Zygmunt Krasiński, gdy pisał:

*Niczym Sybir, niczym knuty,
(...)
lecz Narodu duch otruty,
to dopiero bólów ból...*

Już Paweł Włodkowic mówił, że dobra kulturalne i moce duchowe zdobywa się dla przyszłości nie żelazem i mieczem, przemocą, siłą i gwałtem, ale wolnością, miłością i poszanowaniem praw. Ludzi zdobywa się otwartym sercem, a nie zaciśniętą pięścią. Prawdziwa wiedza, prawdziwa mądrość, prawdziwa kultura nie znosi łańcuchów. Umysłu ludzkiego nie da się skrępować. I dlatego budzą zdziwienie sytuacje, gdy na przykład administracja na uczelni często ma większe znaczenie niż wybitny profesor będący światową sławą. Jest jeszcze gorzej, mówił ksiądz kardynał Wyszyński, gdy państwo ma swoich ludzi, którzy czuwają nad tym, aby mężowie nauki „myśleli poprawnie”, to znaczy nie w relacji prawdy, ale w relacji polityki.

Wszelkie próby krępowania wolności ludzkiego umysłu, który ma tworzyć kulturę, działają na szkodę kultury.

Uświadomili to sobie mocno pod wpływem patriotycznego zrywu robotników w sierpniu 1980 roku zawodowi twórcy kultury. Uświadomili to sobie aktorzy, dziennikarze, literaci, plastycy. Obudziło się ich sumienie, jak budziło się sumienie całego narodu, usypiane przez ostatnie dziesiątki lat. Rok 1980 był trudny, ale ukazał wielkie drzemiące w narodzie zalety – rozwagę, roztropność, umiejętność współdziałania.

Obudziło się sumienie społeczne, zawodowe, gospodarcze, kulturalne i polityczne. Obudziło się sumienie środowisk twórczych. Twórcy przemówili swoim nieskrępowanym głosem. Postanowili służyć prawdzie. Służyć swoim talentem i swoim warsztatem pracy. Służyć prawdzie w Ojczyźnie. Tej samej Ojczyźnie, której służyli dziadkowie, Ojczyźnie Polsce, bez żadnych przydomków. Ale gdzie kłamstwo jest niejako urzędowo pielęgnowane, tam brakuje miejsca na prawdę, która jest zaprzeczeniem i demaskacją kłamstwa. I dlatego rozpoczęła się na nowo walka z prawdą i wolnością słowa, wolnością i wielkością poglądów wypowiedzianych głośno pod wpływem przebudzonego sumienia. Zaczęto każde upominanie się o ludzkie prawa nazywać wrogą działalnością.

A przecież już w 1978 roku, w liście do ministra Kąkola pisał Prymas Tysiąclecia, że „Ochrona praw nie jest działalnością par excellence polityczną, jest tylko powinnością obywatela, a wrogów socjalistycznego państwa trzeba szukać wśród tchórzliwych milczków, a nie wśród tych, którzy chcą poznać prawdę o Polsce, zniekształconą przez oficjalne nauczanie...”.

Sumienie raz obudzone łatwiej odróżni prawdę od zakłamania, łatwiej odróżni dobre ziarno od plew. Łatwiej rozumie, że wielkie hasła i rozwinięte sztandary, pod którymi można by się podpisywać obydwoma rękami, są puste, jeśli w tym samym czasie są przetrzymywani w więzieniach bracia z obudzonym sumieniem, którzy byli zatroskani o dobro domu ojczystego, jak choćby Seweryn Jaworski, warszawski hutnik, gdy ciągle są nowe aresztowania i wyrzucanie z pracy, gdy stawia się sztab ludzi do pilnowania i śledzenia innych.

W ostatnim czasie środowiska tworzące kulturę stały się dla nas przykładem, zwłaszcza aktorzy, którzy po 13 grudnia 1981 roku wykazali bezprzykładny w swoich powojennych dziejach hart ducha, odwagę i ofiarność.

Dzisiaj z obawą patrzy Kościół na nowe zagrożenia dla rozwoju polskiej kultury. Biskupi wielokrotnie dawali temu wyraz, gdy pisali między innymi w lutym ubiegłego roku, że „zasadnicze znaczenie dla zaistnienia ugody społecznej mają religia i kultura. Dlatego konieczne jest zabezpieczenie pełnej wolności dla życia religijnego i rozwoju kultury”. Konkretnym wyrazem będzie między innymi wydawanie publikacji katolickich według potrzeb społeczności wierzącej i zagwarantowanie pluralizmu w twórczości kulturalnej (27 II 1982). A w lutym bieżącego roku stwierdzili, że z głęboką troską śledzą problemy nurtujące środowiska twórców kultury i sztuki, których udział w życiu kraju jest niezbędny. Ludzie sztuki i kultury muszą mieć zapewnione warunki życia, pracy i zrzeszania się (luty 1983). Stąd też niezrozumiałe i krzywdzące są decyzje rozwiązywania stowarzyszeń twórców kultury, aktorów, dziennikarzy, a ostatnio literatów. Związek Literatów istniał nieprzerwanie od sześćdziesięciu lat, to znaczy od czasów Stefana Żeromskiego, który ten związek założył.

Decyzje niezrozumiałe i krzywdzące, tym bardziej, że statuty tych stowarzyszeń zatwierdzała ta sama władza i żaden ze związków statutów swoich w stanie wojennym nie zmienił. Stąd pytanie, jak rozumieć stwierdzenie, o którym przed rokiem pisali biskupi, że Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego w proklamacji stanu wojennego oświadczyła, że związki będą mogły wznowić swoją działalność w ramach statutów.

Nie służy rozwojowi kultury rozwinięta ponad wszelką miarę cenzura, która wykreśla, zwłaszcza w pismach katolickich – podkreślam: katolickich, nie pseudokatolickich – słowa, całe artykuły, myśli prawdziwe i odważne. Wykreśla to, co napisały pióra umaczone w prawdzie. A przecież słowa, aby żyły, muszą być prawdziwe. Bo słowa kłamliwe często już na drugi dzień okazują się śmieciem, nawet gdyby były powielane w milionach egzemplarzy. Złe świadectwo o czasach dzisiejszych wystawią dla historii posiekane dekrety cenzury katolickie pisma.

Kultura wreszcie to uczciwy dialog i wymiana zdań, uczciwa walka słowna, a nie pieniactwo zawodowych polemizatorów, którzy jednostronnie opluwają innych przez środki masowego przekazu. Na ten temat mówił jasno przed trzema tygodniami w Częstochowie ksiądz prymas.

Zakończymy nasze dzisiejsze rozważania słowami modlitwy Ojca Świętego, które wypowiedział, zwracając się do Bożej Matki w dniu 31 marca ubiegłego roku: „Tobie, Matko Jasnogórska, zawierzamy w sposób szczególny dziś i jutro ojczystej kultury. Niech przedłuża się w niej i rozwija coraz pełniej życie Narodu...”

Amen.

Wielkanoc 2025

*Chrystus zmartwychwstan jest,
Nam na przykład dan jest;
Iż mamy z martwych powstać,
Z Panem Bogiem królować, Alleluja.*
(Pieśń, XIV wiek)

Drodzy Przyjaciele

Z okazji Świąt Wielkanocnych życzymy, aby Zmartwychwstały Chrystus obdarzył Was optymistycznym i realistycznym spojrzeniem na siebie i otaczający świat. Niech Jego łaska i nasze odważne działania przemienią to, co nie służy szczęściu, zarówno w życiu osobistym, rodzinnym, jak i społecznym.

Paschalne Triduum niech będzie czasem doświadczenia i wzmocnienia wewnętrznego pokoju oraz przyczyni się do odnowy postaw jednoczących nas wokół prawdy, dobra i piękna.

Życzymy zdrowia i pomyślności.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ “Solidarność”

Ratował rodaków – dr Roman Pabis¹

W Nowym Jorku zmarł dr Roman Pabis, nadzwyczaj zasłużony dla polskiej emigracji, zwłaszcza solidarnościowej, założyciel i generalny dyrektor Instytutu Zdrowia Psychicznego „Unitas” pod wezwaniem św. Marka (57 St Mark’s Place Institute for Health Inc.) w Nowym Jorku na Manhatanie.²

Z Polski, po przejściach, na stałe wyjechał z końcem lat sześćdziesiątych. W USA, pracując na oddziale psychiatrycznym Coney Island Hospital na Brooklynie, w 1980 roku uzyskał dwa doktoraty: z psychologii klinicznej i dziecięcej oraz medycyny (Ph.D. MD MS MA). Na St John’s University w Queens w stanie Nowy Jork, jako adiunkt profesor, wykładał neuropsychologię na studiach doktoranckich. Opublikował liczne recenzowane artykuły naukowe z psychologii, filozofii, religii i nienormalnych zachowań ludzkich w historii ludzkości. Jego badania dotyczyły na przykład deficytów poznawczych u dzieci z zaburzeniami emocjonalnymi czy samookaleczenia jako substytutu samobójstwa. Natomiast nieprawdopodobnym osiągnięciem dra Pabisa jest przez niego stworzony w 1983 roku St. Mark’s Place Institute for Health „Unitas”, która to klinika w 1984 roku uzyskała certyfikat New York State Office of Mental Health (OMH) i OASAS w zakresie leczenia uzależnień od alkoholu i narkotyków i to właśnie w East Vilage, dzielnicy i adresie znanych z licznych osób uzależnionych i przestępców. I to miejsce dr Pabis przeobraził.

Na początku lat 80. ubiegłego wieku, pracując na oddziale psychiatrycznym Coney Island Hospital na Brooklynie, spotykał się z rodakami, którzy musieli emigrować z kraju w związku ze swoją podziemną działalnością lub poglądami politycznymi. Niektórzy musieli uciekać z kraju, inni dostali bilet w jedną stronę. Wiele osób zmuszonych do opuszczenia własnego kraju i zostania imigrantami, wykazywało zaburzenia psychiczne związane z używaniem substancji psychoaktywnych i depresję. Byli to ludzie, którzy nie poradzi sobie z amerykańską rzeczywistością. Jak wspominał, „wśród nich było wielu ludzi wykształconych, którzy wcześniej zajmowali wysokie stanowiska w Polsce, a w USA spadli na najniższy szczebel społeczny. Czuli się zdegradowani. Bez języka, bez zawodu i opieki społecznej, przeżywali zespół stresu pourazowego (PTSD). Popadali w depresję, alkoholizm, nie mogli znaleźć sobie miejsca, popełniali samobójstwa. Wyrzucono z kraju także wielu ludzi umysłowo chorych. Chorzy za staraniem „Unitas” otrzymywali ubezpieczenia medyczne czy renty inwalidzkie na bazie chronicznych chorób psychicznych, jak SSI lub SSD”. Oprócz Polaków było także dużo rosyjskich pacjentów, którzy napotykali na barierę językową. „A język jest podstawą w psychoterapii. Szpital był nastawiony głównie na poważne choroby psychiczne jak np. schizofrenia, chroniczne depresje czy bipolar. Polacy natomiast głównie mieli depresję i PTSD, lub byli uzależnieni od alkoholu i narkotyków”.

Wtedy zrodził się pomysł założenia polskiej placówki medycznej dla rodaków w Nowym Jorku, nastawionej na leczenie chorób psychicznych i uzależnień, problemów, z którymi borykali się nasi rodacy mieszkający w Nowym Jorku. Dzięki własnej inicjatywie pozyskał budynek, którego środek jednak trzeba było wyburzyć i zbudować na nowo, oraz fundusze z programu Tax Shelters i kredyt. Dr Pabis dostosował budynek do nowojorskich stanowych przepisów dotyczących klinik. Zatrudnił mówiących po polsku psychologów, psychiatrów i terapeutów. Przekonał instytucję stanową (NYS OMH) o potrzebie stworzenia takiej kliniki przeznaczonej dla Polaków, która przyznała jej licencję. „Unitas” jest jedyną tego typu polską kliniką w Stanach Zjednoczonych z misją pełnioną dla polskich imigrantów.

Od samego początku w klinice prowadzono kilka wyspecjalizowanych oddziałów związanych z problemami psychiatrycznymi, psychologicznymi i uzależnieniami, a pacjenci również otrzymywali odpowiednie lekarstwa. Pacjentów bardzo szybko przybywało, tak że po pół roku działalności było ich już ok. 600, w większości Polaków, wśród których były osoby także ze środowiska Tompkins Square Park, w tym artyści, którzy wyszli z nalogu i dalej tworzą.

Dr Pabis w każdej osobie dostrzegał człowieka. Realizując filozofię zintegrowanego podejścia do problemów zdrowotnych, rozszerzał działalność medyczną kliniki, która obecnie obejmuje zdrowie psychiczne, zaburzenia używania substancji psychoaktywnych, podstawową opiekę medyczną, detoksykację ambulatoryjną, szkolenie psychoterapeutów, testy psychologiczne i neuropsychiczne. Każda osoba badana jest przez psychoterapeutę, lekarza podstawowej opieki zdrowotnej i psychiatrę. Na tej podstawie opracowywany jest zintegrowany plan leczenia. Specjaliści pracujący w „Unitas” uważają umysł i ciało za jedność, stąd ich holistyczne podejście do medycyny. Placówka akceptuje wszystkie ubezpieczenia medyczne.

Klinika „Unitas” działa na zasadzie prywatnej organizacji non-profit i nie jest finansowana z pieniędzy rządowych, natomiast uzyskuje federalne kontrakty, w odnawianej co trzy lata licytacji usług medycznych. Korzysta także z prywatnych dotacji.

Lekarze, psycholodzy i terapeuci zatrudnieni w klinice „Unitas” mówią w wielu językach po: angielsku, polsku, rosyjsku, ukraińsku, białorusku, słowacku, hiszpańsku i gruzińsku. Dzięki temu pacjenci z różnych krajów mogą podczas terapii rozmawiać w swoim ojczystym języku. Obecnie w klinice zatrudnionych jest ok. 80 osób, a z usług „Unitas” korzystają również Amerykanie i imigranci z różnych krajów.

Instytucje stanowe i miejskie kierują do „Unitas” pacjentów mówiących słowiańskimi językami. Uznając odpowiedzialność i jakość usług placówki, New York State Department of Motor Vehicles (NYS DMV) zatwierdził prowadzony przez klinikę „Unitas” program terapii osób, zatrzymanych podczas jazdy po spożyciu alkoholu lub innych środków odurzających. Każda taka osoba musi przejść kurację składającą się z 17 spotkań z terapeutą, w tym kierowcy po raz pierwszy zatrzymani za jazdę w stanie nietrzeźwym. Po zakończeniu tej terapii pracownik „Unitas” wysyła raport do NYS DMV, w którym przedstawia fakty i opinie dotyczące tego, czy taka osoba jest już odpowiedzialna i może prowadzić samochód.

Z pełną odpowiedzialnością można stwierdzić, że dr Roman Pabis, wychodząc poza krępujące ograniczenia, uratował bardzo wielu naszych rodaków, w szczególności przywracając do normalnego życia uzależnionych od alkoholu i narkotyków. Niezwykle zasłużył się dla Polonii.

Patrząc na dokonania dra Romana Pabisa, można przypuszczać, że był on wykonawcą Bożej Opatrzności wspomagającej „Solidarność”, posłanym do osób najbardziej poszkodowanych, prześladowanych za dawanie świadectwa, swoją postawę i zaangażowanie w przeciwstawianie się złu, wyrzuconych z ojczystego kraju.

Dr Roman Pabis, który zmarł 10 grudnia 2024 roku, w wieku 87 lat, nie zmarnował życia, więc nie odnosi się do niego łacińska maksyma: *Vitam perdidit, gui nemini prodidit* (*Na próżno żyje, kto nikomu nie przynosi pożytku*). Zasługuje na objęcie przez rodaków nadzwyczaj wdzięczną pamięcią i modlitwą, a Jego wielkie dzieło na wsparcie w kontynuowaniu swojej działalności.

Wojciech Pillich

Bibliografia:

1 Przytoczono za „Dłatego” nr 1 (397)/2025 <https://www.kik.katowice.opoka.org.pl/images/pliki/Biuletyny/biu397.pdf>

2 Korzystano z materiałów umieszczonych na stronie internetowej St. Mark's Pl. Institute for Health. Także: Maślanka W.: Odszedł dr Roman Pabis – anioł w ludzkiej postaci. Nowy Dziennik (New York), nr 3/2025, s.14-15. <https://dziennik.com/odszedl-dr-roman-pabis-anioł-w-ludzkiej-postaci/>

fot. Archiwum kliniki „Unitas”

TROCHĘ HISTORII

Antoni Abraham – Król Kaszubów

W ostatnich latach w Polsce podkreślane są tendencje separatystyczne Ślązaków i Kaszubów. Tak się składa, że mieszkałem w Gdańsku przez 20 lat, a wcześniej przez dwa lata w Gdyni. Tam mieszkaliśmy przy ulicy Abrahama. Przed wojną moi rodzice i dziadkowie mieszkali również w Gdyni, a tato brał udział w jej obronie w 1939 roku. Walczył do końca. Złożył broń dopiero po śmierci pułkownika Dąbka. Mieszkając przez te lata na Wybrzeżu, miałem często kontakt z wieloma Kaszubami. Już w szkole miałem kolegów Kaszubów. Byli nawet tacy, u których w domu mówiło się po niemiecku, ale zawsze uważali się za Kaszubów i byli polskimi patriotami. Niektórzy z nich w latach pięćdziesiątych wyjechali do Niemiec, jednak tam nie bardzo mogli się zaadaptować. Miałem również przez te kontakty wiele informacji o tym, jak Kaszubom żyło się w Gdańsku przed wojną i podczas okupacji. Między innymi kapitan jachtowy Jerzy Pettke opowiadał, jak musiał ukrywać się podczas okupacji. Pisarz Augustyn Necel opowiadał o życiu Kaszubów w Pucku i okolicy. A Eugeniusz Gołąbek w swojej książce „Wspomnienia kaszubskie i polskie” zebrał wspomnienia z okresu wojny mieszkańców kaszubszczyzny. Dla przypomnienia zarówno zwykłym Polakom, jak i Kaszubom, korzystając z informacji w Wikipedii, pragnę przedstawić prawdziwego Kaszuba, zwanego Królem Kaszubów.

Antoni Abraham urodził się 19 grudnia 1869 roku w osadzie Zdrada k. Mechowa, w biednej rodzinie Jana Abrahama, bezrolnego komornika, i Franciszki z domu Czapówny. Uczęszczał do pruskiej szkoły powszechnej w Mechowie i Leśniewie. Świadomość narodowo-religijną Abrahama kształtował m.in. ks. Teofil Bączkowski (1838–1924), proboszcz mechowskiej parafii. Od wczesnej młodości regularnie brał udział w pielgrzymkach na Kalwarię Wejherowską. W wieku 16 lat stracił ojca i rozpoczął wędrówkę po Kaszubach, zajmując się do dorywczych prac w gospodarstwach rolnych, leśnych, rybnych i przemysłowych; przez pewien czas był komiwojażerem maszyn do szycia firmy Singera.

Około 1889 r. A. Abraham mieszkał w Pryśniewie i w 1889 r. ożenił się z Matyldą Paszke (1860–1924) z Pryśniewa. Mieli dwóch synów i trzy córki, z których jedna zmarła młodo. Synowie A. Abrahama uważali się jednak za Niemców; obaj zmarli w wyniku ran odniesionych podczas I wojny światowej, w której walczyli jako pruscy żołnierze.

Abrahamowie początkowo mieszkali w Orlu, a następnie w okolicach Sopotu. Antoni Abraham pracował jako tragarz i woźnica, m.in. w browarze „Bergschlösschen Brauerei Zoppot” (Browar Zameczek Górski), w którym rozwodził piwo (1902–1903). Dorabiał też jako rzemieślnik. Kupił działkę i wybudował piętrowy dom przy Elisabethstrasse 15 (ob. ul. Karlikowska), w którym mieszkał w latach 1903–1908. W 1976 r. w tym miejscu wybudowano 11-piętrowy dom mieszkalny spółdzielni „Kolejarz”.

W 1908 r., gdy mieszkał w Sopocie, podpisał weksel zabezpieczający długi znajomego Niemca. Gdy ten nie spłacił zobowiązań, przeszły one na Abrahama, co doprowadziło go do ruiny finansowej. Abraham stracił swój sopocki majątek, a zaistniałe zdarzenie stało się prawdopodobnie pierwszą przyczyną jego niechęci do Niemców (nie istnieją ślady działalności agitatorskiej Abrahama przed tym okresem). Od tego okresu, nie mając już nic do stracenia, stał się waleczny, zadziorny i bezkompromisowy. W 1909 r. przeprowadził się do gdańskiej Oliwy. Zatrudnił się w firmie Singer u. Neidlinger, produkującej maszyny do szycia i rowery. Jako jej komiwojażer wędrował po całych Kaszubach, agitując za polskością i kolportując „Gazetę Gdańską”, do której wysyłał korespondencje. Organizował wiece ludowe, najczęściej przed kościołami po zakończeniu mszy świętej. Był z reguły jedynym mówcą. Atakował porządek pruski, zachęcał do czytania „Gazety Gdańskiej” (powtarzał: *Elementarz, książka, gazeta – to polskiego domu zaleta*), w której umieszczał korespondencje z podróży, krytykujące Kaszubów za ich bierną postawę w toczącej się walce o byt i świadomość narodową. Był szykanowany przez władze pruskie, karany aresztem i grzywnami. Między innymi w 1911 r. w Żarnowcu stawiał czynny opór zan-

darmom i rozerwał kajdany, którymi go skuli, za co na 6 tygodni trafił do więzienia w Gdańsku. To zdarzenie opisał Augustyn Necel: *Żandarmi skuli wszystkich co odważyli się opierać. Zabrali ich ze sobą, zaczęli ciągnąć Abrahama... Wtem Antoni odwrócił się raz jeszcze do ludzi. „Dresze! – zawołał. – Już niedługo ich rządów! Zobaczycie, że zerwiemy nasze kajdany jak ja te dziś!”. Podniósł ręce w górę, aby je wszyscy mogli widzieć i silnym szarpnięciem uwolnił się z kajdan. Żandarmi odskoczyli od niego jak oparzeni.*

Już od 1894 r. Antoni Abraham brał udział w polskim życiu społeczno-kulturalnym Gdańska i okolic. W sierpniu 1910 r. założył wraz z innymi działaczami Towarzystwo Ludowe „Jedność” w Pucku, a potem prawdopodobnie również w Kielnie, Wejherowie, Redzie, Chyloni, Gdyni i Kościerzynie. W latach 1911–1913 przewodniczył takiemu towarzystwu w Redzie.

W 1916 r. został wcielony do wojska niemieckiego jako artylerzysta i walczył na froncie francuskim. Został lekko ranny i po dłuższym pobycie w szpitalu zwolniono go w 1918 r. do domu. Wznowił swą działalność i agitował za przyłączeniem Kaszub do Polski. Zakładał Rady Ludowe, m.in. w Oliwie. W końcu 1918 r. został zastępcą członka Podkomisariatu Naczelnej Rady Ludowej na Prusy Królewskie, Warmię i Mazury. Razem z Tomaszem Rogalą z Kościerzyny był delegatem na konferencję pokojową w Paryżu. W kwietniu 1919 r. przedarli się obaj przez kordon graniczny i dotarli do Warszawy, skąd wyjechali pociągiem przez Wiedeń i Bazyleę do Francji, by tam – podczas konferencji pokojowej – żądać przyłączenia Kaszub do Polski (*Nie ma Kaszub bez Polonii, a bez Kaszub Polski*), o czym ostatecznie rozstrzygnął podpisany 28 czerwca 1919 traktat wersalski. Wokół tego wyjazdu narosło wiele mitów, legend i anegdot, częściowo autorstwa samego Abrahama (wg jednego z mitów Abraham w trakcie rozmowy z Lloydem George’em miał uderzyć pięścią w stół, żądając przyłączenia Kaszub do Polski).

Na początku maja 1919 r. Abraham wrócił do kraju z wojskiem gen. Józefa Hallera, a potem przedostał się na Pomorze. Był poszukiwany przez pruską policję, wznowił jednak działalność publiczną. Zatrudnił się w Banku Związku Spółek Zarobkowych w Gdańsku. Został też członkiem Rady Gminnej w Oliwie. 10 lutego 1920 r. wziął udział w powitaniu wojska polskiego w Wejherowie, a następnie najprawdopodobniej uczestniczył w Zaślubinach Polski z Morzem w Pucku, według popularnej legendy oficjalnie witając gen. Hallera i częstując go tabaką. Szybko rozczarował się jednak nową rzeczywistością, w której Kaszubów zepchnięto na dalszy plan.

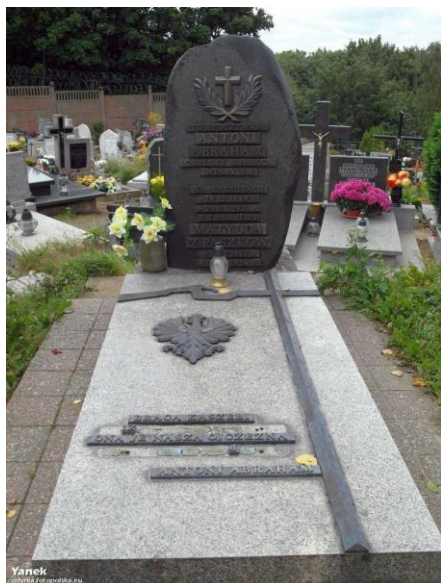
Opuścił Oliwę, którą włączono do Wolnego Miasta Gdańska. Był przeciwny propagandzie i sabotażowi niemieckiemu, agitował także za udziałem w wojnie polsko-bolszewickiej. W sierpniu 1920 r. wraz z rodziną zamieszkał na pięterku domu przy ul. Starowiejskiej 30 w Gdyni, gdzie został też członkiem Rady Gminnej. Zatrudnił się jednak w wędzarni ryb w Pucku, której był kierownikiem. Żył skromnie, niemal w nędzy, rozczarowany nową rzeczywistością, i poważnie chorował. Wstąpił do Zjednoczenia Zawodowego Polskiego.

Był rzecznikiem budowy portu morskiego w Gdyni i jej rozwoju. Miał okazję spotykać się ze Stefanem Żeromskim i omawiać problemy społeczne, które nękały Pomorze. Zdobył rozgłos poza Pomorzem. 2 maja 1922 r. został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski za zasługi położone dla Rzeczypospolitej Polskiej na polu pracy obywatelskiej. Latem 1922 r. Antoni Abraham po raz ostatni uczestniczył w pielgrzymce z Oliwy do Wejherowa. Wziął też udział w wycieczce Kaszubów m.in. do Warszawy, Krakowa i Częstochowy. 29 kwietnia 1923 r. wraz z gdyńskim wójtem Janem Radtkem witał najwyższe władze Polski: prezydenta Stanisława Wojciechowskiego, premiera Władysława Sikorskiego, prymasa Polski kardynała Edmunda Dalbora, marszałka Senatu Wojciecha Trąpczyńskiego, marszałka Sejmu Macieja Rataja i ministra wojny gen. Kazimierza Sosnkowskiego, którzy przyjechali na uroczyste oddanie do użytku Tymczasowego Portu Wojennego i Schroniska dla Rybaków w Gdyni.

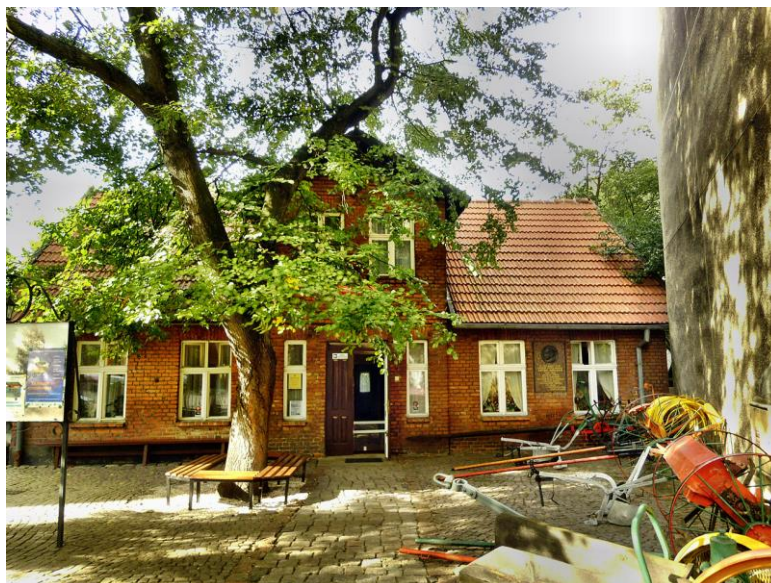
W czasie wizyty prezydenta w Gdyni, Abraham poważnie zaniemógł. Chory na raka żołądka, ostatnie tygodnie życia spędził w Gdyni w domu, zwanym odtąd Domkiem Abrahama. Otrzymał zapomogę pieniężną od prezydenta Wojciechowskiego. Zmarł w sobotę 23 czerwca 1923 r. Został uroczystie pochowany 27 czerwca 1923 r. na cmentarzu oksywskim, odprowadzany na miejsce wiecznego spoczynku przez ogromne rzesze ludzi z całego kraju, przy wtórze gwizdów parowozów i buczenia syren statków. Na jego grobie położono 1,5-tonowy głaz. W 1970 r. w jego domu otwarto Dział historyczny Muzeum Miasta Gdyni.

Antoni Abraham był samoukiem, reprezentantem literatury ludowej poświęconej zagadnieniom regionalnym (ukończył tylko jedną klasę pruskiej szkoły podstawowej). Pisał często pod pseudonimami „Antek znad Bałty-

ku”, „Antek spod kartuskich gór”, „Antek z pod pomnika starego Fryca”, „Antek z dużym różkiem” i podobnymi. Pozostawił po sobie przede wszystkim felietony i korespondencje, które w latach 1904–1914 ukazywały się pod tymi pseudonimami w „Gazecie Gdańskiej”. Były one pisane językiem prostym, obrazowym, nawiązywały do miejscowych podań, legend i anegdot Kaszubów.

Grób Antoniego Abrahama
na cmentarzu oksyńskim

Domek Abrahama

Po Antonim Abrahamie pozostało niewiele dokumentów i pamiątek (tabakiera i laska), ale pamięć o nim trwa od lat przedwojennych do dziś. W 1930 r. planowano w Gdyni postawienie mu pomnika. 28 czerwca 1936 r. wmurowano na Domku Abrahama tablicę pamiątkową z medalionową podobizną Abrahama. Równocześnie ukazała się jego pierwsza biografia, którą napisał Władysław Pniewski. Po wojnie imię A. Abrahama otrzymały liczne ulice, instytucje publiczne i szkoły, m.in. w Gdyni Obłuzu czy w Połczynie. Setną rocznicę jego urodzin uczczono pamiątkowym datownikiem pocztowym oraz publikacją kolejnego szkicu do biografii, który wkrótce wznowiono. Jego autor Tadeusz Bolduan przygotował też obszerniejszą biografię A. Abrahama, którą w dużym nakładzie (8 tys. egz.) wydano w 1989 r.

W 1985 r. jego podobizna „króla Kaszubów” znalazła się na medalu wybitym przez Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie z okazji 65. rocznicy zaślubin Polski z morzem. 1 września 1987 r. odsłonięto jego pomnik w Pucku przy ul. 1 Maja. Kolejny stanął 23 czerwca 2001 r. na Placu Kaszubskim w centrum Gdyni. Od 1994 r. gdyński oddział Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego przyznaje w ten dzień Srebrne Tabakiery Abrahama – medale za zasługi dla Kaszub. Ulice Abrahama są w większości miast, miasteczek i wsi na Kaszubach. W dniu 23 czerwca tego roku mija 102 lata od jego śmierci.

Antoni Abraham przewędrował całe Kaszuby od Helu po Wdzydze. Wszędzie namawiał Kaszubów do czucia się Polakami. Powtarzał wszędzie słowa innego kaszubskiego polskiego patrioty Hieronima Derdowskiego: *Nie ma Kaszëb bez Polonii, a bez Kaszëb Polści.*

Krzysztof Weiss

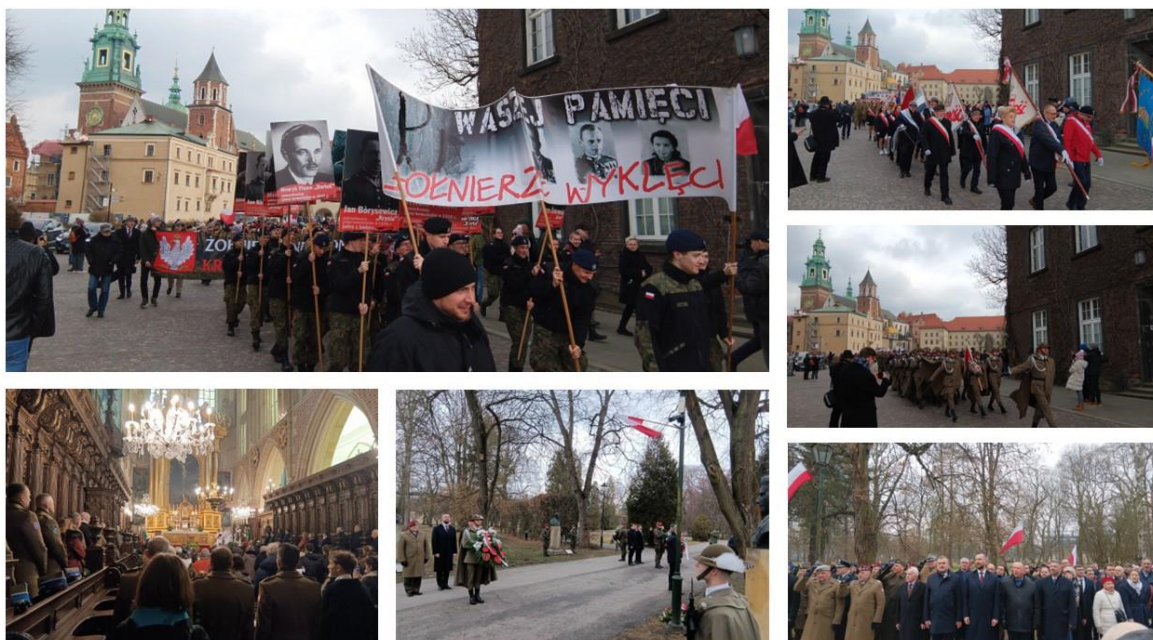
Bibliografia:

1. https://pl.wikipedia.org/wiki/Antoni_Abraham
2. Franciszek Fenikowski, *Oddech Wieków Sagi Srebrzystej Gdyni*, Wydawnictwo Morskie.1986.
3. Eugeniusz Gołąbek, *Wspomnienia kaszubskie i polskie*, Fundacja Kaszuby,2020.

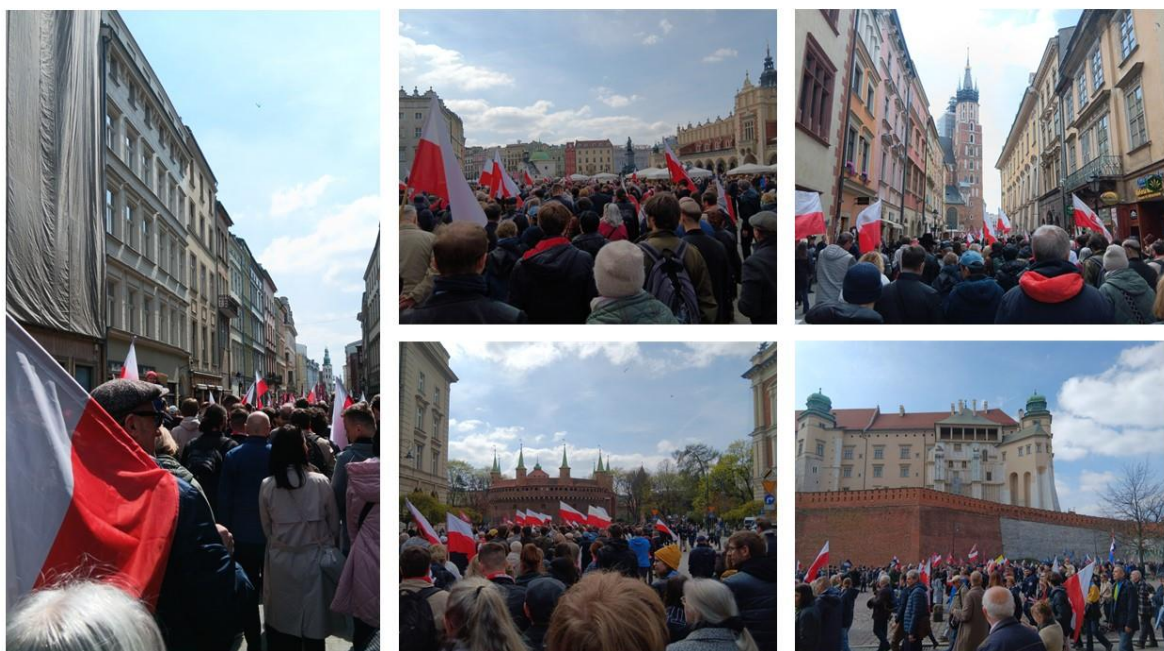
NADESŁANE PRZEZ CZYTELNIKÓW

Fotorelacja z wydarzeń w Polsce

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych – Kraków – 1 marca 2025 r.

Marsz z okazji 1000-lecia Królestwa Polskiego Kraków – Warszawa
12 kwietnia 2025 r.

Apel

Regionalnej Sekcji Nauki

Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ Solidarność w Katowicach
w sprawie wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
 z dnia 9 kwietnia 2025 roku

Z głębi Tysiącletniego Królestwa Korony Polskiej, pamięci o naszych przodkach
 z pomocą Boga i Maryi Królowej Polski, budujących Polskę i jej broniących,
 Regionalna Sekcja Nauki Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ Solidarność w Katowicach
 apeluje
 do Polaków oraz wzywa członków NSZZ Solidarność do udziału w obu turach
 wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
 przeciwstawiając się zagrożeniom utraty państwowości, suwerenności
 i bezpieczeństwa Polski oraz wolności jej obywateli.

Przewodniczący
 Regionalnej Sekcji Nauki
 Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ Solidarność w Katowicach

Andrzej Staniek
 Andrzej Staniek

Wybory w Niemczech

Wybory do niemieckiego Bundestagu odbyły się 23 lutego 2025 roku. Utworzenie rządu planuje się do Wielkanocy. Dla uzyskania większości potrzebne jest poparcie co najmniej 316 posłów.

partia	% głosów	miejsc	różnica wzgl. 2021 r.
SPD	16,4	120	-86
CDU/ CSU	28,6	164	+12
Zieloni	11,6	85	-33
AfD	20,8	152	+69
Die Linke	8,8	64	+25
FDP	4,3	0	-7,1%
SSW	0,2	1	±0

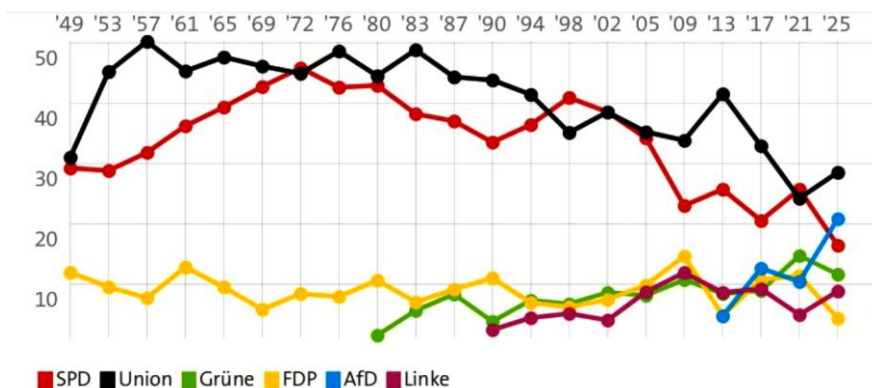
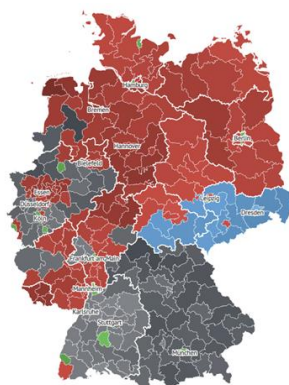

Tabela przedstawia wyniki wyborów do Bundestagu w 2025 roku. Zawiera ona procent głosów oddanych na poszczególne partie, uzyskaną liczbę miejsc w Bundestagu oraz zmianą tej liczby w porównaniu z wyborami w roku 2021. Rysunek ilustruje zmiany preferencji wyborczych w historii Republiki Federalnej Niemiec¹. Zjednoczenie Niemiec nastąpiło w 1990 roku.

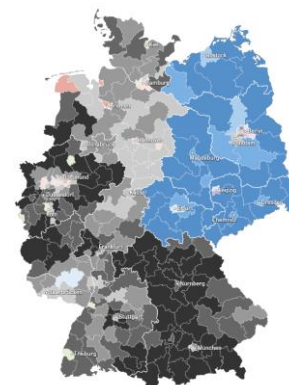
Zmianę preferencji wyborczych w przeciągu ostatnich wyborów przedstawia następujący rysunek.

Rok 2017

Rok 2021²

Rok 2025³

Rys. Mapa preferencji w poszczególnych okręgach wyborczych. Partia, która otrzymała najwięcej głosów, ustala kolor danego obszaru na mapie. Im więcej ona uzyskała głosów, tym ciemniejszy jest kolor.

Kolory: czarny – CDU/CSU, czerwony – SPD, niebieski – AfD, zielony – Zieloni.

Patrząc w szerszej historycznej perspektywie, w wyborach do Reichstagu w 1933 roku⁴ wygrała partia nazi-stowska (43,91% głosów), przeważając we wszystkich okręgach wyborczych za wyjątkiem Koblenzji-Tier i Kolonii-Achen, gdzie większość uzyskała partia Katolickie Centrum. Ponad 50% głosów naziści uzyskali w okręgach: Prusy Wschodnie, Pomorze, Frankfurt n. Odrą, Legnica, Wrocław, Chemniz-Zwickau, Hanower Wschodni oraz Schleswig-Holsztein.

Koalicja z m.in. antyimigracyjną partią AfD została wykluczona na mocy porozumienia pozostałych partii. Stosując wobec niej „zaporę ogniową” (Brandmauer), pokazano kryzys europejskiej przymiotnikowej demokracji liberalnej. Dla utworzenia koalicji, tworzący ją kandydat na kanclerza Friedrich Merz z CDU, odstąpił od obietnic wyborczych, m.in., że nie zreformuje tak zwanego hamulca zadłużenia – konstytucyjnie zapisanego

limitu długu. Za poparcie lewicowej partii Zielonych zgodził się na przekazanie 100 miliardów euro do istniejącego rządowego funduszu klimatycznego oraz na zapis w konstytucji, że neutralność klimatyczna musi zostać osiągnięta do 2045 roku. Dla porozumienia się z potencjalnymi partnerami koalicyjnymi, którzy chcą sprowadzać 500 000 migrantów rocznie, dać imigrantom spoza Niemiec prawo do głosowania i zapewnienia, że deportacje są tylko ostatecznością, Merz złagodził swoją twardą postawę w sprawie migracji. Czy to odstępstwo nie spowoduje dalszego wzrostu poparcia dla AfD?

Wojciech Pillich

Bibliografia:

- 1 <https://www.tagesschau.de/wahl/archiv/2025-02-23-BT-DE/index.shtml>
- 2 <https://interaktiv.tagesspiegel.de/lab/bundestagswahl-2021-karte-historische-ergebnisse-wahlkreise-gemeinden/>
- 3 <https://www.zeit.de/politik/deutschland/2025-02/bundestagswahl-2025-wahlergebnisse-wahlkreise-live>
- 4 https://en.wikipedia.org/wiki/March_1933_German_federal_election#/media/File:1933_German_federal_election_-_Charts.svg

Imigranci a wybory, ku rozwadze

Narasta podważający wewnętrzne bezpieczeństwo Europy kryzys emigracyjny, który bezpośrednio dotyka także nasz kraj. Zdziwienie budzą niezdecydowane i nieskuteczne działania mające przeciwdziałać nielegalnej imigracji, robiące wrażenie działań pozornych. Problem jest wspólny dla świata zachodniego, tak Europy, jak i Stanów Zjednoczonych. Możliwe więc jest, że także przyczyny masowej migracji są wspólne i jest realizowany globalny plan.

Na terenie Europy główną rolę w wywołaniu kryzysu mają Niemcy. W reakcji na problemy stwarzane przez imigrantów, kanclerz Angela Merkel już w 2006 roku na zjeździe partii CDU stwierdziła, że wcześniej zachwalany „Multikulturalizm wprowadził Niemcy w błąd, multikulturalizm zawiodł”¹. Powtarzała to także, już poprawnie, później: „Podejście multikulturowe zawiodło, całkowicie zawiodło!”². Nie oznaczało to jednak ograniczenia przyjmowania imigrantów, wręcz przeciwnie – w 2015 roku ogłosiła, że imigrantów „herzlich willkommen” (serdecznie witamy). Przeciwdziałanie nasilającym się trudnościom, „wzmocnieniu bezpieczeństwa wewnętrznego i zapewnieniu spójności naszego społeczeństwa” miała zapewnić „chrześcijańsko-demokratyczna alternatywa dla multikulturalizmu” – dzięki „planom integracji i dialogowi z Islamem”. W oświadczeniu podczas Federalnej Konferencji Prasowej w dniu 31 sierpnia 2015 r. kanclerz Merkel w odniesieniu do kryzysu uchodźczego ponadto stwierdziła: „Niemcy są silnym krajem (...) damy radę” (wir schaffen das)³. Okazuje się, że jednak nie dają rady, a tragicznymi skutkami podjętych decyzji postanowili dzielić się z innymi krajami bez ich akceptacji, szczególnie z Polską. Na sprzyjanie imigrantom w Unii Europejskiej wskazuje utrzymywanie się przepisów zezwalających na wjazd do UE bez jakiegokolwiek sprawdzania każdemu, kto ubiega się o azyl.

Poważne głosy wzywające do opamiętania są ignorowane. Na przykład podczas szczytu V4 na Węgrzech w 2015 roku, prezydent Andrzej Duda alarmował, że „Kryzys migracyjny to problem całej Unii Europejskiej, a nie poszczególnych państw (...) konieczne jest wypracowanie skutecznej polityki UE w tym zakresie, obejmującej ochronę granic zewnętrznych”⁴. Minęło 10 lat, kryzys ciągle narasta i już wyraźnie zmienia się mapa wyborcza w Niemczech, co przedstawiono w innym materiale tego numeru „Wiadomości KSN” („Wybory

w Niemczech”). Jakie są przyczyny podjęcia i podtrzymywania takiej polityki, destrukcyjnej dla państwowości poszczególnych krajów?

Na to pytanie może odpowiedzieć rozpoznanie podobnego zjawiska masowej migracji występującej w Stanach Zjednoczonych, głównie na ich granicy południowej ale także nasilające się na północnej granicy z Kanadą (w tym przemyt chińskich narkotyków).

Pogląd o planie destabilizacji państw narodowych zdają się potwierdzać informacje napływające ze Stanów Zjednoczonych. Obecna ekipa rządowa zmieniła migracyjną politykę ekipy poprzedniej na zdecydowane ograniczenie napływu nielegalnych imigrantów, łącznie z deportacją osób nielegalnie przybyłych do Stanów Zjednoczonych. Także docieka się tam przyczyn dotychczasowej nieskutecznej polityki ograniczenia liczby imigrantów.

Dla usprawnienia działania administracji rządowej, po wyborach w USA, został utworzony nowy Departament Efektywności Rządowej (DOGE). Skupia się on na poszukiwaniu możliwości oszczędności w wydatkach państwa, lecz odkrył on, że podczas administracji prezydenta Bidena miliony nielegalnych imigrantów mogły napływać do USA nie z powodu jej nieudolności, ale w wyniku celowego działania. Jak powiedział kierujący tym departamentem Elon Musk na spotkaniu 30 marca br. w Wisconsin: „Był to ogromny, szeroko zakrojony program mający na celu import jak największej liczby nielegalnych imigrantów, aby ostatecznie zmienić całą mapę wyborczą Stanów Zjednoczonych i pozbawić Amerykanów praw wyborczych, czyniąc je stale głosującym na Partię Demokratyczną *deep-blue* [niebieskim państwem – od koloru tej partii] w wyborach prezydenckich, jednopartyjnym państwem, którego [wyboru] nie już dałoby się uniknąć”⁵.

Dalej, badając Administrację Ubezpieczeń Społecznych, odkryto, że miliony nielegalnych imigrantów otrzymywało numery ubezpieczenia społecznego, wypłacano im wygórowane świadczenia, zapisywano do ubezpieczenia zdrowotnego (Medicaid) i rejestrowano do głosowania w wyborach, przy których w czternastu stanach nie trzeba podczas głosowania pokazywać żadnego dokumentu tożsamości⁶. Numery ubezpieczenia społecznego otrzymało rosnąco od 240 tys. w roku 2021 do 2,1 miliona w 2024 roku osób niebędących obywatelami.

Przykładowo, jak mówił Musk, miasto Nowy Jork zapewniało nielegalnym imigrantom zakwaterowanie w luksusowych hotelach, na które przeciętny Amerykanin nie mógłby sobie pozwolić. Dodatkowo otrzymywali pakiety powitalne i „karty debetowe o wartości 10 000 dolarów”. „Jeśli stworzysz ogromną finansową zachętę dla ludzi, aby przyjechali do Stanów Zjednoczonych nielegalnie, to właśnie to zrobią”. „To zdecydowanie największe oszustwo wyborcze w historii i gdyby nie zostało powstrzymane, odniosłoby sukces”. Demokraci mieliby „Izbę Reprezentantów, Senat, Prezydenturę” – twierdził Musk. „Zapełniliby Sąd Najwyższy”, a następnie „podwoiliby liczbę nielegalnych imigrantów. Tak jak w Kalifornii”⁷.

Oszustwo wyborcze jest okropne – ale ludzka tragedia, jaką powoduje [migracja], jest niezwykła – jak stwierdził na wymienionym spotkaniu przedsiębiorca Antonio Gracias, z zespołu DOGE. „To, czego nie rozumiecie, a Amerykanie powinni wiedzieć, to to, że handlarze ludźmi zarobili na tym od 13 do 15 miliardów dolarów. To pieniądze krążące po całym świecie, przewożące ludzi przez nasze granice dzięki takim zachętom”. „To ludzka tragedia – nie chodzi tylko o pieniądze, ale o ludzi i dzieci”, bo „w systemie giną setki tysięcy dzieci”.

Czym jest powodowana taka polityka Partii Demokratycznej? Wyrażany jest pogląd, że rządy sprawowało *Deep State* (Głębokie Państwo). Mówią to nie tylko republikanie, a w szczególności prezydent Trump. Według niego jest ono dobrze opisane w książce *Government Gangsters...*, byłego dyrektora FBI Kasha Petela⁸, którą Donald Trump skomentował następująco: „Genialny plan działania określający każdego skorumpowanego aktora, aby ostatecznie przywrócić naszym agencjom i departamentom pracę dla narodu amerykańskiego... wykorzystamy ten plan, aby pomógł nam odzyskać Białą Dom i usunąć tych gangsterów ze wszystkich rzą-

dów!”⁹. To, że *Deep State* jest prawdziwe przyznał także burmistrz Nowego Jorku Eric Adams, obecnie niezależny, były członek Partii Demokratycznej¹⁰.

Kto może wchodzić w skład *Deep State* może wskazywać to, kto dziękował prezydentowi Bidenowi po ukoń-

czeniu jego kadencji. W przedostatnim dniu swojej kadencji, 19 stycznia br. Joseph Biden, Prezydent Stanów Zjednoczonych, został członkiem Wielkiej Loży Masonów Stanu Karolina Południowa (na fotografii¹¹). Członkostwo przyznano w uznaniu jego wybitnych zasług i służby dla Stanach Zjednoczonych Ameryki, która to „służba odzwierciedla podstawowe wartości Najczcigodniejszej Wielkiej Loży Wolnych i Przyjętych Masonów Księcia Halla Stanu Karolina Południowa, w tym braterską miłość, pomoc i prawdę”¹², zaangażowanej m.in. w protesty Black Lives Matter. Członkostwo katolików w masonerii jest zabronione z powodu nie do pogodzenia doktryn katolickiej oraz masonerii („Deklaracja w sprawie stowarzyszeń masońskich”, 1983).

Kamuflowanie takich zależności może być bardzo złożone. Oto jak dla przykładu 11 stycznia br. nastąpiło przyznanie papieżowi Franciszkowi Prezydenckiego Medalu

Wolności z Wyróżnieniem, najwyższego cywilnego odznaczenia w Stanach Zjednoczonych, w uznaniu jego zaangażowania na rzecz pokoju, praw człowieka, troski o biednych i ochrony środowiska. W przesłaniu prezydent Biden pisze: „Papieżu Franciszku, Twoja pokora i Twoja łaska wykraczają poza słowa, a Twoja miłość do wszystkich jest niezmierzona. Jako Papież Ludu jesteś światłem wiary, nadziei i miłości, które jaśnieje jasno na całym świecie. Dzisiaj miałem zaszczyt przyznać Jego Świątobliwości Papieżowi Franciszkowi Prezydencki Medal Wolności z Wyróżnieniem”¹³. Był to drugi raz gdy Papież otrzymał Prezydencki Medal Wolności. 4 czerwca 2004 r. prezydent George W. Bush wręczył to odznaczenie papieżowi Janowi Pawłowi II podczas wizyty w Watykanie, w uznaniu jego nieustraszonego działania na rzecz pokoju i godności ludzkiej. Wtedy okoliczności były jednak całkowicie odmienne.

Tak więc z problemem migranckim mogą być powiązane plany masonerii, której celem jest podważenie światowego porządku społecznego i religijnego. Trudności etapu i zamiar opisanych działań, określił globalistyczny prezydent Macron, mówiąc: „Trudniej jest wymyślić wszystko na nowo, gdy nie wszystko zostało zniszczone”¹⁴. Można dopowiedzieć, że jeszcze nie wszystko. Powiedzenie jest bardzo bliskie ulubionemu cytatu Marksa: „Wszystko, co istnieje, zasługuje na zagładę”¹⁵.

Sprzysiężanie migracji jest więc jednym z zadań realizowanych przez globalistów. Funkcjonowanie organizacji globalistycznej – po jej opuszczeniu jako szef Global Risks Network WEF opisał profesor Thierry Malleret w thrillerze „Deaths at Davos”¹⁶, który w 2020 r. wydał „COVID-19: The Great Reset” napisaną wspólnie ze Schwabem, założycielem Światowego Forum Ekonomicznego (WEF). W 2004 roku Schwab utworzył program Young Global Leader Światowego Forum Ekonomicznego – szkołę światowych liderów. W programie uczestniczyło już około 1400 osób ze 120 krajów. Absolwentami tej szkoły są między innymi: była kanclerz Niemiec Angela Merkel, prezydent Francji Emmanuel Macron, Annalena Baerbock – niemiecki minister spraw zagranicznych, prezydent Rosji Putin, Pete Buttigieg – U.S. Secretary of Transportation (departamentu zajmującego się emigrantami w administracji prezydenta Bidena), były premier Kanady, Trudeau („ponad połowa jego gabinetu to tak naprawdę Młodzi Światowi Liderzy” – jak stwierdził Schwab)¹⁷. Sferę finansową mógłby reprezentować Rajiv Shah – prezydent Fundacji Rockefellera¹⁸. Działalność takich osób, osadzonych w instytucjach międzynarodowych i rządach, jest nastawiona na konsekwentną realizację planów globalistów, jako celu nadrzędnego.

Przedstawiono tutaj jedną z gałęzi wpływu na zmiany ustroju państw. Dla ograniczenia imigracji tak ważne są wybory osób świadomych zagrożeń, mających moralny kręgosłup. W naszym przypadku występuje realna groźba utraty bezpieczeństwa i państwowości Polski, a to tylko jedno z wielu obecnych zagrożeń. Istnieje pilna

potrzeba ujrzenia, poznania i rozważenia sytuacji oraz decyzji o działaniu, co zrobimy, w szacunku dla naszych przeszłych pokoleń, na rzecz utrzymania ciągłości Tysiąclecia Korony Królestwa Polskiego.

Wojciech Pillich

Bibliografia:

- 1 „Multikulti hat Deutschland in die Irre geführt, Multikulti ist gescheitert“. Rede Bundeskanzlerin Dr. Angela Mer-
kel, 20. Parteitag der CDU, 27. November 2006, s. 9. https://www.kas.de/documents/252038/253252/2006-11-27_parteitag_rede_merkel.pdf/cf70cbbd-5ff1-63c9-1f80-737ac533963e
- 2 "Der Ansatz für Multikulti ist gescheitert, absolut gescheitert!" Kanzlerin Angela Merkel auf dem Deutschland-tag der Jungen, Berlin, 16.10.2010. <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/integration-merkel-erklaert-multikulti-fuer-gescheitert-a-723532.html>
- 3 <https://www.youtube.com/watch?v=kDQki0MMFh4>
- 4 <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wizyty-zagraniczne/kryzys-imigracyjny-to-problem-ue-jako-calosci,2826>
- 5 <https://www.youtube.com/watch?v=vrVpkt9NmoI>
- 6 Prezydent Trump 25. marca br. podpisał rozporządzenie wykonawcze wymagające przy rejestracji wyborców dokumentu wydanego przez rząd, potwierdzającego obywatelstwo USA. <https://www.whitehouse.gov/fact-sheets/2025/03/fact-sheet-president-donald-j-trump-protects-the-integrity-of-american-elections/>
- 7 <https://www.lifesitenews.com/news/elon-musk-exposes-biden-plot-to-import-illegal-immigrants-to-turn-us-into-one-party-state/>
- 8 Petel K.: Government Gangsters: The Deep State, the Truth, and the Battle for Our Democracy. (Rządowi gangsterzy, Głębokie Państwo, prawda i walka o naszą demokrację). Post Hill Press, 2023.
- 9 <https://www.amazon.com/Government-Gangsters-State-Battle-Democracy/dp/1637588240>
- 10 <https://redstate.com/bobhoge/2025/04/04/its-real-brothernyc-mayor-eric-adams-details-the-reality-of-the-deep-state-n2187497>
- 11 <https://zenit.org/2025/01/25/joe-biden-formally-joins-freemasonry-the-day-before-leaving-the-presidency-of-the-united-states/>
- 12 Idem
- 13 <https://www.vaticannews.va/en/pope/news/2025-01/us-president-biden-pope-francis-presidential-medal-of-freedom.html>
- 14 „C'est plus dur de le réinventer quand tout n'a pas été détruit.", E Macron, CH de Vendôme 30 avril 2023.
<https://x.com/pmcouteaux/status/1905289396984660045>
- 15 Satanistyczne podwaliny marksizmu. <https://www.solidarnosc.org.pl/ksn/wp-content/uploads/2024/09/Wiadomosci-KSN-2024-7-8.pdf>
- 16 Malleret T.: Deaths at Davos. (Śmierci w Dawos). 2024. <https://blogs.timesofisrael.com/deaths-at-davos-by-thierry-malleret/>
- 17 <https://www.influencewatch.org/organization/young-global-leaders/>
- 18 https://www.younggloballeaders.org/community/?q=&status=&class_year=&sector=&region=a0Tb00000000DCLEA2#results

Więcej na:

preczzzielonymladem.pl

Wodospady Iguazú. Brazylia-Argentyna

Wodospady Iguazu pierwszy raz zobaczyłem na argentyńskim znaczku pocztowym, gdy byłem w szkole podstawowej. Od tego czasu moim marzeniem było zobaczyć ten cud natury z bliska. Znaczek, który został wydany w latach 1959-1964 przez Mennicę Narodową w serii *Bohaterowie Narodowi i Bogactwo II (Część II)*, zachowałem do dzisiaj.

Na granicy argentyńskiej prowincji Misiones i brazylijskiego stanu Paraná, rzeka Iguazu utworzyła wspaniałe wodospady. W okolicy Kurytyby są źródła rzeki Iguazu, która ma długość 1320 km. Po obu stronach granicy przyrodę chronią parki narodowe: argentyński założony w 1984 r. i brazylijski z 1986 r. Kampania na rzecz ochrony wodospadów zaczęła się w 1876 r.

Nazwa Iguazu w języku Indian Guaraní oznacza dużą wodę. Język guarani jest drugim językiem urzędowym w Paragwaju – pierwszym jest hiszpański. W XVII w. na terenie zamieszkałym głównie przez Guaranów, jezuici założyli 30 redukcji misyjnych, czyli samowystarczalnych gospodarstw zarządzanych przez hiszpańskich jezuitów za pomocą lokalnych wodzów. W tych osadach dzieci chodziły do szkoły, a mężczyźni i kobiety do pracy. Po traktacie madryckim w 1750 r. teren większości redukcji misyjnych przypadł Portugalii. Portugalczycy zlikwidowali redukcje, wypędzili jezuitów, a Indian traktowali jak niewolników.

Na wodospady Iguazu składa się 275 wodospadów, przy czym najwyższy ma 82 m wysokości. Wodospady utworzyły się na skałach bazaltowych o grubości 1000 m. Skały bazaltowe powstały, gdy po kolejnych erupcjach wulkanicznych lava zastygała. Wiek tych skał oznaczono na dolną kredę (ok. 137–127 mln lat). Czasem, podczas wielkiej suszy, wodospad zamiera. Ostatnio w latach 1934 i 1978.

Hydroelektrownia Itaipu i wodospady Iguazu były kolejnymi punktami naszej 16-dniowej wędrówki po Brazylii, którą rozpoczęliśmy w Rio de Janeiro.

W piękny wtorkowy poranek, po noclegu i śniadaniu w hotelu *Monalisa Palace* w brazylijskim mieście **Foz do Iguaçu**, wsiedliśmy do autokaru i po pół godzinie zatrzymaliśmy się przy olbrzymiej brazylijsko-paragwajskiej **hydroelektrowni Itaipu**. Hydroelektrownię zbudowano na rzece Parana, na granicy Brazylii i Paragwaju. Rzeka Parana ma długość 4880 km i uchodzi do Oceanu Atlantyckiego.

Poniżej: Fot. 1 – Park Robotników Itaipu założono w 1998 r. Dbą o niego zarząd hydroelektrowni.

Przy zaporze zobaczyliśmy *Park Robotników Itaipu*, gdzie rośnie ponad 1500 drzew. Każdy pracownik, który przepracował 15 lat w hydroelektrowni, sadzi drzewo, przy którym umieszcza się tablicę z imieniem i nazwiskiem pracownika, krótką informację o nim oraz nazwę posadzonego drzewa. Pracownicy są też honorowani z okazji jubileuszy pracy w hydroelektrowni. Władze Brazylii dbają o pracujących tam robotników.

Jakże inna sytuacja jest obecnie w naszym kraju, gdzie władze nie dbają o los pracowników. Władze w

Polsce, dobrze prosperujące państwowe przedsiębiorstwa stawiają w stan likwidacji lub poprzez fatalne decyzje personalne powodują, że pracownicy są zwalniani, przedsiębiorstwa przynoszą straty, a nawet doprowadzane są do upadłości. Powoduje to bardzo trudną sytuację ekonomiczną pracowników i ich rodzin.

Zatrzymaliśmy się przy Centrum Obsługi Zwiedzających, gdzie założono Park Gości. Pierwsze drzewko w tym Parku zasadził 23.10.1991r. ówczesny kanclerz Niemiec Helmut Kohl.

Zwiedzanie tej drugiej co do wielkości hydroelektrowni na świecie, zbudowanej w latach 1975-1984, zaczęliśmy od obejrzenia filmu. Zapora ma wysokość 196 m i długość 7235 m. Rury w zaporze, doprowadzające wodę do generatorów, mają średnicę 10 m. W elektrowni zainstalowano 20 generatorów po 700 MW każdy. 10 generatorów pracuje z częstotliwością 50 Hz, wytwarzając prąd dla Paragwaju, zaś pozostałe 10 – prąd 60 Hz dla Brazylii. W 2023 roku około 10% dostaw energii elektrycznej do Brazylii i 88% dostaw energii elektrycznej do Paragwaju pochodziło z hydroelektrowni Itaipu.

Po zwiedzeniu elektrowni przejechaliśmy autokarem przez koronę zapory. W kierunku północnym rozpościera się wielkie jezioro zaporowe Itaipu o powierzchni 1350 km². Woda jeziora zalała wodospady Guaíra, które były największymi wodospadami na świecie pod względem przepływu wody. W kierunku południowym od zapory spoglądamy na wąwóz rzeki Parana.

Po godzinie dojechaliśmy do **Parku Ptaków w Foz do Iguaçu**. Park, założony w 1994 r., zajmuje powierzchnię 16 ha pierwotnego lasu, a żyje w nim 1500 ptaków, gadów i ssaków. Wszystkie zwierzęta są opisane na tabliczkach zawierających nazwę zwierzęcia i obszar występowania. Przechadzając się po parku, widzieliśmy różnokolorowe, a nawet czarne papugi pochodzące z Ameryki Południowej, Ameryki Środkowej, Azji i Afryki. Papugi, jak wiemy, potrafią naśladować ludzką mowę. Aby to sprawdzić, podszedłem do jednej dużej papugi, ary zielonoskrzydłej (*Ara chloropterus*), i zapytałem, jak się nazywa. Odpowiedziała: „ara, ara”.

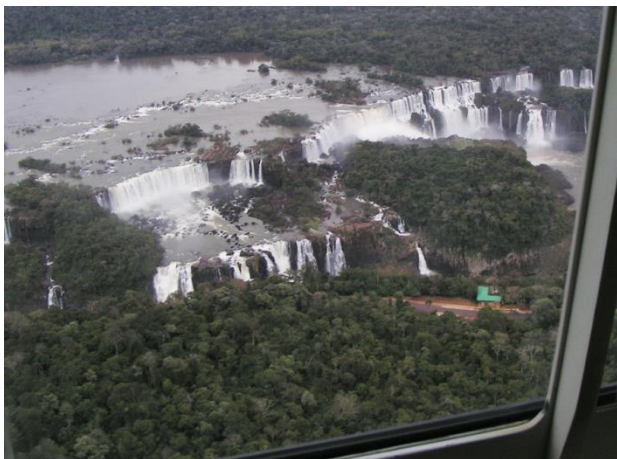
Fot. 2. Park ptaków. Foz do Iguaçu. Papugi, *Ara ararauna*.

Fot. 3. Tukan wielki, *Ramphastos toco*.

Po ziemi skakał kardynałek czubaty z czerwoną głową i czerwonym krawatem. Spód ciała miał biały, a wierzch stalowoczarny. Rudosterka zielonolica stała na jednej nodze na gałęzi, a w pazurach drugiej nogi trzymała jabłko, które jadła. W stawie pływały ptaki wodne, na jednej nodze stały różowe flamingi, wśród zeschniętych liści maskował się kusacz rdzawoskrzydły, w zaciszu wśród liści drzemał grdacz czarnoczelny z czerwonym podgardlem, a obok czubacz gołolicy z żółtym dziobem. Na brzegu oczka wodnego dwa żółwie spoglądały na złote rybki, żuraw dostojnie przechadzał się w pobliżu, a w terrarium leżała zwinięta w kłębek anakonda. Park Ptaków dostarczył nam wielu niezapomnianych wrażeń.

A czekały nas jeszcze większe emocje, gdy wsiedliśmy do helikoptera, aby zobaczyć słynne wodospady Iguaazu z lotu ptaka. W helikopterze zabrania się palenia tytoniu, przynoszenia puszek i butelek z napojami oraz korzystania z telefonów komórkowych. Helikopter należący do przedsiębiorstwa Helisul leciał wzdłuż rzeki Iguaazu otoczonej tropikalnym lasem, w stronę widocznego wielkiego słupa wodnej mgły nad wodospadami. Przez okna widzieliśmy wodospady po obu stronach granicy. Mają one 2 km szerokości. Przelecieliśmy *над Gardzielą diabła*, która jest rozpadliną w kształcie litery U o wysokości 82 m, szerokości 150 m i długości 700 m. Z góry spoglądaliśmy na mosty, które pozwalają podejść do krawędzi wodospadu, oraz na łodzie, z których turyści oglądają wodospady od dołu. Pilot krążył nad wodospadami tak, aby turyści siedzący po prawej i lewej stronie nic nie utracili ze wspaniałych widoków. Po 10 minutach lotu wróciliśmy na lądowisko helikopterów.

Fot. 4. Widok na wodospady Iguaazu z okna helikoptera.

Fot. 5. Widok z helikoptera na rzekę i wodospady Iguaazu.

Fot. 6. Gardziel diabła na rzece Iguaazu.

Fot. 7. Most, po którym podeszliśmy na krawędź Gardzieli diabła.

Następnie zwiedziliśmy wodospady po brazylijskiej stronie. Ścieżki i pomosty poprowadziły nas na interesujące punkty widokowe. Musieliśmy jednak uważać na szopy, które przyzwyczały się do turystów. Przeczytaliśmy ostrzeżenia, aby nie karmić tych zwierząt. Kto nie posłucha, może poczuć na sobie ostre pazury szopa, albo stracić torebkę lub plecak, bo szopy uważnie patrzą, skąd ktoś wyciągnął jedzenie.

Fot. 8. Szop.

Fot. 9. Kapibara wielka.

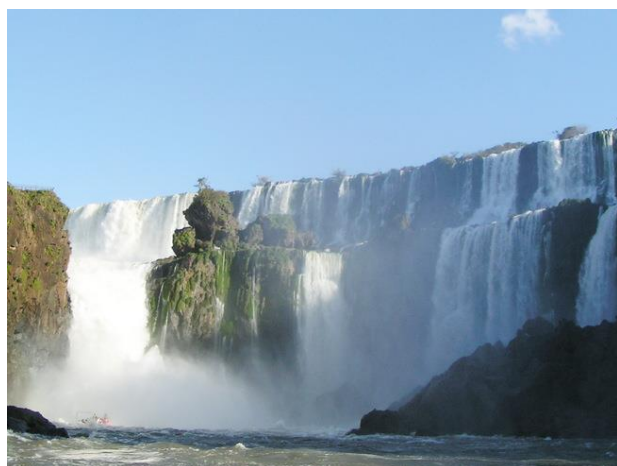
Następnego dnia zwiedziliśmy wodospady po stronie argentyńskiej. Z parkingu kolejka zawiozła nas do stacji *Cataratas*, gdzie żerowały kapibary wielkie, największe obecnie żyjące gryzonie. Mają one długość do 130 cm, masę do 65 kg i są roślinożerne. Ponieważ kapibary większość czasu spędzają w wodzie, więc papież zakwalifikował je do ryb. Dlatego Indianie jedzą mięso kapibar w czasie postu.

Fot. 10. Chmura nad *Gardzielą diabła*.

Fot. 11. W wielu miejscach widzieliśmy tęczę.

Fot. 12. Z lewej strony widać łódź motorową, taką samą jak nasza.

Fot. 13. Foz do Iguaçu.
Kościół Matki Bożej Nieustającej Pomocy.

Następnie poszliśmy 1100 m przez pomosty do krawędzi ***Gardzieli diabła***, nad którą wznosił się duży słup mgły. Spoglądając z pomostu, zobaczyliśmy w dole tęczę. To miejsce czasem zalewa woda, gdy rzeka gwał-

townie wzbierze. Wróciliśmy do stacji *Cataratas* i poszliśmy do przystani łodzi motorowych. Ubrani w płaszcze przeciwdeszczowe oraz wyposażeni w kapoki, popłynęliśmy pod wodospady. Otaczały nas strome skały, z których ściekały wąskie strumyki wody. Kierujący łodzią podpłynął na bezpieczną odległość do kipieli. W 2011 r. łódź podpłynęła zbyt blisko wodospadu. Gigantyczny strumień wody zalał łódź, łódź uderzyła o skały i się przewróciła. 8 osób udało się uratować, ale dwóch Amerykanów zginęło. Blisko wodospadu huk spadającej wody zagłuszał słowa, a nas spowijała chmura drobnych kropelek

Nadszedł czas, aby opuścić to niesamowite miejsce. Jeszcze ostatnie pamiątkowe zdjęcia z wodospadami w tle i wróciliśmy do Foz do Iguaçu. Dzień zakończyliśmy Mszą św., oglądnięciem spektaklu *Rafain Churrascaria show* (był to koncert i pokaz tańców latynoamerykańskich) oraz kolacją.

Niezwykłe wodospady Iguazu pojawiły się w 27 programach telewizyjnych i filmach. Tu też kręcono film „Misja”, który zdobył Oscara.

Tekst i zdjęcia: Antoni Winiarski

*Materiał z pielgrzymki katowickiego KIK do Brazylii w 2007 r.
<https://www.kik.katowice.opoka.org.pl/old/piebraz.html>*

WYBRANE WYDARZENIA

marzec – kwiecień 2025

Ewa Sobieszczańska

---

1 marca. Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”, święto poświęcone upamiętnieniu żołnierzy antykomunistycznego i niepodległościowego podziemia Polski. W uroczystościach na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie Prezydent RP Andrzej Duda oddał hołd bohaterom antykomunistycznego podziemia, którzy po II wojnie światowej w obronie niepodległego bytu Państwa Polskiego, przeciwstawili się sowieckiej agresji i narzuconemu siłą reżimowi komunistycznemu.

W wystąpieniu Prezydent odniósł się również do bieżącej sytuacji politycznej. Zaapelował, by nie myśleć, że nie ma tych, „którym niewygodne jest istnienie wolnej, suwerennej, niepodległej Polski. Tych, którzy chcieliby władać tą ziemią; którzy chcieliby na niej położyć swoją brudną łapę; którzy chcieliby czerpać z jej zasobów i wysysać krew z naszego narodu, tak jak już to było wiele razy w naszej historii”.

www.pap.pl/aktualnosci/prezydent-duda-szczatki-zolnierzy-wykletych-spoczywaly-w-bezimiennych-dolach-zatrzec-0

Pięcioro sędziów Sądu Okręgowego w Warszawie złożyło pozew do sądu pracy. To reakcja na odsunięcie ich od orzekania w sprawach karnych i przeniesienie do specjalnie utworzonej sekcji.

W ocenie sędziów działania podjęte wobec nich stanowią rażące naruszenie obowiązującego porządku prawnego i mają charakter polityczny — zostali powołani przez prezydenta RP po 2017 roku. W sprawach karnych będą orzekać sędziowie delegowani.

W piątek 28 lutego rozpoczął się karnawał w Rio de Janeiro, zakończy się we wtorek 4 marca, przed Środą Popielcową.

2 marca. Pożegnalna wizyta Prezydenta RP Andrzeja Dudy i Agaty Kornhauser-Dudy w Stanach Zjednoczonych. Dwa zasadnicze cele tej wizyty to spotkanie z amerykańską Polonią w Chicago i wizyta w Nowym Jorku związana ze specjalną sesją Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych, na której Prezydent wystąpi z pożegnalnym przemówieniem po dziesięciu latach reprezentowania Polski na tym forum. Wizyta Andrzeja Dudy zakończy się 5 marca.

www.prezydent.pl/aktualnosci/wypowiedzi-prezydenta-rp/wystapienia/wystapienie-prezydenta-rp-alprzed-zgromadzeniem-ogolnz,98112

W Londynie odbył się specjalny szczyt NATO poświęcony sytuacji związanej z wojną na Ukrainie i obronności Europy, zorganizowany przez premiera Wielkiej Brytanii Keira Starmera. W spotkaniu uczestniczyli przywódcy kilkunastu krajów, w tym sekretarz generalny NATO Mark Rutte, premier Kanady Justin Trudeau, a także szefowa Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen i prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski. Polskę reprezentował premier Donald Tusk. Przywódcy uzgodnili, że Kijów potrzebuje silnej pozycji przed negocjacjami z Rosją, a Europa potrzebuje wsparcia USA.

4 marca. Upadł kolejny zakład na Podkarpaciu — stolarski ASPROD, 150 osób straciło pracę.

5 marca. Ksiądz Michał Olszewski poinformował na Facebooku o zakończeniu działalności Fundacji Profeto: „z uwagi na zajęcie przez organy ścigania naszych kont bankowych, co skutkuje brakiem materialnych środków potrzebnych do dalszej działalności — po kilkunastu latach pięknej i owocnej pracy”. Konta bankowe Fundacji Profeto zostały zajęte, po przeprowadzonej przez resort kontroli dysponowania środkami z Funduszu przez poprzednie kierownictwo Ministerstwa Sprawiedliwości. Za nienależną uznano dotację dla Fundacji Profeto na budowę w Wilanowie nowoczesnego obiektu, który miał zapewnić szerokie wsparcie działań opiekuńczych i terapeutycznych, szczególnie skierowanych do osób z niepełnosprawnościami oraz dzieci i młodzieży — skrzywdzonych w wyniku różnych przestępstw. Prace budowlane zostały przerwane.

6 marca. Sejm zdecydował o uchynieniu immunitetu:

- Mariuszowi Błaszczakowi, przewodniczącemu klubu parlamentarnego PiS, byłemu ministrowi obrony narodowej za „ujawnienie” w 2023 r. archiwalnych planów obrony Polski na linii Wisły;
- Jarosławowi Kaczyńskiemu, prezesowi PiS. Wniosek o pociągnięcie J. Kaczyńskiego do odpowiedzialności złożył obecny europoseł Krzysztof Brejza jako oskarżyciel prywatny za wypowiedź J. Kaczyńskiego przed komisją śledczą ds. Pegasusa.

Sejm wyraził zgodę na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie posła PiS Dariusza Mateckiego, w związku ze śledztwem ws. Funduszu Sprawiedliwości, a także z zatrudnieniem w Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie. Dzień wcześniej D. Matecki zrzekł się immunitetu poselskiego.

Zamieszanie w instytucie badawczym Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Lotnictwa, związane z wyborem nowego dyrektora Instytutu. Dotychczasowemu dyrektorowi placówki Pawłowi Stężyckiemu kadencja skończyła się 28 lutego 2025 r.

<https://space24.pl/przemysl/sektor-krajowy/zamieszanie-w-instytucie-lotnictwa-dyrektor-rezygnuje-po-kilku-dniach>

"Nie dla likwidacji kopalni Bielszowice" - pod takim hasłem demonstrują dziś górnicy z tego zakładu. Swoją protest zorganizowali w Katowicach, bo tam jest siedziba Ministerstwa Przemysłu. fot. Protest górników w Katowicach /Jacek Skóra /RMF FM
www.rmfm.pl/regiony/slaskie/news-gornicy-wyszli-na-ulice-katowic-slychac-bylo-petardy-i-syren,nld,7925564

7 marca. Trzech funkcjonariuszy Żandarmerii Wojskowej dokonało przeszukania w mieszkaniu dziennikarki i reżyserki Ewy Stankiewicz, zajmującej się przez lata sprawą katastrofy smoleńskiej oraz jej męża Glenna Jørgensa, byłego członka podkomisji smoleńskiej Antoniego Macierewicza. Sześciu kolejnych przeszukiwało mieszkania w dwóch innych lokalizacjach. Na polecenie Prokuratury Krajowej mundurowi szukali części Tupolewa, które, zdaniem PK, komisja Macierewicza wypożyczyła w 2016 roku do badań przyczyn katastrofy.

10 marca. Prezydent Andrzej Duda podpisał nowelizację przepisów związanych z przystąpieniem Polski do Prokuratury Europejskiej (EPPO). Prokuratura Europejska zwalcza nadużycia finansowe przeciwko Unii Europejskiej. www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/prezydent-podpisal-ustawe-umozliwiajaca-funkcjonowanie-prokuratury-europejskiej

15 marca. Z powodu zawału serca zmarła Barbara Skrzypek, wieloletnia współpracownica prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego. Pełniła funkcję szefowej Kancelarii oraz Dyrektora Biura Prezydiального PiS. Trzy dni przed śmiercią była przesłuchiwana w charakterze świadka w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie w sprawie

tw. „dwóch wież”, co mogło przyczynić się do jej śmierci. Prowadząca przesłuchanie prokurator Ewa Wrzosek nie dopuściła do udziału w przesłuchaniu pełnomocnika Barbary Skrzypek, który stawiał się wraz z nią w prokuraturze, mimo złożenia przez nią takiego wniosku uzasadnianego złym stanem zdrowia i obecnością dwóch pełnomocników pokrzywdzonego. Przesłuchiwana była przez prokuratora i pełnomocników około 5 godzin.
dorzeczy.pl/kraj/704382/smierc-barbary-skrzypek-w-jej-zeznaniach-nie-ma-sensacji.html
www.gov.pl/web/po-warszawa/publikacja-protokolu-przesluchania-swiadka-barbary-skrzypek

18 marca. Ryszard Cyba, zabójca działacza PiS Marka Rosiaka, na podstawie postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi z 25 lutego br. o zawieszeniu wykonania kary wyszedł z więzienia. Cyba został skazany w 2011 roku na dożywocie z możliwością wyjścia na wolność po 30 latach (miał wtedy 63 lata) – wyszedł z więzienia po 15 latach. Sędzia uznała, że skazany cierpi na zaburzenia psychiczne, "które nie rokują wyleczenia, a nawet poprawy". Oficjalnie nikt nie udzielił racjonalnej odpowiedzi na pytanie, dlaczego groźny bandyta opuścił więzienie. Kilka dni później, kiedy Cyba cieszył się wolnością w otwartym zakładzie opiekuńczym dla bezrobotnych, groził współmieszkańcom niebezpiecznym narzędziem. Dopiero wówczas mordercę umieszczono w oddziale zamkniętym szpitala psychiatrycznego. Minister Adam Bodnar przyznał, że w tej sprawie było wiele błędów i to na poziomie funkcjonowania różnych instytucji, koordynacji działań i na poziomie komunikacyjnym. Sprawa jest analizowana i będą wyciągnięte konsekwencje.

Izraelskie wojsko wznowiło we wtorek rano ataki lotnicze na dużą skalę w Strefie Gazy po prawie dwumiesięcznym zawieszeniu broni, ponieważ Hamas nie uwolnił wszystkich zakładników. Palestyńskie źródła donoszą o ponad 200 ofiarach śmiertelnych, w tym dzieciach.

19 marca. Od rana trwa przeszukanie w domu małopolskiego samorządowca i działacza Solidarności Ryszarda Majdzika. Przeszukanie związane jest ze zdjęciami z bronią, jakie Majdzik publikował w internecie.
wpolityce.pl/polityka/724251-przeszukanie-w-mieszkaniu-ryszarda-majdzika

26 marca. W ostatnich tygodniach media informowały o problemach posła na Sejm, wiceministra spraw zagranicznych Andrzeja Szejny z alkoholem oraz o prokuratorskim postępowaniu w sprawie nieprawidłowości przy rozliczaniu tzw. kilometrówek, czyli rozliczaniu wyjazdów prywatnym samochodem w celach służbowych. W związku z aferą i prowadzonym postępowaniem prokuratorskim, A. Szejna został wysłany na urlop wypoczynkowy, którego długość — jak podkreśla MSZ — uzależniona jest od wyjaśnienia sprawy.

31 marca. Minister Sprawiedliwości Adam Bodnar wezwał osiem podmiotów, w tym m.in. Fundację Profeto czy Stowarzyszenie Fidei Defensor do zwrotu środków nienależnie, zdaniem kontrolujących, pobranych dotacji w ramach Funduszu Sprawiedliwości, łącznie ok. 90 mln zł. Fundacja Profeto ma zwrócić pobrane środki na budowę obiektu na Wilanowie dla ofiar przestępstw - 66 mln 87 tys. 467 zł; Stowarzyszenie Fidei Defensor ma zwrócić 3 mln 802 tys. 665 zł. (Stowarzyszenie Fidei Defensor realizuje projekty w obszarze pomocy prawnej pro bono, a także w zakresie niesienia pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz przedsięwzięcia związane z zapobieganiem przestępczości.)

www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/fundusz-sprawiedliwosci-8-podmiotow-wezwanych-do-zwrotu-dotacji---laczenie-90-mln-zl

Marine Le Pen była przewodniczącą partii Zjednoczenie Narodowe (RN) i ośmiu francuskich europosłów zostało uznanych za winnych sprzeniewierzenia środków publicznych. W sprawie chodzi o fikcyjne zatrudnianie asystentów w Parlamencie Europejskim — poinformowały francuskie media. Paryski sąd orzekł jednocześnie pięcioletni zakaz udziału w wyborach dla liderki skrajnej prawicy, co oznacza, że nie weźmie ona udziału w wyborach prezydenckich w 2027 r.

klubjagiellonski.pl/2025/04/02/wyrok-na-marine-le-pen-skazani-powinni-moc-startowac-w-wyborach/

1 kwietnia. Potężna burza uderzyła w greckie wyspy Paros i Mykonos powodując rozległe powodzie. Władze zamknęły szkoły i ograniczyły ruch jedynie do pojazdów ratunkowych.

2 kwietnia. 20. rocznica śmierci św. Jana Pawła II.

2 kwietnia 2005 roku, o godzinie 21.37 odszedł Jan Paweł II, wielki Papież i Polak. Jego pontyfikat trwał ponad 26 lat.

Jan Paweł II został kanonizowany 27 kwietnia 2014 roku.

Obchody 20. rocznicy śmierci odbywają się w całej Polsce. Wydarzenia obejmują koncerty, czuwania modlitewne i konferencje, które stanowią refleksję nad Jego dziedzictwem.

tvrepublika.pl/Swiat/2-kwietnia-2005-roku-o-godz-2137-swiat-wstrzymal-oddech/185665

wiadomosci.wp.pl/20-rocznica-smierci-jana-pawla-ii-poruszajace-nagrania-z-2005-roku-7141742285240449v

Fundacja Pro-Prawo do Życia ujawniła, że szpitalu w Oleśnicy dokonano zabójstwa 9-miesięcznego Felka wykonując mu zastrzyk w serce z chlorku potasu. Zrobiono to, pomimo

że w innym szpitalu matce chłopca proponowano cesarskie cięcie w znieczuleniu ogólnym oraz zapewniano specjalistyczną pomoc po porodzie. Niestety, za namową organizacji aborcyjnej, mama Felka pojechała do szpitala w Oleśnicy. Tam wicedyrektor szpitala Gizela Jagielska wstrzyknęła Felkowi truciznę do serca. — Prokuratura Rejonowa w Oleśnicy wszczęła śledztwo w sprawie zabicia Felka.

Jedyny polski statek badawczy zdolny do prowadzenia ekspedycji w Arktyce, żaglowiec „Oceania”, dziś znów w kryzysie. W październiku 2024 r. groziło zezłomowanie „Oceanii” przez brak dotacji.

Ministerstwo przyznało ostatecznie 24 mln zł na trzyletnie utrzymanie „Oceanii”, ale to mniej niż wnioskowano. Załoga, która pod koniec stycznia otrzymała wypowiedzenia i propozycję współpracy na zasadach samozatrudnienia, nie zaakceptowała nowych warunków. Część z nich już znalazła nowe miejsca pracy.

wbijamzpile.pl/zaglowiec-uratowany-jesienia-dzis-znow-w-kryzysie-oceania-nie-wyplynela/

3 kwietnia. Dzięki staraniom mecenasa dr Krzysztofa Wąsowskiego i nagłośnieniu sprawy przez niezależne media Anna W., była urzędniczka w Kancelarii Premiera Mateusza Morawieckiego, która od stycznia przebywała w areszcie śledczym, opuści placówkę. Prokuratura Krajowa zdecydowała o zmianie środka zapobiegawczego wobec urzędniczki, ze względu na stan zdrowia małoletniego syna, który wymaga opieki obydwójga rodziców. Prokurator zastosował wobec podejrzanej środka zapobiegawcze o charakterze wolnościowym w postaci poręczenia majątkowego w wysokości 400.000 zł, dozoru Policji połączonego z zakazem kontaktu z uczestnikami postępowania oraz zakazu opuszczania kraju.

4 kwietnia. Rzecznik dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości postawił zarzuty dyscyplinarne sędziom – członkom Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej po nowelizacji z grudnia 2017 r. Postępowanie dyscyplinarne zostało wszczęte na skutek zawiadomienia złożonego 18 marca 2024 r. przez Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”. Wśród sędziów objętych postępowaniem są obecna Przewodnicząca KRS Dagmara Pawełczyk-Woicka, a także Wiceprzewodniczący KRS Rafał Puchalski i Stanisław Zdun.

www.prawo.pl/prawnicy-sady/zarzuty-dyscyplinarne-w-sprawie-sedziowczlonkow-krs,526136.html

Minister Sprawiedliwości Adam Bodnar odwołał sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie Przemysława Radzika z funkcji Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych.

Krajowa Rada Sądownicza w podjętym (11 kwietnia br.) stanowisku wskazuje, że Minister Sprawiedliwości nie ma uprawnień do odwołania rzeczników dyscyplinarnych, chronionych zasadą kadencyjności, a obowiązujące przepisy stanowią „celowy zabieg ustawodawcy, zabezpieczający w ten sposób władzę sądowniczą przed nieuzasadnionym, arbitralnym wpływem władzy wykonawczej – politycznej, wpływem naruszającym niezawisłość sędziowską”.

www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/kraj/artykuly/9775850,krs-minister-sprawiedliwosci-nie-mial-prawa-odwolac-sedziego-radzika.html

Pierwszy lot kosmiczny do regionów polarnych Ziemi z czteroosobową załogą zakończył się sukcesem. Dragon firmy SpaceX Elona Muska po prawie czterech dniach lotu wrócił na Ziemię.

i.pl/pierwszy-zalagowy-lot-kosmiczny-do-regionow-polarnych-ziemi-zakonczone-sukcesem-dragon-firmy-spacex-elona-muska-wrocil-na-ziemie-wideo/ar/c1p2-27439457

5 kwietnia. Amerykanie wkroczyli w nową erę handlową. W życie weszły aż 10-procentowe cła na niemal wszystkie towary sprowadzane do Stanów Zjednoczonych z prawie każdego zakątka globu. Prezydent USA Donald Trump wydał decyzję, która ma być początkiem szeroko zakrojonych zmian w polityce handlowej.

11 kwietnia. PKW zarejestrowała 13 kandydatów na Prezydenta RP:

- Sławomira Mentzena (l. 38, poseł na Sejm, Konfederacja Wolność i Niepodległość)
- Grzegorza Brauna (l. 58, poseł do Parlamentu Europejskiego, Konfederacja Korony Polskiej)
- Rafała Trzaskowskiego (l. 53, prezydent Warszawy, popierany przez Koalicję Obywatelską)
- Artura Bartoszewicza (l. 51, ekonomista, wykładowca akademicki)
- Karola Nawrockiego (l. 42, prezes IPN, popierany przez Prawo i Sprawiedliwość)
- Adama Zandberga (l. 45, poseł, partia Razem)
- Szymona Hołownię (l. 48, marszałek Sejmu, Polska 2050 Szymona Hołowni)
- Marka Wocha, (l. 46, Bezpartyjni Samorządowcy - Łączy nas Polska)
- Joannę Senyszyn, (l. 76, była posłanka SLD, obecnie bezpartyjna)
- Magdalenę Biejat, (l. 43, wicemarszałek Senatu, Lewica, obecnie bezpartyjna)
- Marka Jakubiaka (l. 66, poseł, prezes partii Federacja dla Rzeczypospolitej)
- Macieja Maciaka, (l. 54, przedsiębiorca, dziennikarz, lider Ruchu Dobrobytu i Pokoju)
- Krzysztofa Jakuba Stanowskiego (l.42, dziennikarz, założyciel kanału Zero)

Niespodziewanie odbyły się dwie debaty prezydenckie w Końskich. Początkowo debatę prezydencką tylko z Karolem Nawrockim, w hali sportowej w Końskich o godz. 20.00, zaproponował Rafał Trzaskowski, który zapowiedział, że nie weźmie udziału w debacie TV Republika, która odbędzie się 14 kwietnia. Debata R. Trzaskowskiego miała być transmitowana przez TVP, TVN i Polsat. Sztab K. Nawrockiego zgodził się na propozycję debaty, z jednym warunkiem – w debacie muszą wziąć udział telewizje konserwatywne, m.in. Republika i wPolsce24. Na to nie zgodził się sztab R. Trzaskowskiego. Ponieważ do porozumienia sztabów nie doszło, TV Republika, wPolsce24 i TV Trwam zorganizowały własną godzinną debatę prezydencką, na rynku w Końskich, zapraszając na godz.18.50 wszystkich kandydatów. Wzięli w niej udział: Karol Nawrocki, Szymon Hołownia, Marek Jakubiak, Krzysztof Stanowski i Joanna Senyszyn

dorzeczy.pl/kraj/714291/debata-tv-republika-w-konskich-nawrocki-holownia-stanowski-jakubiak.html

Po godz. 18.00 Rafał Trzaskowski napisał w mediach społecznościowych, że przez szacunek dla wyborców i pozostałych kandydatów trzeba rozszerzyć debatę organizowaną przez jego komitet wyborczy. Po skończeniu debaty na rynku miejskim organizatorzy i kandydaci przeszli do hali sportowej. Przy wejściu doszło do przepychanek, które na żywo transmitowały telewizje. K. Nawrocki powiedział dziennikarzom, że do hali nie chciano wpuścić członków jego sztabu. M. Jakubiak, wchodząc na debatę, mówił, że nie dostał żadnego zaproszenia, tylko sam się wprosił dodając, że taki standard jest skandalem. Ostatecznie w drugiej debacie wystąpiło ośmioro kandydatów: wszyscy, którzy brali udział w debacie na rynku miejskim oraz Rafał Trzaskowski, Magdalena Biejat i Maciej Maciak. Drugą debatę transmitowała również TV Republika, TVP udostępniła sygnał bezpłatnie. Na debacie nie pojawili się Sławomir Mentzen oraz Adrian Zandberg – za niepoważne uznali za proszenie na niecałe 2 godziny przed debatą. biznesalert.pl/druga-debata-w-konskich-na-antenie-tvp-w-likwidacji-tvn-i-polsatu-m-in-trzaskowski-nawrocki-holownia-biejat-jakubiak-nie-bylo-m-in-mentzena/

13 kwietnia. W **Niedzielę Palmową** rosyjskie pociski balistyczne uderzyły w Sumy, zabijając 35 i raniąc 125 osób, w tym dzieci. Był to jeden z najtragiczniejszych w skutkach ataków na ukraińskie miasto od początku pełnoskalowej agresji i kolejny w ciągu tygodnia po zbrodniczym uderzeniu na Krzywy Róg.

www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2025-04-15/zbrodnicze-rosyjskie-ataki-na-sumy-1147-dzien-wojny

14 kwietnia. W TV Republika o godz. 20.00 rozpoczęła się 3-godzinna debata wyborcza. Uczestniczyło w niej dziesięciu kandydatów ubiegających się o urząd prezydenta: kandydat popierany przez PiS Karol Nawrocki, kandydat Konfederacji Sławomir Mentzen, kandydat Trzeciej Drogi Szymon Hołownia, Adrian Zandberg z Partii Razem, Grzegorz Braun (Konfederacja Korony Polskiej), Marek Jakubiak (Wolni Republikanie), a także Joanna Senyszyn, Krzysztof Stanowski, Artur Bartoszewicz oraz Marek Woch. Udziału w debacie odmówili kandydat KO Rafał Trzaskowski oraz kandydatka Nowej Lewicy Magdalena Biejat. Nie pojawił się także Maciej Maciak. Uczestnicy debaty zmierzli się z pytaniami w blokach: Bezpieczeństwo, Gospodarka, Służba zdrowia, Polityka międzynarodowa. www.pap.pl/aktualnosci/wybory-prezydenckie-2025-debata-wyborcza-w-tv-republika

17 kwietnia. Prezydent Andrzej Duda skierował do Trybunału Konstytucyjnego w trybie kontroli prewencyjnej nowelizację Kodeksu karnego dotyczącą ustawy o mowie nienawiści. „To bardzo dobrze, że Prezydent

Andrzej Duda nie podpisał ustawy o cenzurze, nazywanej ustawą o mowie nienawiści!" — napisał poseł Konfederacji Sławomir Mentzen. „To niekonstytucyjna ustawa, a dla pluralizmu i wolności debaty publicznej w Polsce skrajnie niebezpieczna” — ocenił poseł PiS Bartłomiej Wróblewski.

20, 21 kwietnia. Wielkanoc. Najważniejsze święto chrześcijańskie. To czas upamiętniający Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa, obchodzony przez chrześcijan na całym świecie. To również czas pojednania. To czas radości i rodzinnych spotkań.

W Poniedziałek Wielkanocny o godzinie 7.35 zmarł Papież Franciszek.

Ostatnie pożegnanie z wiernymi nastąpiło w Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego na balkonie Bazyliki Świętego Piotra w Watykanie. Przygotowane rozważanie odczytał mistrz ceremonii – ks. Diego Giovanni Raveli. Ojciec Święty pozdrowił wiernych obecnych na Placu św. Piotra oraz udzielił błogosławieństwa Urbi et Orbi. Zaapelował o pokój w Ukrainie i w Strefie Gazy oraz uwolnienie jeńców wojennych. Potem pojawił się na placu, aby pozdrowić z otwartego papamobile licznie zgromadzonych na Mszy św. Wielkanocnej.

22 kwietnia. Ksiądz Grzegorz z Krosna na Podkarpaciu został zatrzymany przez policję w związku z krytyką wobec Gizeli Jagielskiej, która dokonała aborcji u kobiety w 9. miesiącu ciąży. Duchowny został zakuty w kajdany w domu rodzinnym, gdzie przebywał z wizytą. Noc spędził w policyjnym areszcie. Następnego dnia Policja przewiozła go do Oleśnicy (ok. 500 km), a po przesłuchaniu i postawieniu zarzutów pozostawiła samemu sobie. Duchowny musi co 2 tygodnie stawiać się na posterunku w Krośnie, nie może zbliżać się do wspomnianej lekarz i ma zakaz wypowiadania się na temat szpitala w Oleśnicy.

Kuria metropolitalna w Przemyślu przedstawiła w tej sprawie ostre stanowisko — postępowanie organów ścigania uważa „za środek nieusprawiedliwionej represji, nieuzasadnionej przemocy i poniżenia, a tym samym przejaw walki z Kościołem Katolickim”. niezalezna.pl/polska/zakuty-w-kajdany-i-wywieziony-500-km-kuria-o-zatrzymaniu-ks-grzegorza-to-atak-na-kosciol/542339

24 kwietnia. W 80. rocznicę wyzwolenia Auschwitz i zakończenia II wojny światowej na terenie byłego niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego i zagłady Auschwitz odbył się 32. Marsz Żywych. Na jego czele szła grupa ok. 80 Ocalałych z Auschwitz i z Holocaustu, a także prezydenci Polski i Izraela: Andrzej Duda i Isaac Herzog. Wśród ok. 8 tysięcy uczestników - przede wszystkim młodych Żydów z prawie 50 krajów oraz kilkusetosobowej grupy uczniów z Polski – był także Merrill Eisenhower, prawnuk generała Dwighta D. Eisenhowera, prezydenta USA, który jako generał armii dowodził siłami alianckimi wyzwalamy wiele obozów koncentracyjnych. Jeszcze przed marszem prezydenci złożyli wieńce pod Ścianą Śmierci na terenie byłego obozu Auschwitz I, upamiętniając wszystkie ofiary obozu, odwiedzili wystawę „Szoa” w Bloku 27, a także wzięli udział w spotkaniu z polską i izraelską młodzieżą. Po przejściu przez bramę „Arbeit macht frei” uczestnicy Marszu Żywych przeszli z terenu byłego obozu Auschwitz I do Auschwitz II-Birkenau. Główna ceremonia Marszu Żywych odbyła się przy pomniku upamiętniającym ofiary obozu, położonym w pobliżu ruin komór gazowych i krematoriów II i III.

Dziennikarze Wirtualnej Polski, po przeprowadzeniu kilkumiesięcznego śledztwa dotyczącego Uniwersytetu w Siedlcach, opublikowali obszerny materiał o rektorze Uniwersytetu — pułkowniku profesorze Mirosławie Minkinie, któremu zarzucają próbę korupcji swojego pracownika (dysponują nagraniem) czy wysyłanie obscenicznych wiadomości do pracowniczek uczelni. „Mamy do czynienia z opisami mobbingu, molestowania i korupcji, czyli wszystkim złym, co może się wydarzyć w miejscu pracy. To wymaga wyjaśnień i jeśli znajdzie potwierdzenie we właściwym postępowaniu, wyciągnięcia jak najpoważniejszych konsekwencji” stwierdziła wiceminister nauki i szkolnictwa wyższego Karolina Zioło-Pużuk i zażądała od uczelni pilnych wyjaśnień. wiadomosci.wp.pl/ujawniamy-proba-korupcji-i-obrzydlive-sms-y-rektora-do-podwladnych-7147456820656672a

25 kwietnia. W Gnieźnie odbyło się uroczyste Zgromadzenie Posłów i Senatorów z okazji 1000. rocznicy koronacji Bolesława Chrobrego. www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/komunikat.xsp?documentId=2968253491EBF081C1258C77003495AC

Na uroczysty zjazd przybyli prezydent RP Andrzej Duda, marszałek Sejmu Szymon Hołownia, marszałek Senatu Małgorzata Kidawa-Błońska, prezes Rady Ministrów Donald Tusk, członkowie Rady Ministrów, posłowie, senatorowie oraz byli premierzy. Obecny w Gnieźnie był również korpus dyplomatyczny, przedstawiciele naj-

ważniejszych instytucji państwowych, posłowie do Parlamentu Europejskiego, a także przedstawiciele kościołów i związków wyznaniowych w Polsce.

W dniach 24-25.04.2025 r. w Kołobrzegu odbył się 32. Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” – wydarzenie o szczególnym znaczeniu, ponieważ w tym roku obchodzimy 45-lecie powstania Związku. Zjazd był nie tylko okazją do podsumowań i dyskusji o przyszłości, ale także momentem pełnym symboliki, wspomnień i uhonorowania zasłużonych działaczy.

Gościem specjalnym wydarzenia był Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Andrzej Duda, który w swoim przemówieniu zwrócił uwagę na historyczną wagę „Solidarności” i jej wkład w demokratyzację Polski oraz przemiany ustrojowe. Prezydent wziął również udział w ceremonii wręczenia odznaczeń państwowych.

W drugim dniu obrad Zjazdu gościem był prezes IPN i kandydat na urząd prezydenta Karol Nawrocki, który wręczył Związkowi NSZZ „Solidarność” nadawane przez IPN odznaczenie: Złoty Medal „Reipublicae Memoriae Meritum”. – To odznaczenie jest dla tych, którzy mają świadomość, że bez znajomości samych siebie, bez znajomości naszej wspólnoty narodowej, naszych narodowych wartości i tysiąca lat dziejów Polski, bez świadomości kim jesteśmy i kim powinniśmy zostać, nie uda się zbudować naszej przyszłości – mówił prezes IPN. K. Nawrocki podkreślił, że bez „Solidarności” nie byłoby Instytutu Pamięci Narodowej.

Minister Adam Bodnar podjął decyzję o odwołaniu sędziego Piotra Schaba z funkcji rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych.

Posel Dariusz Matecki opuścił areszt w Radomiu po wpłaceniu przez rodzinę 500 tys. złotych poręczenia majątkowego. Polityk został zatrzymany 7 marca przez ABW, gdy był w drodze do Prokuratury Krajowej, gdzie miał zamiar stawić się o 9.00. Sąd Rejonowy Warszawa-Mokotów zastosował wobec posła areszt na okres dwóch miesięcy. Po złożeniu przez obrońców zażalenia na areszt, Sąd Okręgowy w Warszawie rozpatrzył zażalenie po upływie półtora miesiąca aresztu i uznał, że po wpłaceniu pół mln zł do 6 maja br. D. Matecki może wyjść na wolność – tymczasem Prokurator domaga się przedłużenia aresztu o kolejny miesiąc.

Były wiceminister sprawiedliwości Marcin Romanowski, który uzyskał azyl polityczny na Węgrzech, stanął na czele Polsko-Węgierskiego Instytutu Wolności.

26 kwietnia. W dniu pogrzebu Ojca Świętego oczy całego świata były skierowane na Watykan – 400 tysięcy wiernych i gości oddało hołd Papieżowi Franciszkowi podczas uroczystości pogrzebowych w Watykanie i w Rzymie. Przy trumnie, wystawionej w bazylice Świętego Piotra od środy do piątku, Papieża Franciszka pożegnało około 250 tysięcy osób – podała Watykan. fot. @Telewizja_Republika / Youtube

Na pogrzeb przybyły delegacje ponad 160 państw.

Przed uroczystościami pogrzebowymi w Bazylice Św. Piotra odbyło się spotkanie Prezydenta USA Donalda Trumpa z Prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Zełenskim. Podczas rozmowy obaj siedzieli blisko siebie na dwóch krzesłach w Kaplicy Chrztu w południowej nawie Bazyliki Watykańskiej. Było to pierwsze spotkanie obu głów państw od czasu ich napiętej wymiany zdań w Białym Domu w Waszyngtonie w lutym br.

„Wow, what a picture.” – na platformie X napisał brytyjski dziennikarz Piers Morgan (fot. @piersmorgan / x.com)

Dziesiątki tysięcy osób zgromadziły się na trasie przejazdu trumny Franciszka z placu Świętego Piotra do bazyliki Santa Maria Maggiore, gdzie został pochowany 266. papież Kościoła katolickiego.

biznesalert.pl/pogrzeb-papieza-franciszka-tysiace-ludzi-z-calego-swiata/

Papież Franciszek w pamięci NSZZ „Solidarność”

Kondolencje po śmierci papieża Franciszka w imieniu Związku i swoim przekazał Piotr Duda, przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. Przewodniczący Piotr Duda napisał:

Dziękuję Bogu za lata, w których Ojciec Święty stał na czele Kościoła Katolickiego, za Jego serce i dobro, które czynił. Pontyfikat Ojca Świętego odznaczał się niezłomną walką o najsłabszych. W pamięci NSZZ „Solidarność” pozostanie również ustanowienie w 2014 roku Błogosławionego Księdza Jerzego Popiełuszki Patronem NSZZ „Solidarność”. Pamięć o Nim pozostanie żywa w naszych sercach. (@DudaSolidarnosc / x.com)

fot. T. Majchrowicz / solidarnosc.org.pl

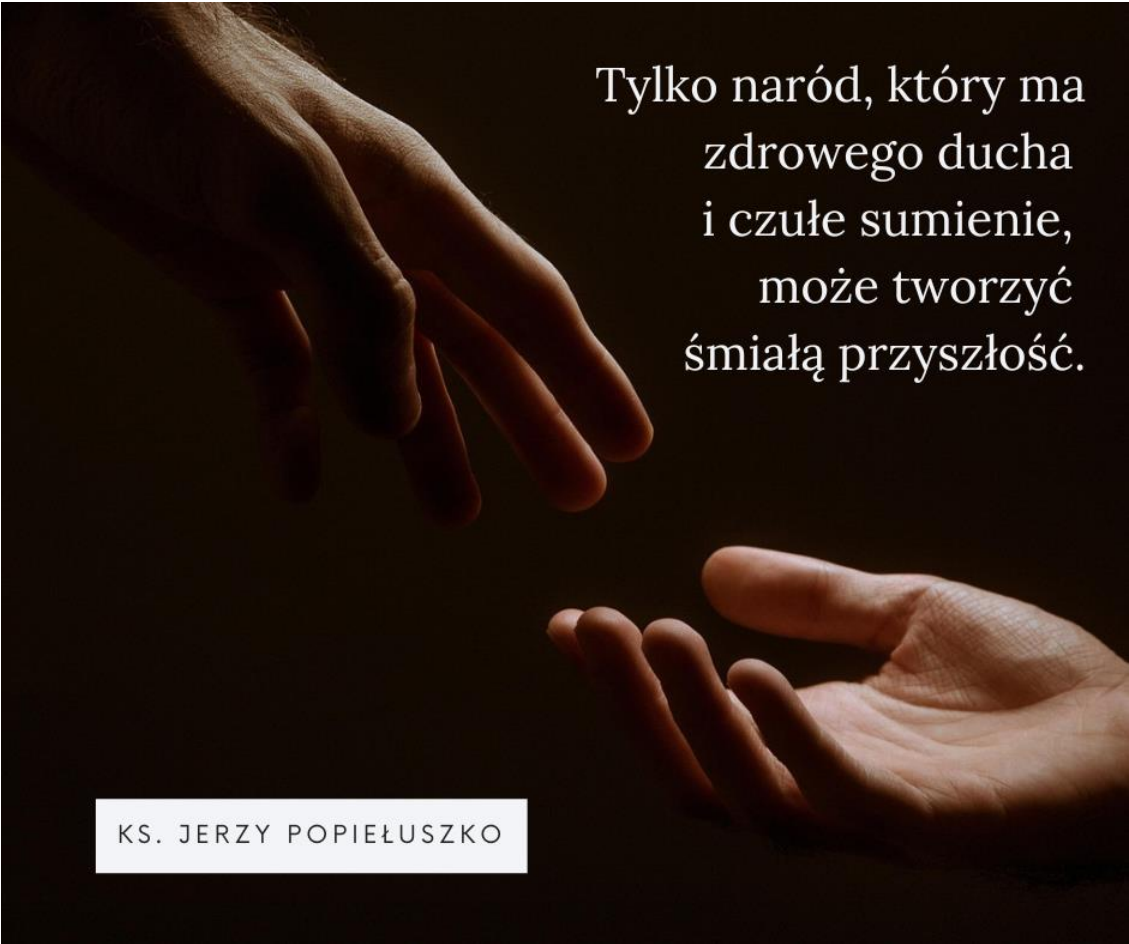
Ojciec Święty Franciszek za papieską dewizę obrał słowa swojego zawołania biskupiego: *Miserando atque eligendo* (łac. „Spojrzał z miłosierdziem i wybrał”). Słowa te odnoszą się do fragmentu Ewangelii o powołaniu celnika Mateusza. Papieżem został wybrany 13 marca 2013 r. i był 266 biskupem Rzymu. Pochodził z Argentyny, gdzie przed wyborem na Stolicę Piotrową przez 16 lat był metropolitą swego rodzinnego miasta – Buenos Aires.

Jako papież ogłosił kilka encyklik. Prezentacja pierwszej z nich *Evangelii gaudium* odbyła się 26 listopada 2013 roku. Encyklika ta była dokumentem programowym pontyfikatu Franciszka, o czym pisał sam papież.

Ostatnią encyklikę Franciszek ogłosił 4 października 2020 r. *Fratelli tutti* – o braterstwie i przyjaźni społecznej. Jest to zasadniczy dokument na rzecz globalnej reorientacji po pandemii koronawirusa. Papież Franciszek podkreślił w niej znaczenie, jakie dla budowania braterstwa i przyjaźni społecznej ma dialog.

Papież Franciszek przeprowadził też reformę Kurii Rzymskiej. 5 czerwca 2022 roku weszła w życie konstytucja apostolska *Praedicate Evangelium* o Kurii Rzymskiej i jej posłudze Kościołowi w świecie. Jest ona owocem ponad ośmiu lat pracy Rady Kardynałów, powołanej w 2013 roku jako organ doradczy papieża w przeprowadzeniu reformy Kurii Rzymskiej i rządzeniu Kościołem. Nowa konstytucja całkowicie uchyla i zastępuje dotychczas obowiązującą konstytucję apostolską *Pastor Bonus*, wydaną w 1988 roku przez św. Jana Pawła II. Sankcjonuje ona zmiany w Kurii Rzymskiej wprowadzone za pontyfikatu Franciszka. Wnosi także kilka nowości: zastąpienie dotychczasowych kongregacji i papieskich rad dykasteriami i połączenie kilku urzędów kurialnych, umożliwienie kierowania dykasteriami ludziom świeckim, a także pierwszeństwo ewangelizacji w pracy Kurii Rzymskiej. W miejsce dotychczasowych 9 kongregacji, 3 dykasterii i 5 papieskich rad utworzono 16 dykasterii. Sekretariat Stanu nie jest już kierującą wszystkim superdykasterią lecz – jako „sekretariat papieski” – ma pełnić rolę koordynującą działania wszystkich dykasterii i urzędów kurialnych.

Papież Franciszek dokonał 178 beatyfikacji, ogłaszając 1541 błogosławionych, kanonizował 942 świętych. 27 kwietnia 2014 roku, w Niedzielę Miłosierdzia Bożego, w czasie mszy świętej na placu Świętego Piotra w Watykanie papież Franciszek kanonizował papieża Jana Pawła II. Wcześniej, 5 lipca 2013 r., papież Franciszek oficjalnie uznał, że za sprawą bł. Jana Pawła II została cudownie uzdrowiona Kostarykanka Floribeth Mora Diaz. Uznanie przez papieża Franciszka tego cudu otworzyło drogę do kanonizacji naszego wielkiego Rodaka. W 2016 roku papież Franciszek odbył pięciodniową wizytę w Polsce. Była to wizyta związana głównie ze Światowymi Dniami Młodzieży, które przebiegały pod hasłem: „Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią”. Podczas pobytu w naszym kraju Franciszek uczcił też na Jasnej Górze 1050. rocznicę Chrztu Polski, modlił się w na terenie byłego niemieckiego obozu Auschwitz-Birkenau i odwiedził chore dzieci w krakowskim szpitalu.

Tylko naród, który ma
zdrowego ducha
i czułe sumienie,
może tworzyć
śmiałą przyszłość.

KS. JERZY POPIEŁUSZKO

Redakcja zastrzega sobie prawo do wprowadzenia poprawek, skracania oraz rezygnacji z opublikowania pracy bez podania przyczyn. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” i Redakcja „Wiadomości KSN” nie ponoszą odpowiedzialności za treść prac i osobiste poglądy autorów. Polemika z autorami możliwa jest przez przesłanie listu do Redakcji.

„Wiadomości KSN” Biuletyn Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Redaguje zespół: Małgorzata Kaczyńska, Wojciech Pillich, Maria Sapor, Ewa Sobieszczańska, Krzysztof Weiss.

Korektor: Elżbieta Kniecicka

Redaktor naczelny: Małgorzata Kaczyńska

Adres redakcji: Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”, ul. Waryńskiego 12, 00-631 WARSZAWA

Nr konta: Krajowy Sekretariat Nauki i Oświaty, KSN NSZZ „Solidarność”

92 1020 1068 0000 1102 0000 2733

tel/fax (0-22) 825 73 63, tel.(0-22) 234 98 78, kom. 0 605 222 296

e-mail: info.ksn@solidarnosc.org.pl ; strona www: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn>

„Wiadomości KSN” są dostępne on-line na stronie internetowej KSN pod adresem: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn>